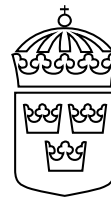

Regeringens proposition

2020/21:161

Löneutmätning och digitala ansökningar i utsökningsförfarandet

Prop.
2020/21:161

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 24 mars 2021

Stefan Löfven

Morgan Johansson
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår ändringar i utsökningsbalken i syfte att underlätta situationen för gäldenärer som har löneutmätning och att effektivisera utsökningsförfarandet.

En gäldenär som inte kan betala sina förfallna skulder kan bli föremål för löneutmätning hos Kronofogdemyndigheten. Utmätningen kan pågå under lång tid och många lever då på knappa ekonomiska resurser. Särskilt gäldenärer som har barn kan ha svårt att få pengarna att räcka hela månaden. Regeringen föreslår därför att det belopp som en gäldenär får förbehålla sig vid löneutmätning höjs för barnfamiljer. Det ska också bli tydligare att en gäldenär kan få anstånd med betalningen mer än en gång under pågående löneutmätning. Genom förslagen kan fler gäldenärer få en drägligare vardag och lättare hantera oförutsedda händelser, som t.ex. sjukdom.

I syfte att skapa en mer resurseffektiv hantering föreslår regeringen att Kronofogdemyndigheten inte längre ska behöva ändra ett beslut om löneutmätning om resultatet av ändringen skulle vara obetydligt.

För att bättre utnyttja digitaliseringens möjligheter föreslår regeringen dessutom att en ansökan om utmätning eller annan verkställighet ska kunna ges in till Kronofogdemyndigheten digitalt.

Lagändringen som rör förbehållsbeloppen föreslås träda i kraft den 1 juni 2022 och lagändringarna i övrigt den 1 augusti 2021.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken	4
2.2	Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)	7
3	Ärendet och dess beredning	8
4	Digitala verkställighetsansökningar	8
5	Höjda förbehållsbelopp för barnfamiljer	13
6	Anstånd vid löneutmätning	17
7	Frivilliga överenskommelser	19
8	Omprövning av löneutmätningsbeslut	22
9	Twist om löneutmätning i en konkurs	23
10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	24
11	Konsekvenser	25
12	Författningskommentar	29
12.1	Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken	29
12.2	Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)	32
Bilaga 1	Sammanfattning av betänkandet Ett modernare utsökningsförfarande (SOU 2016:81)	34
Bilaga 2	Betänkandets lagförslag	50
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna (SOU 2016:81)	151
Bilaga 4	Sammanfattning av departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31)	152
Bilaga 5	Promemorians lagförslag	153
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna (Ds 2019:31)	155
Bilaga 7	Lagrådets yttrande	156
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 24 mars 2021	157

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2020/21:161

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 och 2 §§ och 7 kap. 5, 10 och 11 §§ utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

Ansökan om verkställighet görs muntligen eller skriftligen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får dock medge att ansökan görs på medium för automatisk databehandling.

En ansökan om verkställighet görs muntligen eller skriftligen.

Skriftlig ansökan skall vara undertecknad av sökanden eller hans ombud.

Utslag i mål om betalningsföreläggande eller handräckning verkställs självant av kronofogdemyndigheten, om inte sökanden i målet har angett att verkställighet inte skall ske. Ansökan om verkställighet anses gjord när utslaget meddelades.

Ett utslag i mål om betalningsföreläggande eller handräckning verkställs självant av Kronofogdemyndigheten, om inte sökanden i målet har angett att verkställighet inte ska ske. En ansökan om verkställighet anses gjord när utslaget meddelades.

2 §²

Sökanden skall ange den åtgärd som han yrkar.

Sökanden ska ange den åtgärd som han eller hon yrkar.

Vid ansökan skall inges den exekutionstitel på grund varav verkställighet söks. Grundas anspråket på löpande skuldebrev eller annan handling, vars företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av annan förpliktelse, skall den handlingen inges.

När en ansökan görs ska den exekutionstitel som ligger till grund för ansökan ges in.

Exekutionstiteln skall inges i huvudskrift eller, om kronofogde-

Om anspråket grundas på ett löpande skuldebrev eller någon

¹ Senaste lydelse 1991:849.

² Senaste lydelse 1996:1027.

myndigheten anser det tillräckligt, i bestyrkt avskrift. Handling som avses i andra stycket andra meningen skall inges i huvudskrift. Annan handling bör inges i huvudskrift eller bestyrkt avskrift.

Görs ansökan på medium för automatisk databehandling behöver exekutionstiteln inte ges in, om den är ett utslag i mål om betalningsföreläggande.

Sökanden behöver inte ge in exekutionstiteln, om denna är en dom eller ett strafföreläggande som på grund av föreskrift i lag eller annan författning har översänts till kronofogdemyndigheten från en domstol eller en myndighet.

annan handling, vars uppvisande utgör villkor för en rätt att kräva betalning eller begära att någon annan förpliktelse fullgörs, ska den handlingen ges in i original.

Sökanden behöver inte ge in exekutionstiteln, om den är ett utslag i mål om betalningsföreläggande eller om den är en dom eller ett strafföreläggande som på grund av föreskrift i lag eller annan författning har översänts till Kronofogdemyndigheten från en domstol eller en annan myndighet.

7 kap.

5 §³

Den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av belopp multiplicerade med ett tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad närmast föregående år och prisläget i oktober 1993 (normalbelopp). Beloppen är 43 800 kronor för ensamstående, 72 360 kronor för sammanlevande makar och därmed jämställda, 23 240 kronor för varje barn till och med det kalenderår då barnet fyller sex år och 26 750 kronor för tid därefter.

Normalbeloppen skall anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som

Den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av belopp multiplicerade med ett tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad närmast föregående år och prisläget i oktober 2020 (normalbelopp). Beloppen är

- 60 200 kronor för ensamstående,
- 99 450 kronor för sammanlevande makar och därmed jämställda,
- 32 170 kronor för ett barn som är 0–6 år,
- 38 610 kronor för ett barn som är 7–10 år,
- 45 050 kronor för ett barn som är 11–14 år, och
- 51 480 kronor för ett barn som är 15 år eller äldre.

Normalbeloppen ska anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som beräk-

³ Senaste lydelse 1995:298.

Prop. 2020/21:161 beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen. nas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Normalbeloppen fastställs för varje år av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

10 §⁴

Ett beslut om utmätning *skall* ändras, om det finns anledning till det. *Innan en ändring som är till nackdel för gäldenären beslutas, skall denne ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövt. Sådant tillfälle behöver inte heller ges, om beslutet inte kan uppskjutas.*

Ett beslut om utmätning *ska* ändras, om det finns anledning till det. *Ett beslut behöver dock inte ändras om ändringen skulle vara obetydlig.*

Innan en ändring som är till nackdel för gäldenären beslutas, ska denne ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövt eller beslutet inte kan skjutas upp.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket *skall* hävas, om gäldenären betalar förfallna bidrag och uppkomna förrätningskostnader och det finns anledning att anta att gäldenären även i framtiden fullgör bidragsskyldigheten.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket *ska* hävas, om gäldenären betalar förfallna bidrag och uppkomna förrätningskostnader och det finns anledning att anta att gäldenären även i framtiden fullgör bidragsskyldigheten.

11 §⁵

Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller gäldenären bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl.

Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller gäldenären bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl *på grund av gäldenärens och dennes familjs personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2022 i fråga om 7 kap. 5 § och i övrigt den 1 augusti 2021.

⁴ Senaste lydelse 1995:298.

⁵ Senaste lydelse 1995:298.

2.2 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Prop. 2020/21:161

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)¹
dels att 7 kap. 14 a § ska upphöra att gälla,
dels att 3 kap. 4 och 6 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §²

För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning *hos kronofogdemyndigheten begära* utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.

För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning *ansöka om* utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.

Att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 19 § andra stycket utsökningsbalken.

6 §³

Twister mellan förvaltaren och gäldenären eller annan i *frågor* som avses i 4 och 5 §§ *skall* prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad. Myndigheten *skall* inhämta yttrandet i den omfattning som behövs för prövningen. Myndighetens beslut gäller omedelbart, även om det överklagas. Beslutet *skall* efter ansökan ändras, om senare upplysta omständigheter eller ändrade förhållanden motiverar det.

En twist mellan förvaltaren och gäldenären eller *någon* annan i *en fråga* som avses i 5 § *ska* prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad. Myndigheten *ska* inhämta yttrandet i den omfattning som behövs för prövningen. Myndighetens beslut gäller omedelbart, även om det överklagas. Beslutet *ska* efter ansökan ändras, om senare upplysta omständigheter eller ändrade förhållanden motiverar det.

Tillsynsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i första stycket får överklagas av den vars rätt berörs av beslutet. I fråga om ett sådant överklagande tillämpas bestämmelserna i utsökningsbalken om överklagande av beslut om utmätning av lön.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2021.

¹ Senaste lydelse av 7 kap. 14 a § 1995:308.

² Senaste lydelse 1995:308.

³ Senaste lydelse 1995:793.

3 Ärendet och dess beredning

I september 2014 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av utsökningsbalken och anslutande regler. Syftet med översynen var att modernisera regelverket och skapa förutsättningar för mer ändamålsenliga, effektiva och rättssäkra förfaranden.

Utsökningsutredningen överlämnade i november 2016 betänkandet Ett modernare utsökningsförfarande (SOU 2016:81). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1* och utredningens lagförslag i relevanta delar finns i *bilaga 2*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Ju2016/08502).

I Justitiedepartementet har departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31) tagits fram. I promemorian lämnas förslag om ett mer effektivt och ändamålsenligt konkursförfarande. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 4* och promemorians lagförslag i relevanta delar finns i *bilaga 5*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Ju2019/04217).

I propositionen behandlas några av förslagen i betänkandet och i departementspromemorian. En del andra förslag i departementspromemorian behandlas i regeringens proposition En effektivare konkurshantering (prop. 2020/21:148). Förslagen i övrigt bereds vidare i Regeringskansliet.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 4 mars 2021 att hämta in Lagrådets yttrande över lagförslag som överensstämmer med lagförslagen i denna proposition. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 7*. Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

4 Digitala verkställighetsansökningar

Regeringens förslag: En ansökan om verkställighet ska kunna ges in digitalt. Kraven på att en skriftlig ansökan ska vara undertecknad av sökanden eller dennes ombud och att exekutionstiteln ska ges in i original eller bevitnad kopia ska därför tas bort.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela närmare föreskrifter om hur ansökan görs.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Kronofogdemyndigheten*, *Riksdagens ombudsmän* och *Svea hovrätt*, tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det. *Malmö tingsrätt* och *Föreningen Sveriges Kronofogdar* anser att det uttryckligen i lag bör framgå att Kronofogdemyndigheten, vid en misstänkt oriktig ansökan, kan kräva att

den kompletteras med en underskrift, i syfte att göra det möjligt för myndigheten att avvisa ansökningar vid utebliven komplettering. Ett par remissinstanser, *Umeå tingsrätt* och *Svensk Inkasso*, anser att det är olyckligt att utredningen inte lämnar något förslag om verkställighet av elektroniska skuldebrev.

Skälen för regeringens förslag

Verkställighetsansökningar enligt nuvarande ordning

I utsökningsbalken finns bestämmelser om verkställighet av exekutionstitlar (t.ex. en domstols dom eller ett utslag från Kronofogdemyndigheten). Det finns olika former av verkställighet. Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning, vilket innebär att gäldenärens egendom tas i anspråk för betalning av dennes skuld. En särskild utmättningsform är utmätning av lön. Andra former av verkställighet är avhysning, avlägsnande och annan verkställighet. Det är Kronofogdemyndigheten som ansvarar för verkställighet i Sverige.

Verkställighet sker normalt på begäran av den som vill få till stånd verkställighet. Den som begär verkställighet kallas sökanden och dennes motpart kallas svaranden eller gäldenären, beroende på vad målet gäller. Sökanden kan t.ex. vara en kreditgivare, en hyresvärd eller ett brottsoffer. I allmänna mål, t.ex. mål om uttagande av böter eller skatt, anses staten eller kommun som sökande. I de allmänna målen företräds sökanden emellertid av Kronofogdemyndigheten.

I regel krävs att sökanden gör en särskild ansökan om verkställighet till Kronofogdemyndigheten. I de allmänna målen anses ansökan emellertid gjord när indrivningsuppdraget har förts in i Kronofogdemyndighetens datasystem och uppgifterna är tillgängliga för myndigheten (2 kap. 30 § utsökningsbalken). I dessa mål krävs alltså inte någon särskild ansökan. Inte heller i de enskilda mål som rör utslag i mål om betalningsföreläggande eller handräckning krävs någon särskild ansökan. Kronofogdemyndigheten verkställer självmant sina utslag om betalningsföreläggande eller handräckning, om inte sökanden har angett att verkställighet inte ska ske, och ansökan anses i dessa fall gjord när utslaget meddelades (2 kap. 1 § tredje stycket utsökningsbalken).

I de fall en särskild ansökan om verkställighet krävs får den göras muntligen eller skriftligen (2 kap. 1 § första stycket första meningen utsökningsbalken). Med skriftlig ansökan avses i detta sammanhang en ansökan i pappersform (se prop. 1990/91:126 s. 48 f.). Kronofogdemyndigheten får medge att ansökan görs på medium för automatisk databehandling, dvs. i elektronisk form. Denna möjlighet är avsedd för ingivare som kan antas komma att ge in ett stort antal ansökningar på ett betryggande och tekniskt ändamålsenligt sätt (2 kap. 1 § första stycket andra meningen utsökningsbalken och 2 kap. 9 a § utsökningsförordningen [1981:981]).

En skriftlig ansökan ska vara undertecknad av sökanden eller dennes ombud (2 kap. 1 § andra stycket utsökningsbalken). En ansökan som görs i elektronisk form enligt tillstånd behöver däremot inte undertecknas och en muntlig ansökan kan av naturliga skäl inte undertecknas.

Nuförtiden sker mycket av kommunikationen i samhället digitalt och även ansökningar till myndigheter bör kunna göras i elektronisk form. Den statliga förvaltningen ska vara ett föredöme som aktiv användare av informationsteknik och digitalt ska vara förstahandsval i kontakter med parter och andra enskilda. Att ansöka om verkställighet digitalt förenklar ansökningsförfarandet för sökanden och gör Kronofogdemyndighetens handläggning av utsökningsmål effektivare. Enligt regeringen finns det därför starka skäl för att tillåta digitala ansökningar till Kronofogdemyndigheten i utsökningsmål.

Utgångspunkten är att ett lagstadgat skriftlighetskrav inte hindrar en digital hantering (se prop. 2019/20:189 s. 49). Med utsökningsbalkens innebörd av begreppet skriftlighet är det emellertid inte fallet för verkställighetsansökningar. Under senare år har en rad reformer gjorts i syfte att i andra förfaranden tydliggöra att skriftlighetskrav är teknikneutrala och att underlätta digital kommunikation i mål och ärenden såväl hos Kronofogdemyndigheten som i domstol (se bl.a. prop. 2015/16:125 om ansökan om skuldsanering, prop. 2017/18:126 om ansökan om betalningsföreläggande och prop. 2019/20:189 om bl.a. ansökan i domstolsärenden). Enligt regeringen finns det inte heller inom utsökningsrätten anledning att ha ett skriftlighetskrav som hindrar en digital hantering. Begreppet skriftligen i utsökningsbalken bör därför ges en teknikneutral innebörd. Detta åstadkoms lämpligast genom att möjligheten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att medge att ansökan görs i elektronisk form tas bort.

För att göra det möjligt för alla att ansöka om verkställighet digitalt är det emellertid inte tillräckligt att ge begreppet skriftligen en teknikneutral innebörd. Även utsökningsbalkens undertecknandekrav hindrar elektronisk ingivning. Antingen måste kravet på underskrift av skriftliga ansökningar tas bort eller kompletteras med en möjlighet till elektronisk underskrift.

Huvudsyftet med en underskrift vid ansökan till domstol eller någon annan myndighet är att koppla en handling till en utställare och därmed säkerställa att handlingen härrör från denne (se prop. 2019/20:189 s. 29). I mål vid allmän domstol och hos Kronofogdemyndigheten har det historiskt uppställts ett krav på att den skrift som inleder förfarandet ska vara undertecknad. Krav på egenhändigt undertecknande uppställs för bl.a. stämningsansökan i tvistemål och ansökan om betalningsföreläggande och skuldsanering. Detta krav har på senare år kompletterats med en möjlighet att använda säker elektronisk underskrift. Regeringen har nyligen föreslagit att motsvarande ska gälla vid ansökan om konkurs och företagsrekonstruktion (se prop. 2020/21:148).

Krav på undertecknande av inledande skrifter har emellertid successivt kommit att begränsas. Det krävs t.ex. inte längre underskrift för överklaganden enligt rättegångsbalken eller för ansökningar och överklaganden i domstolsärenden. Det uppställs inte heller längre ett krav på undertecknande i allmän förvaltningsdomstol. Slopandet av krav på undertecknande har i huvudsak motiverats med att risken för obehöriga ansökningar respektive överklaganden har bedömts som mycket liten (se t.ex. prop. 1993/94:190 s. 108 och prop. 2012/13:45 s. 98 f.).

Även vid ansökan om verkställighet bedöms risken för obehöriga ansökningar som liten. Som utredningen framhåller är det dessutom så att sökanden inte lämnar några uppgifter i ansökan under straffansvar. Även detta talar mot att kräva en underskrift. Vidare är ett utsökningsmål ett slags förlängning av det underliggande förfarande som har genererat den aktuella exekutionstiteln. Förpliktelsen, dvs. gäldenärens skyldighet att betala sin skuld till borgenären, är i detta skede alltså redan fastställd och förfarandet hos Kronofogdemyndigheten syftar endast till att verkställa exekutionstiteln. Detta får antas minska incitamenten för och de praktiska möjligheterna till att ansöka om verkställighet i någon annans namn. Dessutom torde risken för otillbörliga ansökningar inte främst bestå i att någon ansöker i någon annans namn, utan i att någon ansöker i sitt eget namn med stöd av en exekutionstitel som bygger på ett anspråk utan verklig grund (se t.ex. rättsfallen NJA 2018 s. 816 och RH 2017:61). Regeringen anser därför sammantaget att risken för att ett avskaffande av kravet på undertecknande skulle leda till ett ökat antal obehöriga verkställighetsansökningar får bedömas som mycket liten.

Med anledning av vad bl.a. *Malmö tingsrätt* anför om möjligheten att avvisa oriktiga ansökningar konstaterar regeringen att Kronofogdemyndigheten, om den misstänker att en ansökan inte härrör från den i vars namn ansökan är gjord, kan begära att handlingen kompletteras med en underskrift eller på annat sätt bekräftas av avsändaren (se 21 § förvaltningslagen [2017:900] och prop. 2019/20:189 s. 69 och 73). Om en sådan bekräftelse inte sker, får Kronofogdemyndigheten bortse från ansökan. Det bedöms mot den bakgrunden inte finnas anledning att i utsökningsbalken införa särskilda regler för denna situation. Det kan i detta sammanhang även lyftas fram att gäldenären i regel ska ges tillfälle att yttra sig över en ansökan och alltså har möjlighet att framföra invändningar mot t.ex. sökandens behörighet.

Enligt regeringen får sammantaget övervägande skäl anses tala för att kravet på underskrift av verkställighetsansökningar tas bort. Det finns då inte anledning att närmare gå in på alternativet att komplettera kravet med att tillåta elektroniska underskrifter.

Utredningen föreslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela närmare föreskrifter om hur ansökan görs. Eftersom alla ansökningar om verkställighet ska kunna göras digitalt anser regeringen emellertid att en sådan bestämmelse är obehövlig och dessutom riskerar att – tvärt emot lagändringens syfte – begränsa möjligheterna att ansöka i digital form. Även utan en sådan föreskrift är Kronofogdemyndigheten oförhindrad att ta fram t.ex. formulär i syfte att göra ansökningsförfarandet enkelt och enhetligt.

Även exekutionstitlar ska kunna ges in digitalt

Den som ansöker om verkställighet ska ge in den exekutionstitel som ansökan grundas på (2 kap. 2 § andra stycket utsökningsbalken). Vissa exekutionstitlar behöver emellertid inte ges in (2 kap. 2 § fjärde och femte styckena utsökningsbalken). Exekutionstitlar som ska ges in ska ges in i original eller, om Kronofogdemyndigheten anser att det är tillräckligt, i bevitnad kopia (2 kap. 2 § tredje stycket utsökningsbalken).

Kravet på att ge in handlingar i original utgör ett hinder mot digital hantering och kravet på bevitnad kopia innebär ett omständligt förfarande för sökanden. För att underlätta ansökningsförfarandet och göra det teknikneutralt bör därför kravet på att ge in exekutionstiteln i original eller bevitnad kopia tas bort.

I likhet med utredningen anser regeringen inte att det finns anledning att befara att slopandet av kravet på original kommer att leda till en ökad användning av förfalskade exekutionstitlar. Skulle gäldenären invända att exekutionstiteln är ändrad eller förfalskad kan Kronofogdemyndigheten antingen uppmana sökanden att ge in exekutionstiteln i original eller vidta andra lämpliga utredningsåtgärder för att kontrollera dess riktighet, t.ex. kontakta den domstol som ska ha meddelat domen och efterhöra om dess existens och innehåll. Huruvida den ingivna exekutionstiteln är äkta måste nämligen, enligt regeringen, vara en omständighet som Kronofogdemyndigheten självmant har att beakta (jfr 3 kap. 21 § andra stycket utsökningsbalken, se även Walin m.fl., Utsökningsbalken, kommentaren till det lagrummet). Enligt regeringen är en oäkta exekutionstitel en nullitet och Kronofogdemyndigheten bör inte verkställa en påstådd exekutionstitel vars äkthet framstår som tvivelaktig.

Om en ansökan om verkställighet i dag görs i digital form, behöver exekutionstiteln inte ges in om den är ett utslag i mål om betalningsföreläggande (2 kap. 2 § fjärde stycket utsökningsbalken). Detta har sin grund i att Kronofogdemyndigheten har tillgång till sådana utslag. Enligt regeringen saknas det skäl att göra skillnad mellan de fall då ansökan görs digitalt och de då ansökan görs i pappersform. Undantaget från kravet att ge in exekutionstiteln i samband med ansökan bör därför utvidgas till att omfatta alla ansökningar som grundas på ett utslag i mål om betalningsföreläggande, oavsett i vilken form ansökan görs.

Kravet på att ge in löpande skuldebrev och andra presentationspapper i original tas inte bort

Om anspråket grundas på ett löpande skuldebrev eller någon annan handling, vars uppvisande utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av en annan förpliktelse (s.k. presentationspapper), ska – förutom exekutionstiteln – även den handlingen ges in (se 2 kap. 2 § andra stycket utsökningsbalken). En sådan handling måste ges in i original (2 kap. 2 § tredje stycket utsökningsbalken).

Kravet på att ge in ett löpande skuldebrev eller något annat presentationspapper i original syftar till att skydda gäldenären mot att behöva betala sin skuld två gånger, genom att denne har rätt att få delbetalningar antecknade på skuldebrevet (med undantag för s.k. planenliga betalningar) och inte behöver infria sin förpliktelse utan att återfå skuldebrevet. Som utredningen framhåller går det för närvarande emellertid inte att avgöra om ett elektroniskt skuldebrev är ett original eller en kopia. Kravet på original innebär därför som utgångspunkt att löpande skuldebrev som upprättats i elektronisk form inte kan ligga till grund för verkställighet, eftersom det då inte finns något original att ge in. Enligt regeringen kan det inte komma i fråga att göra avkall på gäldenärens skydd. Följaktligen anser regeringen att kravet på original bör behållas.

Ett par remissinstanser, *Umeå tingsrätt* och *Svensk Inkasso*, påtalar behov av att se över lagstiftningen om elektroniska skuldebrev. Regeringen konstaterar att frågorna är komplexa och att utredningen inte lämnar några förslag i denna del. Det är redan av den anledningen inte möjligt att inom ramen för detta lagstiftningsärende överväga några förändringar av hur elektroniska skuldebrev hanteras i verkställighetsprocessen. Det kan tilläggas att elektroniska skuldebrev, enligt Högsta domstolen, under vissa förutsättningar kan anses som löpande men att de i praktiken får behandlas som enkla skuldebrev i verkställighetshänseende (se rättsfallet NJA 2017 s. 769). Att behålla kravet på original för löpande skuldebrev och andra presentationspapper hindrar alltså inte borgenärer från att driva in fordringar som grundar sig på elektroniska skuldebrev.

5 Höjda förbehållsbelopp för barnfamiljer

Regeringens förslag: Normalbeloppen för barn ska delas upp i fler ålderskategorier och höjas så att barnfamiljer vid löneutmätning får behålla mer än i dag. Normalbeloppen ska för alla anpassas till 2020 års prisläge.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningens förslag utgår från 2016 års prisläge.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker utredningens förslag eller invänder inte mot det, däribland *Barnombudsmannen*, *Landsorganisationen i Sverige* och *Svensk Inkasso*. *Rädda Barnen* anser att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att det inte ska uppstå situationer där en barnfamilj får behålla ett mindre belopp än vad den hade kunnat få i försörjningsstöd. *Förvaltningsrätten i Stockholm* påpekar att en höjning av förbehållsbeloppen får effekter på andra områden.

Några remissinstanser, bl.a. *Växjö tingsrätt*, *Kronofogdemyndigheten* och *Yrkesföreningen för budget- och skuldrådgivare i kommunal tjänst*, anser att det finns skäl att gå längre och förespråkar att normalbeloppen höjs även för vuxna.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om förbehållsbeloppen

Om en person inte kan betala sina skulder, får hans eller hennes borgenärer begära att Kronofogdemyndigheten genom utmätning tvångsvis tar gäldenärens egendom i anspråk för att reglera skulderna. Löneutmätning är en särskild form av utmätning som innebär att arbetsgivaren håller inne en viss del av gäldenärens lön och betalar ut den till Kronofogdemyndigheten. Det är en mycket vanlig och effektiv utmättningsform. Regler om löneutmätning finns i 7 kap. utsökningsbalken.

I samband med att systemet med löneutmätning reformerades i mitten av 1990-talet tillkom de nuvarande reglerna om förbehållsbelopp. När Kronofogdemyndigheten beslutar om löneutmätning bestämmer den hur mycket som ska utmätas och hur mycket gäldenären ska få behålla för sitt

Prop. 2020/21:161 och familjens underhåll. Det som gäldenären får behålla kallas förbehållsbelopp och syftar ytterst till att gäldenären inte ska behöva leva under en skälig levnadsnivå.

Förbehållsbeloppet består i praktiken av tre delar, dels ett normalbelopp som ska täcka vanliga levnadskostnader utom bostadskostnaden, dels gäldenärens faktiska bostadskostnad, dels vissa ytterligare särskilda kostnader (t.ex. kostnader för umgänge med barn och umgängesresor). Normalbeloppen är schabloniserade belopp som fastställs av Kronofogdemyndigheten för varje år. Det går till på så sätt att de belopp som anges i utskökningsbalken (som motsvarar levnadskostnaderna i oktober 1993 för kategorierna ensamstående, makar och sambor samt barn under respektive över sju år) multipliceras med ett jämförelsetal, som motsvarar ändringen av konsumentprisindex fram till oktober månad året före det år utmätningen sker. På detta sätt justeras normalbeloppen varje år i takt med förändringen av det allmänna prisläget. (Se 7 kap. 5 och 8 §§ utskökningsbalken, 7 kap. 4 § utskökningsförordningen samt Kronofogdemyndighetens föreskrifter, allmänna råd respektive meddelanden om bestämmande av förbehållsbeloppet vid löneutmätning.)

Normalbeloppen för barn bör höjas

Normalbeloppen justeras visserligen varje år i takt med förändringen av det allmänna prisläget. De belopp som anges i utskökningsbalken och som härrör från början av 1990-talet börjar dock bli till åren och motsvarar inte längre de kostnader som de avser att täcka. Exempelvis tar beloppens storlek inte hänsyn till att det numera är betydligt dyrare att försörja äldre barn än yngre. Det beror på att kostnaderna för framför allt äldre barns försörjningsbehov har stigit mer än vad som motsvaras av förändringen av det allmänna prisläget. Det framstår som i det närmaste självklart att det i dag är dyrare att försörja ett 17-årigt barn än ett 7-årigt. Trots detta är normalbeloppen för dessa barn fortfarande desamma eftersom de tillhör samma ålderskategori. Detta har gjort att många som har löneutmätning lever under knappa förhållanden och att det kan vara svårt för föräldrar med löneutmätning att försörja sin familj.

Om förbehållsbeloppen är för låga, riskerar det att gå ut över gäldenärens hälsa, sociala situation och betalningsförmåga över tid. Det påverkar även familjen, och då särskilt barnen, på motsvarande sätt. Vidare bör de samhällsekonomiska effekterna av ekonomiskt utanförskap inte underskattas. Framför allt gäldenärerna själva och deras familjer, men också samhället i stort, vinner i längden på att löneutmätningssystemet inte innebär en alltför hård belastning på gäldenärer och deras familjer. Det är särskilt viktigt att lyfta fram barnets perspektiv. Som *Barnombudsmannen* framhåller är det inte ovanligt att barn vars föräldrar står under löneutmätning undviker att delta i fritidsaktiviteter och får svårt att vara med även i andra sociala sammanhang. Barn mår generellt dåligt av sina föräldrars knappa ekonomiska resurser och riskerar att hämmas i sin fysiska och mentala utveckling. Även om det för den allmänna betalningsmoralens skull är angeläget att gäldenärer betalar sina skulder så snabbt som möjligt, har deras barn rätt till en acceptabel tillvaro trots att föräldrarna är skuldsatta.

Ett problem med dagens löneutmätningssystem som utredningen pekar på är att det kan uppstå situationer då gäldenärer får förbehålla sig

ett mindre belopp än vad de hade kunnat få i försörjningsstöd. Detta förhållande är särskilt påtagligt för barnfamiljer, vilket förklaras bl.a. av att reglerna om försörjningsstöd har anpassats genom åren och tar hänsyn till att det numera är betydligt dyrare att försörja äldre barn än yngre samtidigt som utsökningsbalkens normalbelopp fortfarande styrs av referensvärden från 1993 och har endast två ålderskategorier för barn. Som bl.a. *Växjö tingsrätt* och *Rädda Barnen* framhåller är det viktigt att komma till rätta med detta problem, inte minst för att ge barnfamiljer bättre förutsättningar att försörja sig och för att gäldenärerna ska behålla sitt incitament till öppet arbete. En höjning av normalbeloppen för barn skulle dessutom kunna bidra till att angelägna reformer som regeringen har initierat – t.ex. höjda barnbidrag – får större genomslag i praktiken.

Om förbehållsbeloppen höjs, får det också en positiv effekt för gäldenärer som genomgår skuldsanering. Utsökningsbalkens bestämmelser om förbehållsbelopp är nämligen vägledande vid bestämmandet av vad en gäldenär som genomgår skuldsanering ska förbehållas för sin och sin familjs försörjning (33 § skuldsaneringslagen [2016:675]). En höjning av förbehållsbeloppen leder alltså till att också skuldsaneringsgäldenärer får behålla mer varje månad. Som *Förvaltningsrätten i Stockholm* påpekar kommer höjningar av förbehållsbeloppen även att påverka försörjningskravet för anknytningspersoner vid anhörginvandring eftersom detta också grundas på utsökningsbalkens bestämmelser (se 1 § förordningen [2016:850] om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige). En sådan skärpning är enligt regeringen en följd av höjda förbehållsbelopp och i konsekvens med kravets syfte.

Även om en höjning av förbehållsbeloppen har många positiva konsekvenser måste man samtidigt ha i minnet att löneutmätning syftar till att tvångsvis betala gäldenärers skulder. Ju mer en gäldenär får behålla desto mindre går till borgenärerna, vilket gör att det kan ta längre tid för gäldenären att bli skuldfri och för borgenärerna att få betalt för sina fordringar. Alltför generösa förbehållsbelopp skulle alltså innebära en snedbalans till nackdel för borgenärerna och ett mindre effektivt löneutmätningssystem.

Vid den avvägning som måste göras mellan motstående intressen framstår det enligt regeringen som särskilt angeläget att tillförsäkra barnfamiljer en högre levnadsstandard genom höjda förbehållsbelopp. Detta gäller inte minst i tider då samhället präglas av ekonomisk osäkerhet, vilket ofta tenderar att drabba samhällsgrupper som redan är ekonomiskt utsatta extra hårt. Löneutmätningsgäldenärer och deras familjer är en sådan samhällsgrupp. En höjning av normalbeloppen för barn skulle inte bara förbättra barnfamiljers livsvillkor utan också minska risken för att gäldenärer förlorar sitt incitament till öppet arbete och skulle därmed ligga mer i linje med lagstiftarens ursprungliga tanke om nivån på förbehållsbeloppen (se prop. 1994/95:49 s. 62 f.). Regeringen föreslår därför att normalbeloppen för barn höjs, vilket leder till att barnfamiljer får förbehålla sig mer pengar varje månad.

Som utredningen föreslår åstadkoms höjningen lämpligast genom att dagens två ålderskategorier för barn utökas till fyra samtidigt som de referensvärden som anges i utsökningsbalken och som normalbeloppen baseras på höjs relativt sett i förhållande till nuvarande normalbelopp, varvid höjningen bör vara störst för de äldsta barnen. På detta sätt kommer man till rätta med problemet att dagens normalbelopp inte tar hänsyn till

Prop. 2020/21:161 att det blivit betydligt dyrare att försörja äldre barn än yngre. I stället för 0–6 år respektive 7 år eller äldre bör de nya ålderskategorierna vara 0–6 år, 7–10 år, 11–14 år och 15 år eller äldre.

De höjda belopp som utredningen föreslår har numera hunnit bli några år gamla. Regeringen föreslår att motsvarande procentuella höjningar som utredningen föreslår ska göras i förhållande till de normalbelopp som gäller för 2021 och som baseras på prisläget i oktober 2020.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen följande nya referensvärden för barn: 32 170 kr för barn som är 0–6 år, 38 610 kr för barn som är 7–10 år, 45 050 kr för barn som är 11–14 år och 51 480 kr för barn som är över 15 år. Dessa förändringar skulle innebära en höjning av normalbeloppen för barn som är 7–10 år med ca 5 %, för barn som är 11–14 år med ca 23 % och för barn som är över 15 år med ca 40 % jämfört med 2021 års normalbelopp.

Normalbeloppen för vuxna bör anpassas till dagens prisläge

Utredningen överväger om även normalbeloppen för vuxna ska justeras uppåt och diskuterar möjliga förslag till nya referensvärden för ensamstående respektive makar och sambor. Vid en avvägning mellan behovet av att garantera gäldenären en skälig levnadsstandard och att få en effektiv löneutmätning stannar utredningen emellertid vid att föreslå en höjning av normalbeloppen endast för barn.

En höjning av normalbeloppen även för vuxna skulle vara positivt för många gäldenärer och innebära att t.ex. även ensamstående som har löneutmätning skulle få en bättre ekonomisk situation. En sådan höjning förordas också av några remissinstanser, bl.a. *Yrkesföreningen för budget- och skuldrådgivare i kommunal tjänst*, som anser att normalbeloppen för vuxna är för låga. En sådan höjning skulle emellertid påverka borgenärerna avsevärt genom att de sammanlagda normalbeloppen skulle höjas kraftigt. Höjningen skulle därmed innebära ett påtagligt mindre effektivt löneutmätningförfarande samtidigt som förbättringen för varje enskild gäldenär inte nödvändigtvis skulle bli särskilt stor.

Mot denna bakgrund anser regeringen att barnfamiljerna bör prioriteras och att det sammantaget inte finns tillräckliga skäl att nu göra någon relativ höjning av normalbeloppen för vuxna. Normalbeloppen för vuxna bör däremot anpassas till 2020 års prisläge genom att de referensvärden som anges i utskökningsbalken ändras så att de motsvarar normalbeloppen för 2021, vilka baseras på det allmänna prisläget i oktober 2020.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen följande nya referensvärden: 60 200 kr för ensamstående och 99 450 kr för makar och sambor.

Regeringens förslag: Det ska tydliggöras att en gäldenär kan få anstånd mer än en gång under pågående löneutmätning, så länge de grundläggande kraven för anstånd är uppfyllda. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för anstånd ska gäldenärens och dennes familjs personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt beaktas.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår inte att omständigheterna i övrigt ska beaktas vid bedömning av om det finns särskilda skäl för anstånd.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Riksdagens ombudsmän*, *Svea hovrätt* och *Kronofogdemyndigheten*, tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det. *Finansbolagens förening* anser däremot att anstånd fördröjer förloppet och hindrar gäldenären från att återgå till en normal livsföring. *Föreningen Sveriges Kronofogdar* förordar att utmätningfria månader införs i löneutmätningförfarandet i stället för att anståndsmöjligheterna utökas. *Rädda Barnen*, *Landsorganisationen i Sverige* och *Yrkesföreningen för budget- och skuldrådgivare i kommunal tjänst (BUS)* anser att utmätningfria månader bör införas utöver en utökad möjlighet till anstånd. *BUS* gör dessutom gällande att förslaget om anstånd inte är tillräckligt långtgående och menar att även andra omständigheter än de som utredningen för fram bör kunna motivera anstånd. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anser att den avsedda betydelsen av hur länge en löneutmätning har pågått bör tydliggöras i lag.

Skälen för regeringens förslag

Tillämpas anståndsbestämmelsen som det var tänkt?

Systemet med löneutmätning reformerades 1996. Före reformen kunde löneutmätning pågå under högst sex månader per kalenderår. Resterande månader var utmätningfria, vilket gav gäldenären möjlighet till viss ekonomisk återhämtning. Enligt nuvarande ordning kan löneutmätning pågå under i princip obegränsad tid. När tidsbegränsningen togs bort infördes i stället en möjlighet att få anstånd under pågående löneutmätning (se prop. 1994/95:49 s. 72 och 85). Möjligheten att få anstånd utgör en säkerhetsventil för att undvika ohållbara livssituationer för gäldenären och för att denne inte ska riskera att leva under en skälig levnadsnivå. För att få anstånd krävs att sökanden går med på det eller att det finns särskilda skäl, t.ex. att gäldenären drabbas av kostnader på grund av någon oförutsedd händelse (7 kap. 11 § utsökningsbalken).

Bestämmelsen om anstånd säger inget om hur många gånger en gäldenär kan få anstånd under pågående löneutmätning och lagstiftarens avsikt vid införandet av bestämmelsen var att det inte skulle finnas några formella begränsningar i detta avseende. Utredningen konstaterar emellertid att Kronofogdemyndigheten är restriktiv med att bevilja anstånd mer än en gång. En tänkbar förklaring är att regeringen i den proposition som låg till grund för bestämmelsen uttalade att det låg i sakens natur att anstånden som regel blir få och korta (se a. prop. s. 72, se även Gregow, Utsöknings-

Prop. 2020/21:161 rätt, 5 uppl., 2020, s. 403). Oavsett vad anledningen till den restriktiva praxisen är anser regeringen att det är olyckligt om reglerna tillämpas på ett sätt som riskerar att leda till att löneutmätningssystemet framstår som oskäligt betungande för gäldenären. När det plötsligt inträffar något oförutsett i en människas liv som tillfälligt påverkar hans eller hennes förutsättningar att upprätthålla en skälig levnadsnivå behöver det finnas utrymme att beakta det inom ramen för löneutmätningssystemet och det oavsett om gäldenären vid något tidigare tillfälle haft ett motsvarande behov. Detta gäller inte minst i tider då omvälvande händelser förändrar människors livsvillkor och samhället präglas av ekonomisk osäkerhet, som kan vara fallet t.ex. under den pågående pandemin. Mot denna bakgrund anser regeringen att det finns anledning att anpassa lagstiftningen i syfte att underlätta tillvaron för personer som står under löneutmätning.

Anstånds möjligheten bör även fortsättningsvis utgöra gäldenärens säkerhetsventil vid löneutmätning

Utredningen överväger om det bör införas utmätningsfria månader i löneutmätningssystemet men anser att skälen mot det är så starka att så inte bör ske. Några remissinstanser, bl.a. *Föreningen Sveriges Kronofogdar* och *Rädda Barnen*, är av en annan uppfattning.

När nuvarande ordning infördes ansåg regeringen att den enda möjligheten till ett effektivt och lättillämpat system var att löneutmätning kunde pågå i princip utan tidsbegränsningar. Det framhölls också att en ordning med utmätningsfria månader kunde uppmuntra till manipulationer (se a. prop. s. 58 f.). Enligt regeringen gör sig dessa argument fortfarande gällande. Till detta kommer att utmätningsfria månader skulle riskera att motverka ambitionen att fler s.k. evighetsgäldenärer, som i dag står under löneutmätning, ska välja att ansöka om skuldsanering, där betalningsplanerna numera innefattar två betalningsfria månader per år (se 38 § skuldsaneringslagen [2016:675] och prop. 2015/16:125 s. 87 f.).

Regeringen delar mot denna bakgrund därför utredningens bedömning att en ordning med utmätningsfria månader inte bör införas vid löneutmätning. För att löneutmätningssystemet inte ska bli alltför betungande för gäldenären bör anståndsinstutet även fortsättningsvis utgöra gäldenärens säkerhetsventil.

Det behöver förtydligas att gäldenären kan få anstånd mer än en gång

Om sökanden inte går med på det, krävs särskilda skäl för att gäldenären ska få anstånd under pågående löneutmätning. Sådana skäl kan vara att gäldenären drabbas av sjukdom, olycksfall eller liknande omständigheter, som gäldenären inte har kunnat råda över eller förutse (se prop. 1994/95:49 s. 72). Att gäldenären behöver reparera eller ersätta förstörd eller förlorad beneficieegendom bör också kunna utgöra ett särskilt skäl för anstånd (se Kronofogdemyndighetens information om bestämmande av förbehållsbeloppet vid löneutmätning, KFM M 2020:1, p. 5). Att gäldenären t.ex. ska ha semester är däremot inte tillräckligt för att motivera anstånd (se a. prop. s. 72).

Till skillnad från vad *BUS* anför anser regeringen inte att kraven för att få anstånd behöver sänkas. Vad som i dag utgör särskilda skäl för anstånd innebär enligt regeringen en rimlig avvägning mellan gäldenärens och

borgenärens motstående intressen. För att anståndsinstutet fullt ut ska fylla sin funktion som säkerhetsventil för gäldenären behöver det emellertid förtydligas att anstånd kan ges mer än en gång.

Även om anstånden under en löneutmätning i praktiken ofta blir få och korta finns det inte – och bör inte heller finnas – några formella begränsningar i fråga om antal och längd. Vidare bör bedömningen av om det finns särskilda skäl för anstånd i princip inte påverkas av om gäldenären redan har beviljats anstånd tidigare under löneutmätningens förfarandet. Bedömningen bör göras med utgångspunkt i de skäl som åberopas för anstånd. Att anstånd redan har beviljats bör alltså inte i sig förhindra ytterligare anstånd, om skäl för ett sådant finns. Detta utesluter inte att det vid bedömningen i viss mån vägs in hur länge löneutmätningen har pågått och beräknas pågå eftersom behovet av anstånd i praktiken många gånger torde vara större om löneutmätningen har pågått eller beräknas pågå länge, än i en motsatt situation. För att det ska vara möjligt att ta hänsyn till sådana förhållanden anser regeringen, i linje med vad *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anför, att bestämmelsen om anstånd bör utformas så att även omständigheterna i övrigt ska beaktas vid anståndsbedömningen.

I syfte att lätta upp den restriktiva praxis som har kommit att utvecklas föreslår regeringen sammanfattningsvis, i likhet med utredningen, ett tillägg till bestämmelsen om anstånd. Tillägget avser att klargöra att det är gäldenärens och dennes familjs personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt som ska beaktas vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för anstånd, varvid det i princip saknar betydelse om gäldenären redan har beviljats anstånd tidigare. Detta bedöms möjliggöra en mer hållbar livssituation för personer som står under löneutmätning och minska risken för att de tvingas leva under en skälig levnadsnivå.

7 Frivilliga överenskommelser

Regeringens bedömning: Det bör inte införas regler i utsökningsbalken om att Kronofogdemyndigheten aktivt ska medverka till att parterna träffar en frivillig överenskommelse.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår huvudsakligen att det i utsökningsbalken föreskrivs att Kronofogdemyndigheten kan medverka till att parterna träffar en frivillig överenskommelse om det är lämpligt och att myndigheten ska kunna hålla sammanträde i syfte att uppnå en överenskommelse. Vidare anser utredningen att Kronofogdemyndigheten ska kunna hjälpa parterna med att upprätta ett skriftligt avtal (s.k. utsökningsavtal) som ersätter förpliktelsen enligt exekutionstiteln.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. Flera remissinstanser, bl.a. *Justitiekanslern* och *Sveriges advokatsamfund*, tillstyrker utredningens förslag eller har inte några synpunkter på det. Samtidigt är det ett stort antal remissinstanser som avstyrker förslaget eller är tveksamma till det, däribland *Riksdagens ombudsmän*, *Östersunds tingsrätt*, *Centrala studiestödsnämnden*, *Kronofogdemyndigheten* och *Fastighetsägarna*.

Prop. 2020/21:161 Flera av de kritiska remissinstanserna, bl.a. *Malmö och Nacka tingsrätter* samt *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, riktar principiella invändningar mot förslaget och ifrågasätter om den föreslagna förlikningsverksamheten bör ankomma på en oberoende verkställande myndighet. *Örebro tingsrätt* lyfter i sammanhanget särskilt fram situationen där myndigheten även uppträder som borgenär. Därutöver framhåller flera remissinstanser, bl.a. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* och *Finansbolagens förening*, att förslaget riskerar att leda till ett mindre effektivt verkställighetsförfarande. Vidare anser bl.a. *Kronofogdemyndigheten* att förslaget riskerar att motverka strävan att parterna kommer överens så tidigt som möjligt i processen. Några remissinstanser, bl.a. *Hyses- och arrendenämnden i Göteborg*, *Sveriges allmännyttiga bostadsföretag* och *Sveriges Kommuner och Regioner*, ifrågasätter om förslaget kommer att få någon större praktisk betydelse.

Skälen för regeringens bedömning

Kronofogdemyndighetens ställning som oberoende och effektiv verkställare bör värnas

Parter som har hamnat i tvist med varandra har ofta mycket att vinna på att lösa tvisten på frivillig väg. En överenskommelse mellan parterna sparar både tid och pengar som en fortsatt tvist kan innebära. Även den osäkerhet om utgången som en process innebär kan vara ett skäl för parterna att komma överens. Genom att parterna frivilligt når en överenskommelse ökar också möjligheten för dem att fortsätta sin relation sedan tvisten har avslutats. Av dessa anledningar ska rätten i en tvistemålsprocess verka för att parterna förlikas, om det inte är olämpligt med hänsyn till målets beskaffenhet och övriga omständigheter (42 kap. 17 § rättegångsbalken). Någon motsvarande lagstadgad uppgift att verka för frivilliga överenskommelser åligger inte Kronofogdemyndigheten i utökningsmål.

Utredningen anser att Kronofogdemyndigheten aktivt bör medverka till att parterna når frivilliga överenskommelser när det är lämpligt och parterna samtycker till det. Utredningen föreslår att det i utökningsbalken införs regler om sådan medverkan, inklusive möjlighet att hålla sammanträde och hjälpa parterna att upprätta avtal som reglerar deras överenskommelse. Ett stort antal remissinstanser är emellertid kritiska till förslaget. Skälen till det är flera och av såväl principiell som mer praktisk art.

Under en domstolsprocess är den slutliga utgången i målet fortfarande oviss och många av de fördelar med en överenskommelse som nämns ovan möjliga att uppnå. I det skedet är det naturligt att domstolen verkar för att parterna förlikas. När domstolsprocessen är avslutad och borgenären vänt sig till Kronofogdemyndigheten för att få domstolens dom verkställd är situationen en annan. I utökningsmålet är Kronofogdemyndigheten en verkställande myndighet och syftet med utökning är att så effektivt och rättssäkert som möjligt verkställa exekutionstitlar. Målet för verkställighet genom utmätning är att borgenären ska få betalt för sin fordran. Det är då viktigt att Kronofogdemyndigheten uppfattas som oberoende och opartisk med främsta uppgift att verkställa fastställda förpliktelser (jfr prop. 2015/16:125 s. 55 f.). Det kan därför – såsom bl.a. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* samt *Malmö och Östersunds tingsrätter* gör – ifrågasättas på

ett principiellt plan om Kronofogdemyndigheten aktivt bör medverka till att parterna träffar en frivillig överenskommelse med följderna att exekutionstiteln inte längre ska gälla.

Något som också talar mot utredningens förslag är att det riskerar att leda till en mindre effektiv verkställighetsprocess, med längre handläggningstider och merarbete för Kronofogdemyndigheten. Inte minst förslaget om att Kronofogdemyndigheten ska kunna hålla sammanträde i syfte att uppnå en överenskommelse riskerar att fördröja utsködningsförfarandet på ett omotiverat sätt. Farhågor i detta avseende framförs även av flera remissinstanser, bl.a. *Riksdagens ombudsmän* och *Kronofogdemyndigheten*. Att utsködningsförfarandet är effektivt och inte tillåts att i onödan dra ut på tiden är av stor betydelse för att borgenärerna i rimlig tid ska få betalt för sina fordringar. Vidare minskar det risken för att gäldenärerna hinner undanskaffa egendom. Det bidrar också i slutändan till ett väl fungerande kreditsamhälle och är avgörande för tilltron till hela systemet och för förtroendet för Kronofogdemyndigheten som verkställande myndighet.

Vidare finns det paradoxalt nog en risk för att utredningens förslag i praktiken kan motverka strävan att parterna ska komma överens så tidigt som möjligt i processen. Många av fördelarna med en förlikning gör sig gällande tidigt, snarare än sent, i en process. Om parterna vet att inte bara domstolen, utan även Kronofogdemyndigheten, kommer att engagera sig i förlikningsfrågan kan det leda till en minskad vilja att förlikas tidigt i processen, vilket bl.a. *Svea hovrätt* framhåller.

Mot denna bakgrund och med beaktande av att en lagändring inte är nödvändig för att möjliggöra frivilliga överenskommelser mellan parterna (se nedan) anser regeringen att utredningens förslag är förenat med för stora nackdelar och att det därför inte är motiverat att genomföra det.

Det finns andra sätt som Kronofogdemyndigheten kan hjälpa parterna på

Att det inte införs regler om att Kronofogdemyndigheten ska medverka till frivilliga överenskommelser hindrar inte att myndigheten uppmanar parterna att på egen hand ingå en sådan överenskommelse. Tvärtom anser regeringen att det generellt sett är positivt att det allmänna verkar för att tvistande parter kommer överens med varandra. Detta gäller inte minst vid avhysning då en enskild riskerar att förlora sin bostad. Mot denna bakgrund finns det goda skäl för utredningens strävan att förbättra förutsättningarna för frivilliga överenskommelser.

Det är viktigt att parterna även i en verkställighetsprocess ges goda möjligheter att på egen hand komma överens. Några särskilda regler krävs inte för att uppnå detta. Redan i dag förekommer det att Kronofogdemyndigheten, som utredningen konstaterar, uppmanar parter om möjligheten att komma överens och uppmanar dem att ta kontakt med varandra i syfte att diskutera en frivillig lösning. Regeringen ser positivt på sådana ansträngningar från myndighetens sida. Att det arbetet fortsätter och utvecklas hindras inte av regeringens bedömning i detta lagstiftningsärende utan bör – tvärtom – uppmanas.

Regeringens förslag: Kronofogdemyndigheten ska inte längre behöva ändra ett beslut om löneutmätning, om resultatet av ändringen skulle vara obetydligt.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker utredningens förslag eller invänder inte mot det. *Föreningen Sveriges Kronofogdar*, som tillstyrker förslaget, framhåller emellertid att även mycket små förändringar i ett utmättningsbeslut kan upplevas som betydelsefulla för gäldenären och att det vore önskvärt att det förtydligas ur vems perspektiv obetydlighetsbedömningen ska göras. *Inspektionen för socialförsäkringen* tillstyrker också förslaget men anser att det bör förtydligas var gränsen ska gå för när en ändring ska anses obetydlig och att det bör övervägas om Kronofogdemyndigheten ska få rätt att föreskriva om det.

Skälen för regeringens förslag: Ett beslut om löneutmätning ska ändras om det finns anledning till det (7 kap. 10 § första stycket utsökningsbalken). En sådan anledning kan vara att beslutet från början var oriktigt eller att förhållandena ändrats. Det kan också handla om att normalbeloppet justeras. Omprövningsregeln gäller oavsett om det finns anledning att ändra beslutet till gäldenärens förmån eller nackdel. Kronofogdemyndigheten ska ändra beslut ex officio, men det ankommer såklart på gäldenären att upplysa om ändrade förhållanden som myndigheten inte känner till. Skyldigheten för Kronofogdemyndigheten att ändra ett beslut finns även om det har överklagats. (Se Walin m.fl., Utsökningsbalken, kommentaren till 7 kap. 10 § utsökningsbalken.)

Normalbeloppen fastställs för varje år. Även små justeringar av beloppen kan få till följd att i princip alla löneutmättningsbeslut (drygt 125 000 beslut per år) måste ändras. Detta är mycket arbetskrävande för både Kronofogdemyndigheten och berörda arbetsgivare.

Det kan på goda grunder ifrågasättas om det ur effektivitetssynpunkt är rimligt att ett beslut ska behöva ändras även om ändringen är obetydlig för sökanden och gäldenären. Ett konkret exempel på en förhållandevis marginell ändring som utredningen lyfter fram är att det under åren 2013–2016 skiljde åtta kronor mellan den lägsta och högsta nivån på normalbeloppen. Trots att det alltså skiljde bara några kronor var Kronofogdemyndigheten tvungen att vid tre tillfällen under dessa år fatta nya beslut i alla pågående löneutmättningsärenden. Detta framstår inte som ett rimligt resursutnyttjande, vare sig för Kronofogdemyndigheten eller för de myndigheter och arbetsgivare som tar emot och hanterar besluten.

Samtidigt bör man, som *Föreningen Sveriges Kronofogdar* framhåller, komma ihåg att även mindre belopp kan ha betydelse för en gäldenär som lever med knappa ekonomiska resurser. När det rör sig om en obetydlig justering av gäldenärens betalningsutrymme, får emellertid behovet av ett effektivt förfarande anses väga tyngre än gäldenärens eventuella intresse av att få behålla något mer av sin lön. Om Kronofogdemyndigheten inte skulle behöva göra obetydliga ändringar av beslut, skulle det öka förutsättningarna för en effektiv handläggning och ett ändamålsenligt resursutnyttjande till gagn för såväl gäldenärer, borgenärer som involverade

myndigheter. Att gäldenären i en sådan situation inte får förbehålla sig ytterligare del av sin lön innebär att pengar i stället går till att betala av på hans eller hennes skulder. Pengarna används alltså för att minska gäldenärens skuldbörda.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att Kronofogdemyndigheten inte ska behöva ändra ett löneutmättningsbeslut om resultatet av ändringen skulle vara obetydligt. Naturligtvis kommer Kronofogdemyndigheten även i fortsättningen att varje år behöva ta ställning till om en ändring skulle vara obetydlig när nya normalbelopp fastställs eller då gäldenärens inkomstförhållanden eller boendekostnader ändras. Förändringen innebär däremot att Kronofogdemyndigheten i färre fall kommer att behöva ändra besluten och expediera nya beslut.

Exakt var gränsen ska gå för när en ändring ska anses obetydlig går inte att säga en gång för alla, utan bör överlämnas åt rättstillämpningen. Obetydlighetsbedömningen bör göras objektivt utifrån sökandens och gäldenärens perspektiv och jämförelsen ska göras med det befintliga beslutet om utmätning. Flera i sig obetydliga ändringar några år i rad kan alltså sammantaget utgöra en icke obetydlig ändring jämfört med det befintliga löneutmättningsbeslutet. Som en jämförelse kan nämnas att Kronofogdemyndigheten enligt 13 kap. 20 a § utsökningsbalken inte är skyldig att betala ut influtna medel, om de belopp som ska betalas ut understiger 25 kronor. Detta har tidigare av lagstiftaren ansetts som mycket små belopp (se prop. 1993/94:50 s. 295). Den nu föreslagna bestämmelsen om när utmättningsbeslut inte ska behöva omprövas reglerar visserligen en annan situation, men för att förslaget ska få avsedd effekt och leda till en mer effektiv hantering bör beloppet ändå kunna tjäna som ett lämpligt riktmärke. Regeringen återkommer till frågan i författningskommentaren.

9 Tvist om löneutmätning i en konkurs

Regeringens förslag: Möjligheten att i en konkurs begära tillsynsmyndighetens prövning av en tvist i fråga om utmätning av gäldenärens lön ska tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En gäldenär som är på obestånd (insolvent) kan försättas i konkurs. Det gäller även fysiska personer. En konkurs innebär att borgenärerna i ett sammanhang tvångsvis tar i anspråk gäldenärens samlade tillgångar för betalning av hans eller hennes skulder.

En konkursförvaltare som till täckande av fordringar vill ta i anspråk den del av gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får för konkursboets räkning begära löneutmätning (3 kap. 4 § konkurslagen). Innan ett beslut om löneutmätning meddelas ska gäldenären i regel ges tillfälle att yttra sig (7 kap. 7 § utsökningsbalken). Kronofogdemyndighetens beslut om löneutmätning kan överklagas utan inskränkning i tiden (18 kap. 7 § första stycket utsökningsbalken).

I samband med 1996 års löneutmättningsreform ändrades 3 kap. 4 § konkurslagen (se prop. 1994/95:49). Däremot gjordes vid det tillfället ingen ändring i 3 kap. 6 § konkurslagen. Enligt den paragrafen ska Kronofogdemyndigheten i sin roll som tillsynsmyndighet i konkurser på ansökan av konkursförvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad pröva tvister mellan förvaltaren och gäldenären eller någon annan i frågor som avses i 3 kap. 4 och 5 §§ konkurslagen. Det innebär bl.a. att om en gäldenär har invändningar mot att förvaltaren ansöker om löneutmätning, så ska tillsynsmyndigheten pröva den frågan.

Tillsynsmyndighetens tvistlösningsfunktion var motiverad i ljuset av hur 3 kap. 4 § konkurslagen var utformad före 1996 års löneutmättningsreform. Då gällde en ordning som innebar att konkursförvaltaren diskretionärt bedömde vilka belopp som skulle utmätas.

Efter den ändring som gjordes 1996 kan konkursförvaltaren inte längre på egen hand besluta om vilka belopp som ska utmätas. I stället får förvaltaren för konkursboets räkning begära löneutmätning hos Kronofogdemyndigheten. Det behov som gäldenären tidigare hade av att kunna påkalla tillsynsmyndighetens prövning av en tvist med förvaltaren i fråga om löneutmätning finns därför inte längre. Tanken är också att Kronofogdemyndigheten i egenskap av utsökningsmyndighet ska ansvara för all löneexekution. Att Kronofogdemyndigheten i egenskap av tillsynsmyndighet då samtidigt ska kunna pröva en gäldenärs klagomål om att förvaltaren har begärt löneutmätning hos Kronofogdemyndigheten är enligt regeringen varken rimligt eller ändamålsenligt.

Mot denna bakgrund bör det inte längre vara möjligt att begära tillsynsmyndighetens prövning av en tvist mellan konkursförvaltaren och gäldenären eller någon annan i fråga om utmätning av gäldenärens lön. Regeringen föreslår därför att bestämmelsen om detta i 3 kap. 6 § konkurslagen tas bort. I promemorian föreslås att paragrafen även justeras i vissa andra avseenden. Dessa ändringar bör dock anstå tills vidare.

När det gäller utmätning anges i 3 kap. 4 § konkurslagen att konkursförvaltaren får begära utmätning enligt utsökningsbalken. I 7 kap. 14 a § konkurslagen finns en bestämmelse som endast påminner om den förstnämnda bestämmelsens existens (se prop. 1994/95:49 s. 94). Paragrafen får anses onödig och bör upphävas.

10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna om ändrade normalbelopp ska träda i kraft den 1 juni 2022 och ändringarna i övrigt den 1 augusti 2021.

Regeringens bedömning: Det finns inget behov av övergångsbestämmelser.

Utredningens förslag och bedömning: Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft vid det årsskifte som regeringen bestämmer. Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser invänder inte mot förslaget eller bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: De lagändringar som föreslås innebär framför allt förbättringar för gäldenärer. Regeringen anser att det därför är angeläget att ändringarna träder i kraft så snart som möjligt. När det gäller den föreslagna ändringen av normalbeloppen behöver emellertid Kronofogdemyndigheten tid för att anpassa sina it-system till de ytterligare ålderskategorier för barn som föreslås. Ett tidigare ikraftträdande än den 1 juni 2022 bedöms därför inte möjligt beträffande den lagändringen. Övriga lagändringar kan däremot träda i kraft redan den 1 augusti 2021.

Regeringen bedömer att det inte finns behov av övergångsbestämmelser. De nya reglerna blir därmed tillämpliga direkt från ikraftträdandet. Det innebär att nya normalbelopp får beräknas inför ikraftträdandet, utöver den omräkning som Kronofogdemyndigheten gör årligen.

11 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen bedöms leda till positiva ekonomiska och sociala konsekvenser för gäldenärer och deras familjer och till ett effektivare utsokningsförfarande.

För borgenärer kan några av förslagen innebära att det i vissa fall kan ta längre tid för dem att få full betalning för sina fordringar och leda till minskade intäkter.

Förslagen bedöms leda till en mer resurseffektiv verksamhet för Kronofogdemyndigheten men samtidigt vissa kostnader för anpassning av myndighetens it-stöd. Dessa kostnader bör finansieras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslagen bedöms i övrigt inte leda till ökade kostnader för det allmänna.

Vissa förslag bör ha en positiv påverkan på miljön.

Utredningens bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser invänder inte mot utredningens bedömning. *Kronofogdemyndigheten* uppger att myndigheten vidhåller sin till utredningen redovisade uppskattning av kostnaderna för it-anpassning med anledning av förslaget om att införa fler ålderskategorier för barn vid normalbeloppsberäkningen. Enligt *Försäkringskassan* kommer införandet av de ytterligare ålderskategorierna för barn att innebära kostnader för it-utveckling för myndigheten, som enligt den kan hanteras inom befintliga ramar.

Skälen för regeringens bedömning

En del av reformen genomförs nu

I utredningens betänkande lämnas många förslag på moderniseringar av utsokningsförfarandet. I denna proposition går regeringen nu vidare med en del av förslagen. Den mer genomgripande reform som föreslås i

Prop. 2020/21:161 betänkandet behandlas däremot inte nu. Detta innebär att det endast är de aktuella förslagens konsekvenser som nu bedöms.

Regeringen föreslår i propositionen framför allt att det ska bli möjligt med digitala ansökningar om verkställighet, att normalbeloppen för barn höjs och delas in i fler ålderskategorier, att det förtydligas att den som står under löneutmätning kan få anstånd mer än en gång under förfarandet och att löneutmättningsbeslut inte ska behöva omprövas om ändringen är obetydlig. Regeringens förslag syftar till att förbättra situationen för löneutmätningsskyldiga och att effektivisera utsködningsystemet.

Konsekvenser för gäldenärerna och deras barn

Förslagen om justerade normalbelopp och anstånd kommer att leda till att många personer som står under löneutmätning och deras familjer får behålla mer pengar och vid behov ges möjlighet till fler pauser i löneutmätningen. Många som står under löneutmätning gör det under lång tid och lever på mycket knappa ekonomiska resurser. Förslagen kan bidra till att förbättra gäldenärens hälsa, sociala situation och betalningsförmåga över tid samt minska effekterna av ekonomiskt utanförskap.

Regeringen lämnar dessa förslag inte minst med hänsyn till barn i skuldsatta familjer. För barn till gäldenärer som står under löneutmätning bör förslagen kunna bidra till bättre förutsättningar för fysiskt och psykiskt välmående. Förslagen bör även kunna bidra till en mer dräglig uppväxt med bättre möjligheter till lärande och utveckling.

Förslagen bedöms alltså ha positiva ekonomiska och sociala konsekvenser för gäldenärer och deras familjer.

Konsekvenser för borgenärerna

De förslag som regeringen lämnar syftar bland annat till att åstadkomma en effektivare utmättningsordning. Denna effektivisering bör även komma borgenärerna till del. Större möjligheter till digital ingivning av verkställighetsansökningar bör för sökande borgenärer leda till minskade kostnader för papper och porto och en snabbare och administrativt mindre betungande hantering. Att Kronofogdemyndigheten i mindre omfattning behöver ompröva sina löneutmättningsbeslut bör leda till minskade administrativa kostnader för de arbetsgivare som berörs. Att löneutmättningsbeslut inte omprövas kan i flera fall också leda till något ökade intäkter för sökande borgenärer.

Antalet personer som har löneutmätning i Sverige överstiger 100 000. Förslaget om att höja normalbeloppen för barnfamiljer innebär att normalbeloppen enligt utredningens beräkningar ökar med sammanlagt ca 25 miljoner kronor per månad eller ca 300 miljoner kronor per år. Detta kan sättas i relation till att det årligen (2016) betalas 3,6 miljarder kronor genom löneutmätning. Eftersom löneutmätning inte är tidsbegränsad leder ett högre normalbelopp i regel inte till lägre betalningsgrad utan bara till en längre betalningstid. Gäldenärerna befrias inte från sin skuldbörda. För borgenärerna innebär förslaget framför allt att de behöver vänta längre på att få fullt betalt. Att löneutmätning kan komma att pågå under längre tid för att skulderna ska slutbetalas kan dock innebära en viss risk för att gäldenärens situation förändras till det sämre och att detta i vissa fall skulle kunna leda till intäktsförluster för borgenärer. Samtidigt syftar förslaget

till att förbättra gäldenärens livssituation, vilket skulle kunna leda till att gäldenären över tid får ett större betalningsutrymme. Det förhållandet att gäldenärens livssituation inte är statisk utan förändras över tid och att förändringarna inte går att förutse gör, som utredningen konstaterar, att det är mycket svårt att göra någon uppskattning i denna del.

Eftersom staten har företrädesrätt vid löneutmätning före de flesta andra fordringar kommer förslaget att få störst betydelse för staten som borgenär. Utredningen bedömer att förslaget dock inte kommer att leda till någon större ökning av antalet statliga fordringar som preskriberas. Förslaget om att justera beräkningen av normalbeloppen för barnfamiljer inom löneutmätningsförfarandet kan alltså komma att påverka statens intäkter i negativ riktning. Denna minskning är dock nödvändig för att barnfamiljer som står under löneutmätning ska ha en skälig levnadsnivå.

Förslaget om ett förtydligande av anståndsreglerna skulle kunna leda till att något fler anstånd beviljas. Samtidigt kan förslaget om att höja normalbeloppen leda till att behoven av anstånd i vissa fall minskar. Även i denna del innebär förslaget hur som helst i första hand inte att borgenärerna får mindre betalt utan endast att det kan ta längre tid att få betalt.

Sammantaget gör regeringen bedömningen att sökande borgenärer i vissa fall kan behöva vänta längre på att få full betalning för sina fordringar. I viss utsträckning kan förslagen även leda till intäktsförluster för borgenärerna. Med hänsyn till förslagets syfte och positiva effekt på inte minst gäldenärernas och deras familjers situation anser regeringen att dessa konsekvenser måste anses godtagbara. Det kan tilläggas att regeringen i avsnitt 5 gör bedömningen att beloppen inte bör höjas för alla vuxna utan endast för dem som har barn. Denna bedömning görs framför allt med hänsyn till borgenärskollektivet.

Konsekvenser för Kronofogdemyndigheten

Förslaget om att ta bort kravet på undertecknande av verkställighetsansökningar skapar förutsättningar för alla sökande att ge in ansökningar digitalt i alla typer av verkställighetsmål. Det inkommer ca två miljoner ansökningar per år. Digital ingivning innebär att Kronofogdemyndighetens handläggning kan effektiviseras och leda till minskade kostnader. Många stora ingivare ger redan in sina ansökningar digitalt och förslaget ställer inte heller krav på att ingivning måste ske på ett annat sätt än i dag. I den utsträckning Kronofogdemyndigheten väljer att ytterligare utveckla de tekniska förutsättningarna för att ta emot digitala ansökningar, får eventuella kostnader förenade med detta hanteras inom myndighetens befintliga ramar (jfr motsvarande bedömning för domstolar i prop. 2019/20:189 s. 61).

Förslaget om att Kronofogdemyndigheten inte behöver ändra beslut om löneutmätning om ändringen är obetydlig bedöms leda till minskade kostnader för Kronofogdemyndigheten. Färre löneutmätningsbeslut kommer att behöva omprövas och därmed blir det färre beslut som behöver upprättas och expedieras. Med hänsyn till att regeringens syn på vad som bör anses som en obetydlig ändring skiljer sig något från utredningens, bör kostnadsminskningen bli större än den utredningen beräknat.

Förslaget om att tydliggöra anståndsreglerna bedöms inte leda till mer än marginellt fler ansökningar och bör, som utredningen anför, inte medföra någon beaktansvärd kostnad för Kronofogdemyndigheten.

Regeringen gör i avsnitt 7 bedömningen att utredningens förslag om att ge Kronofogdemyndigheten i uppgift att aktivt medverka till att parterna når frivilliga överenskommelser inte bör genomföras. Ett av skälen för detta är det merarbete ett sådant förslag skulle medföra för Kronofogdemyndigheten.

Enligt förslaget om hur normalbelopp vid löneutmätning ska beräknas ska omräkningar, liksom hittills, göras årligen. För barn behålls kalenderåret som brytpunkt vilket innebär att omräkning med anledning av att ett barn bytt ålderskategori, ska göras samtidigt som den årliga omräkningen. Skillnaden jämfört med i dag är att det tillkommer två ålderskategorier för barn. Förslaget påverkar även förbehållsbeloppsberäkningen i skuld-saneringsförfarandet. Förslaget förväntas inte medföra några handläggningskostnader av betydelse för Kronofogdemyndigheten. Däremot kan det innebära att myndigheten får vissa kostnader för att anpassa sitt it-stöd med anledning av att antalet ålderskategorier utökas. Utredningen inhämtade Kronofogdemyndighetens uppskattning av kostnaderna för alla utredningens förslag men gjorde sedan, bl.a. i denna del, bedömningen att kostnaderna rimligen var betydligt lägre. Regeringen konstaterar att det redan finns ålderskategorier för barn och att normalbeloppen justeras varje år. Kronofogdemyndigheten har ett verksamhetsstöd för sin hantering av löneutmätning och har nyligen moderniserat hela sitt it-stöd. Den anpassning av stödet som Kronofogdemyndigheten nu behöver göra bör i sammanhanget förväntas bli relativt begränsad.

Sammantaget bör förslagen på sikt leda till en mer resurseffektiv verksamhet för Kronofogdemyndigheten men kan initialt medföra vissa kostnader. Dessa kostnader bedöms kunna hanteras inom Kronofogdemyndighetens befintliga ramar.

Konsekvenser för det allmänna i övrigt

Som anges ovan under Konsekvenser för borgenärerna kommer staten att påverkas av förslaget om höjda normalbelopp för barn i egenskap av borgenär. I övrigt kommer förslaget i avsnitt 8 om att Kronofogdemyndigheten inte ska behöva ändra ett beslut om utmätning av lön om resultatet av ändringen är obetydligt att innebära minskat administrativt arbete för myndigheter och kommuner i egenskap av arbetsgivare. Som utredningen redovisar skickar Kronofogdemyndigheten t.ex. ca 40 000 ändringsbeslut per år till Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Dessa myndigheter kommer genom förslaget att behöva ta emot och hantera färre ändringsbeslut. Samtidigt kan vissa av förslagen leda till att myndigheter behöver göra anpassningar av sina it-system. Som *Försäkringskassan* anför bör dessa kostnader emellertid kunna hanteras inom befintliga anslagsramar.

Övriga förslag i denna proposition bedöms inte leda till några ökade kostnader eller ekonomiska konsekvenser för domstolarna, för staten i övrigt eller för kommunerna och regionerna och inte heller påverka den kommunala självstyrelsen.

Regeringen bedömer att de moderniseringar som föreslås avseende ansökningsförfarandet genom att verkställighetsansökningar ska kunna ges in digitalt kommer att minska pappersanvändningen. Dessutom kommer behovet av postbefordran, med de transporter som är förknippade med detta, att minska. Förslagen bör därför ha en positiv påverkan på miljön.

Förslagen bedöms inte ha någon betydelse för jämställdheten, för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken

2 kap. Förfarandet hos kronofogdemyndigheten

Ansökan m.m.

1 § *En ansökan* om verkställighet görs muntligen eller skriftligen.

Ett utslag i mål om betalningsföreläggande eller handräckning verkställs självant av *Kronofogdemyndigheten*, om inte sökanden i målet har angett att verkställighet inte ska ske. *En ansökan* om verkställighet anses gjord när utslaget meddelades.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökningar om verkställighet. Övervägandena finns i avsnitt 4.

I *första stycket* anges att en ansökan görs muntligen eller skriftligen. I och med att styckets hittillsvarande andra mening om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får medge att ansökan görs på medium för automatisk databehandling tas bort får begreppet skriftligen en teknikneutral innebörd och innefattar därmed ansökningar i elektronisk form.

Det hittillsvarande andra stycket tas bort. En ansökan behöver därmed inte längre undertecknas av sökanden eller dennes ombud. Även utan ett underskriftskrav är det naturligt att det framgår vem som har gett in ansökan. Kronofogdemyndigheten får enligt 21 § förvaltningslagen (2017:900), om det behövs, begära att den ingivna handlingen undertecknas eller på annat sätt bekräftas av avsändaren.

Övriga ändringar är endast språkliga.

2 § Sökanden ska ange den åtgärd som han eller hon yrkar.

När en ansökan görs ska den exekutionstitel som ligger till grund för ansökan ges in.

Om anspråket grundas på ett löpande skuldebrev eller någon annan handling, vars uppvisande utgör villkor för en rätt att kräva betalning eller begära att någon annan förpliktelse fullgörs, ska den handlingen ges in i original.

Sökanden behöver inte ge in exekutionstiteln, om den är ett utslag i mål om betalningsföreläggande eller om den är en dom eller ett strafföreläggande som på

Prop. 2020/21:161 grund av föreskrift i lag eller annan författning har översänts till *Kronofogdemyndigheten* från en domstol eller en *annan* myndighet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om innehållet i verkställighetsansökan och om handlingar som ska ges in tillsammans med den. Övervägandena finns i avsnitt 4.

I *andra stycket* regleras ingivande av exekutionstitlar. Bestämmelserna i hittillsvarande tredje stycket första och tredje meningarna om att exekutionstiteln ska ges in i original eller bevitnad kopia och att andra handlingar bör ges in på det sättet tas bort med följderna att exekutionstiteln kan ges in även i elektronisk form. Se fjärde stycket om när en exekutionstitel inte behöver ges in.

Bestämmelserna i hittillsvarande andra stycket andra meningen och tredje stycket andra meningen om att presentationspapper ska ges in i original slås ihop i ett nytt *tredje stycke*.

I *fjärde stycket*, som utgörs av hittillsvarande fjärde och femte styckena, anges när en exekutionstitel inte behöver ges in av sökanden. Utslag i mål om betalningsföreläggande – nu oavsett i vilken form som en ansökan görs – samt domar och strafförelägganden, som på grund av författning har översänts till Kronofogdemyndigheten, behöver inte ges in. Dessa exekutionstitlar har Kronofogdemyndigheten redan tillgång till.

Övriga ändringar är endast språkliga.

7 kap. Utmätning av lön m.m.

Villkor för utmätning

5 § Den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av belopp multiplicerade med ett tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad närmast föregående år och prisläget i oktober 2020 (normalbelopp). Beloppen är

- 60 200 kronor för ensamstående,
- 99 450 kronor för sammanlevande makar och därmed jämställda,
- 32 170 kronor för ett barn som är 0–6 år,
- 38 610 kronor för ett barn som är 7–10 år,
- 45 050 kronor för ett barn som är 11–14 år, och
- 51 480 kronor för ett barn som är 15 år eller äldre.

Normalbeloppen ska anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Normalbeloppen fastställs för varje år av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur förbehållsbeloppet ska beräknas. Övervägandena finns i avsnitt 5.

I *första stycket* anges hur förbehållsbeloppet beräknas. I stället för nuvarande två ålderskategorier för barn införs fyra ålderskategorier. Samtidigt höjs de belopp som normalbeloppen baseras på beträffande barn. Brytpunkten för ålderskategorierna ska även fortsättningsvis vara kalenderår. Vidare anpassas beloppen, även för ensamstående samt sammanlevande makar och därmed jämställda, till 2020 års prisläge.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

10 § Ett beslut om utmätning ska ändras, om det finns anledning till det. *Ett beslut behöver dock inte ändras om ändringen skulle vara obetydlig.*

Innan en ändring som är till nackdel för gäldenären beslutas, ska denne ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövt eller beslutet inte kan skjutas upp.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket ska hävas, om gäldenären betalar förfallna bidrag och uppkomna förrättningskostnader och det finns anledning att anta att gäldenären även i framtiden fullgör bidragsskyldigheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om omprövning av beslut om löneutmätning. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Enligt *första stycket* första meningen är huvudregeln att ett löneutmättningsbeslut ska ändras om det finns anledning till det. Ett undantag införs i en ny andra mening med innebörden att ett beslut inte behöver ändras om ändringen skulle vara obetydlig. Bestämmelsen är alltså fakultativ. Bedömningen av vad som utgör en obetydlig ändring ska göras objektivt. Flera i sig obetydliga ändringar några år i rad kan sammantaget utgöra en icke obetydlig ändring jämfört med det befintliga löneutmättningsbeslutet.

När normalbeloppen vid den årliga omräkning som Kronofogdemyndigheten gör leder till en skillnad på några kronor ska någon ändring av löneutmättningsbeslutet inte behöva göras. Som exempel på detta är skillnaden i normalbeloppen mellan åren 2015 och 2016 som var endast fyra kronor för ensamstående och sex kronor för makar och sambor. En sådan ändring är obetydlig. Beroende på t.ex. hur stor del av lönen som gäldenären får behålla och storleken på den kvarvarande skulden kan även större skillnader anses utgöra en obetydlig ändring. Som jämförelse och ledning för bedömningen kan nämnas att Kronofogdemyndigheten inte är skyldig att betala ut influtna medel som understiger 25 kronor (se 13 kap. 20 a §). Bedömningen får göras med beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet.

Bestämmelserna i hittillsvarande första stycket andra meningen om att gäldenären ska få tillfälle att yttra sig innan ändringar görs som är till nackdel för gäldenären flyttas till ett nytt *andra stycke*.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

11 § Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller gäldenären bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl *på grund av gäldenärens och dennes familjs personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om anstånd vid löneutmätning. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Enligt paragrafen kan gäldenären beviljas anstånd under pågående löneutmätning. Om sökanden inte medger anstånd krävs särskilda skäl. Paragrafen ändras genom ett tillägg som anger att bedömningen av om det finns särskilda skäl för anstånd ska göras utifrån gäldenärens och dennes familjs personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt. Exempel på särskilda skäl är att gäldenären drabbas av kostnader på grund av sjukdom, olycksfall eller liknande omständigheter, som

Prop. 2020/21:161 gäldenären inte har kunnat råda över eller förtutse (se prop. 1994/95:49 s. 72). Att gäldenären behöver reparera eller ersätta förstörd eller förlorad beneficieegendom kan också utgöra ett särskilt skäl för anstånd (se Kronofogdemyndighetens information om bestämmande av förbehållsbeloppet vid löneutmätning, KFM M 2020:1, p. 5). Med rekvisitet omständigheterna i övrigt avses bl.a. hur länge löneutmätningen har pågått och beräknas pågå. Om löneutmätningen har pågått eller beräknas pågå länge är många gånger det praktiska behovet av anstånd större än annars.

Bedömningen av om det finns särskilda skäl för anstånd ska göras med utgångspunkt i de skäl som åberopas och utifrån behovet i det enskilda fallet. Genom tillägget understryks att det i princip saknar betydelse för bedömningen att gäldenären redan har beviljats anstånd tidigare under löneutmätningförfarandet. Att anstånd redan har beviljats bör alltså inte i sig förhindra ytterligare anstånd, om skäl för ett sådant finns.

12.2 Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

3 kap. Verkningar av konkurs

Egendom som ingår i ett konkursbo

4 § För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning *ansöka om utmätning* enligt 7 kap. utsökningsbalken.

Att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 19 § andra stycket utsökningsbalken.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förvaltarens möjlighet att ansöka om utmätning och om att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta. Övervägandena finns i avsnitt 9.

I *första stycket* ersätts ordet *begära* med ordet *ansöka*. Att förvaltarens ansökan om utmätning för att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner ska ges in till Kronofogdemyndigheten regleras direkt i utsökningsbalken och den informationen tas därför bort ur stycket.

6 § *En tvist* mellan förvaltaren och gäldenären eller *någon annan i en fråga* som avses i 5 § ska prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad. Myndigheten ska inhämta yttranden i den omfattning som behövs för prövningen. Myndighetens beslut gäller omedelbart, även om det överklagas. Beslutet ska efter ansökan ändras, om senare upplysta omständigheter eller ändrade förhållanden motiverar det.

Tillsynsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i första stycket får överklagas av den vars rätt berörs av beslutet. I fråga om ett sådant överklagande tillämpas bestämmelserna i utsökningsbalken om överklagande av beslut om utmätning av lön.

Paragrafen handlar om när tillsynsmyndigheten ska pröva en tvist mellan förvaltaren och gäldenären eller någon annan om beneficium. Övervägandena finns i avsnitt 9.

I *första stycket* första meningen tas hänvisningen till 4 § bort. Det innebär att bl.a. en gäldenär inte längre kan begära tillsynsmyndighetens

prövning av en tvist mellan förvaltaren och gäldenären i en fråga som gäller förvaltarens ansökan om utmätning för att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet. Gäldenärens möjlighet att hävda sin rätt i frågan regleras i stället i utsökningsbalken. Av 7 kap. 7 § den balken framgår att gäldenären i regel ska ges tillfälle att yttra sig innan ett beslut om löneutmätning meddelas och av 18 kap. 1 § första stycket samma balk framgår att Kronofogdemyndighetens beslut om löneutmätning får överklagas till tingsrätten.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Sammanfattning av betänkandet Ett modernare utsökningsförfarande (SOU 2016:81)

Ett modernare utsökningsförfarande

En förutsättning för ett fritt och modernt samhälle är att människor interagerar med varandra och ingår avtal sinsemellan. Det allmänna i dess olika former ingår också olika avtal med de människor som vistas i samhället. Ibland ingås avtalen direkt mellan en myndighet och en privatperson; ibland uppstår ömsesidiga rättigheter och skyldigheter genom att människor väljer en viss bosättning eller tar i anspråk en viss tjänst. Företag i olika former erbjuder varor och tjänster. Om erbjudandena antas uppstår ett avtal mellan företaget och kunden, som i sin tur kan vara ett annat företag. Ibland kan människor eller företag ta sig en rätt som de inte har vilket i sin tur kan skapa ett berättigat krav för någon annan att återställa tidigare ordning.

Alla de nu uppräknade situationerna – liksom en mängd situationer som inte beskrivits ovan – hanteras dagligdags av parterna själva. I de allra flesta fall är parterna överens om vad som gäller och utbyter prestationer i enlighet med detta. I andra fall ställer parterna anspråk på varandra, tolkar och omtolkar förutsättningarna och träffar ibland nya överenskommelser med ändrade villkor. Men i en del situationer krävs tvång för att en part ska fullgöra sina skyldigheter. Det kan bero på att parten inte *vill* prestera men det kan också bero på att parten inte anser sig *kunna* prestera. I de situationerna är det nödvändigt att samhället ställer tvångsmedel till förfogande. Men när och hur tvång får användas måste vara noggrant reglerat. Tvångsanvändningen måste vara effektiv för att vara trovärdig. Samtidigt måste effektiviteten balanseras mot krav på att tvånget utförs med respekt för den enskildes rättigheter för att tvångsanvändningen ska vara human och rättssäker. I Sverige är det Kronofogdemyndigheten ensam som får använda tvång för att ta i anspråk någons egendom eller lön för betalning av en fastställd skuld. Kronofogdemyndigheten har också ensam behörighet att verkställa en fastställd säkerhetsåtgärd, en skyldighet att flytta från ett visst utrymme eller en skyldighet att fullgöra eller underlåta något annat. Trots att det krävs tvång i en mycket liten andel av alla de situationer där någon ska fullgöra eller tåla något är det sammanlagda antalet ansökningar hos Kronofogdemyndigheten stort. Kronofogdemyndigheten hanterar varje år cirka 2,3 miljoner ansökningar om verkställighet som berör drygt 500 000 gäldenärer. Av dessa är merparten, omkring 428 000 eller cirka 85 procent, fysiska personer. Genom Kronofogdemyndighetens verksamhet betalades totalt cirka 10,2 miljarder kronor år 2015. Drygt hälften eller 5,87 miljarder kronor gick till betalning av offentliga fordringar medan 4,31 miljarder kronor var betalning för privaträttsliga fordringar.

Kronofogdemyndighetens verksamhet regleras i Utsökningsbalken (UB). Utsökningsbalken (1981:774) trädde i kraft den 1 januari 1982 och ersatte då bl.a. 1877 års utsökningslag. UB var resultatet av ett långvarigt utredningsarbete och innebar en genomgripande modernisering av utsökningsrätten. Under de mer än 30 år som UB har varit i kraft har såväl Kronofogdemyndigheten som samhället i stort förändrats. Den informations- tekniska utvecklingen har lett till förändringar av Kronofogdemyndighetens

arbetsmetoder vilket gör att det ställs ökade krav på ett teknikneutralt regelverk. Globaliseringen innebär en större rörlighet av både människor, företag och egendom vilket i sin tur lett till att det internationella utsökningsrättsliga samarbetet har utvecklats. Trots dessa förändringar har det inte genomförts någon samlad eller mer genomgripande översyn av UB. Sammantaget är UB numera föråldrad, svåröverskådlig och svår att tillämpa.

Utredningen har haft i uppdrag att överväga särskilt angivna frågor om exekutionstitlar, utredning av gäldenärsers tillgångar, myndighetssamverkan, löneutmätning, beneficium och utmätning av bostäder, avhysning, Kronofogdemyndighetens medverkan till frivilliga överenskommelser och processledning samt exekutiv försäljning och redovisning av influtna medel. Vidare har uppdraget inneburit att vi ska lämna andra förslag på åtgärder som kan leda till ett effektivare utsökningsförfarande. Mot bakgrund av utredningsuppdragets omfattning, frågornas komplexitet och den utredningstid vi haft till vårt förfogande har vi behövt göra vissa avgränsningar av uppdraget. Under utredningsarbetet har vi kommit att överväga och lämna förslag i många olika frågor som kan leda till ett modernare, effektivare och mer rättssäkert utsökningsförfarande.

Utsökningsförfarandet ska vara effektivt i den bemärkelsen att den som vänder sig till Kronofogdemyndigheten för att få hjälp med att driva in en skuld inte ska behöva vänta längre än nödvändigt. Genom ett enklare och tydligare regelverk kan utsökningsförfarandet bli snabbare och mer verkningfullt. Klara och tydliga regler kan också leda till färre överklaganden.

Det stora antalet mål hos Kronofogdemyndigheten ställer krav på att tillämpningen i det stora flertalet ärenden är enkel och förutbestämd. Det tvångsvisa genomförandet ska följa ett bestämt mönster så att händelseförloppet är förutsebart för alla berörda. I de allra flesta fall ska utrymmet för olika tolkningar och avsteg från vad som gäller för merparten av målen vara begränsat. Samtidigt måste det finnas ventiler för de enstaka fall där ett tvångsvist genomförande enligt huvudregeln skulle få ett orimligt resultat. Det är också en självklarhet att det utsökningsrättsliga regelverket och utsökningsförfarandet måste anpassas så att Sverige lever upp till sina internationella åtaganden enligt Europakonventionen och barnkonventionen. Vår vision är att utsökningsmål ska hanteras enligt ett regelverk som likt en mångfacetterad och välbalanserad våg möjliggör att motstående intressen kan vägas mot varandra. Utsökningsförfarandet ska kännetecknas av effektiva och förutsebara rutiner samtidigt som det ska finnas utrymme att identifiera de enstaka fall som måste särbehandlas om konsekvenserna inte ska bli orimliga.

Våra förslag kommer att medföra en rad positiva konsekvenser. Om Kronofogdemyndighetens verksamhet kan bedrivas mer effektivt blir handläggningstiderna kortare. Vi föreslår ett antal lagtekniska ändringar som underlättar förståelsen och tillämpningen av bestämmelserna. Utsökningsbalkens kapitel 1–3 och 16 upphävs och ersätts av nya kapitel. Reglerna om avhysning, som i många fall är den åtgärd som för den enskilde är mest ingripande, samlas i ett eget kapitel. Regelförenklingar leder till mer enhetliga bestämmelser. Flera utsökningsrättsliga frågor har tidigare fått sin lösning i rättspraxis. Kronofogdemyndigheten har genom olika ställningstaganden uttalat sig i olika rättsfrågor. Genom kodifiering av

en del av denna rättstillämpning blir regelverket tydligare. Utsökningsförfarandet blir genom dessa förslag mer effektivt, transparent, rättssäkert och förutsägbart, vilket i sin tur sannolikt kommer att leda till minskade kostnader för det allmänna. Vi föreslår också språkliga förändringar som underlättar förståelsen av regelverket och gör lagtexten köns- och teknikneutral. Begreppet exekutionstitel byts ut mot utsökningstitel.

En rad föreslagna ändringar är positiva för gäldenärskollektivet. Genom förändrade normal- och förbehållsbelopp för den som står under löneutmätning garanteras gäldenärerna och deras familjer en skälig levnadsnivå, vilket i sin tur kan öka incitamentet till öppet arbete.

Barn till personer som är parter i utsökningsmål kommer också att påverkas av några förslag. Ett exempel är den lagfästa principen om barnets bästa som kommer att tydliggöra att barnrättighetsperspektivet måste beaktas i hela utsökningsförfarandet. Barns rätt till umgänge med sina föräldrar kommer att tillgodoses i större utsträckning eftersom vi föreslår att det ska lagfästas att umgängeskostnader, inbegripet skäliga kostnader för resor och logi som föranleds av umgänget, ska beaktas i löneutmätningsförfarandet.

En del av våra förslag förväntas leda till ett bättre indrivningsresultat med ökad kostnadstäckning av offentlig verksamhet och ett bättre utfall för hela borgenärskollektivet som följd. Andra förslag kan innebära minskade årliga intäkter till staten och andra borgenärer. Vissa förslag förväntas leda till minskade samhällsekonomiska kostnader för ekonomiskt utanförskap vilket gynnar såväl det allmänna som det privata borgenärskollektivet. I konsekvensbeskrivningen redovisar vi såväl ekonomiska som övriga konsekvenser av våra förslag. I denna sammanfattning har vi valt att lyfta fram några konsekvenser. Förslaget om hur normal- och förbehållsbelopp inom löneutmätningförfarandet ska beräknas kommer att leda till minskad indrivning genom löneutmätning. Vi anser dock att det är en nödvändig förutsättning att enskilda tillförsäkras en skälig levnadsnivå för att löneutmätningförfarandet ska vara hållbart och därmed effektivt över tid. Det är vår bedömning att det ökade indrivningsresultat och minskade samhällskostnader som vissa förslag kommer att leda till på sikt kommer att överstiga och kompensera de minskade intäkterna till staten som några av förslagen kan innebära. Vi bedömer att våra förslag är kostnadsneutrala när det gäller de uppskattade ökade årsvisa kostnaderna i förhållande till de uppskattade minskade årsvisa kostnaderna.

I det följande redovisar vi ett urval av våra förslag. Denna sammanfattning finns översatt till engelska i band 3.

Effektivare indrivning av offentligrättsliga fordringar

Dagens utsökningsförfarande skiljer på allmänna mål och enskilda mål. Offentligrättsliga fordringar verkställs enligt regelverket för allmänna mål medan andra anspråk handläggs som enskilda mål. Regelverket som styr uppdelningen är svårtillgängligt. I vissa fall krävs det en genomgång av bestämmelser i utsökningsbalken, utsökningsförordningen och speciallagstiftning samt förarbeten för att avgöra om ett mål är allmänt eller enskilt. I de allmänna målen har Kronofogdemyndigheten till viss del dubbla roller eftersom Kronofogdemyndigheten har vissa borgenärsuppgifter. De all-

männan målen särbehandlas också positivt bl.a. genom att staten inte tar ut några avgifter för indrivning av offentligrättsliga fordringar. Skillnaderna i handläggningen är emellertid inte så stora att de motiverar en uppdelning i olika måltyper, särskilt inte eftersom det ibland är svårt att avgöra om indrivningen av en fordran ska följa det ena eller det andra regelverket. Vi föreslår därför att begreppen allmänna och enskilda mål tas bort. Merparten av de allmänna målen är sådana där lagstiftaren har bestämt att de ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. (indrivningslagen). Den särreglering som fortfarande behövs för dessa mål förtydligas och anges som uttryckliga undantagsbestämmelser för mål som handläggs enligt indrivningslagen.

Det är i dag ofta oklart vad som gäller när en förvaltningsmyndighet fattat ett beslut som innebär betalningsskyldighet för en enskild. Beslutet kan innebära att en enskild ska betala en avgift, antingen som betalning för något eller som en sanktion. Det kan också handla om att en enskild förpliktas återbetala något som den enskilde felaktigt utfått. Många gånger har lagstiftaren beslutat att betalningsskyldigheten kan framtvingas enligt indrivningslagen. Det är ett entydigt ställningstagande som innebär att verkställigheten följer på förhand givna regler. I andra fall har lagstiftaren i utsökningsförordningen eller speciallagstiftning uttalat att beslutet får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser om allmänna mål vilket gett upphov till olika tolkningar. Av än större betydelse är frågan om ett myndighetsbeslut är direkt verkställbart eller om myndigheten måste ansöka om betalningsföreläggande eller stämna den enskilde vid allmän domstol för att få ett utslag eller en dom som kan verkställas. Även denna fråga är många gånger svår att besvara. Enligt ny praxis från Högsta domstolen är det också så, till skillnad från vad som gällde tidigare, att en överprövning i förvaltningsdomstol av ett myndighetsbeslut som inte är direkt verkställbart inte leder till att beslutet får verkställas. Även om den enskilde överklagar beslutet och en förvaltningsdomstol meddelar en dom som innebär att beslutet godtas måste förvaltningsmyndigheten ändå ansöka om betalningsföreläggande eller stämning i allmän domstol för att kunna driva in sin fordran. Samma fordran kan alltså komma att prövas i både förvaltningsdomstol och i allmän domstol och domstolarna kan naturligtvis komma fram till motstridiga avgöranden. Det är varken en rättssäker eller effektiv ordning.

Myndighetsbeslut får verkställas när de har fått laga kraft

Vi föreslår en ny ordning som innebär att förvaltningsmyndigheters beslut alltid ska kunna verkställas när de har fått laga kraft, förutsatt att beslutet utgör myndighetsutövning och avser betalningsskyldighet. Förvaltningsmyndigheter och kommuner kommer inte längre att behöva skaffa en utsökningstitel via den summariska processen eller genom att ansöka om stämning i allmän domstol. I stället räcker det att den förpliktade haft en reell möjlighet att överklaga beslutet och att beslutet har fått laga kraft. Om beslutet överklagas blir förvaltningsdomstolens dom en verkställbar utsökningstitel. Förfarandet blir på det sättet effektivare och billigare utan att rättssäkerheten eftersätts. Besparingen kan beräknas till mellan 2,6 och 2,9 miljoner kronor per år. Genom en effektivare indrivning av offentlig-

rättsliga fordringar kan statens kostnadstäckning för avgiftsfinansierad verksamhet också förbättras.

Enligt vårt förslag ska vissa myndighetsbeslut precis som i dag kunna verkställas direkt, oftast enligt reglerna i indrivningslagen men i vissa fall enligt särskilda regler. För att ett beslut ska få verkställas före laga kraft måste lagstiftaren tydligt ange att det är fråga om en offentlighetsrättslig fordran som kräver omedelbar indrivning.

Ett beslut som inte innebär myndighetsutövning, t.ex. ett beslut att utfärda en faktura, får inte laga kraft och kan heller inte bli föremål för överprövning av domstol. En myndighet som vill driva in en sådan fordran på civilrättslig grund är precis som i dag hänvisad till att ansöka om betalningsföreläggande eller väcka talan vid allmän domstol.

Kronofogdemyndigheten ska kunna hjälpa parterna att komma överens och att ingå ett utsökningsavtal

Parter som har hamnat i tvist med varandra har i allmänhet mycket att vinna på att lösa tvisten på frivillig väg. I förhållande till en domstolsprocess eller ett skiljeförfarande kan det spara både tid och pengar. Parterna kan också känna sig tillfreds med att de själva har haft inflytande över lösningen av sin tvist och en sådan lösning är ofta lättare för dem att acceptera än en dom. Genom att parterna frivilligt når en överenskommelse ökar också möjligheten för dem att fortsätta ett samarbete eller en affärsrelation efter att tvisten har avslutats. Även samhället har mycket att vinna på att uppmuntra parter att söka en frivillig lösning på sin tvist. Bland annat kan domstolar och andra myndigheter i större utsträckning lägga resurser på mål där förlikning inte är tillåten eller där det saknas förutsättningar för parterna att komma överens. Det är därför numera en självklarhet att allmänna domstolar samt hyres- och arrendenämnder försöker hjälpa parter att nå frivilliga överenskommelser. Det är inte lika självklart att Kronofogdemyndigheten, i egenskap av verkställande myndighet, ska medverka till att parterna kommer överens. I domstolen processar borgenären för att få en verkställbar dom. I det skedet är utgången av målet oklar. En domstolsprocess kan ta lång tid och medföra höga kostnader. Detta innebär att det ofta finns klara och tydliga incitament för båda parter att ingå en förlikning. Under verkställighetsprocessen har sökanden redan en utsökningstitel som innebär rätt till tvångsvis verkställighet genom Kronofogdemyndighetens försorg. Sökanden kan därför ofta ha ett mindre intresse av att diskutera förlikning under verkställighetsfasen än under en domstolsprocess. Å andra sidan kan svaranden ha ett större intresse av förlikningsdiskussioner när verkställighet är nära förestående. Och även i ett senare skede av processen är frivilliga lösningar ofta det bästa för båda parter. Vi föreslår därför att Kronofogdemyndigheten, när det är lämpligt, ska verka för att parterna kommer överens. En förutsättning för att det ska vara lämpligt är att parterna går med på att föra sådana diskussioner. Kronofogdemyndigheten ska kunna hålla sammanträden för att ge parterna möjlighet att träffa en överenskommelse. Kronofogdemyndigheten ska också kunna hjälpa parterna att upprätta ett utsökningsavtal som reglerar deras överenskommelse.

Vi bedömer att möjligheterna för parterna att få hjälp av Kronofogdemyndigheten att träffa en överenskommelse kommer att ha ett särskilt värde när enskilda riskerar att förlora sin bostad, dvs. i samband med en ansökan om avhysning eller vid tvångsvis försäljning av bostäder. En överenskommelse i detta skede kan minska den enskildes lidande och underlätta för både gäldenären och dennes familj i en svår situation. De samhällsekonomiska vinsterna av en överenskommelse under verkställighetsfasen är också betydande. Det är vår bedömning att detta förslag, i vart fall på sikt, kommer att leda till minskade årsvisa personalkostnader för Kronofogdemyndigheten. Förutom att Kronofogdemyndigheten kan frigöra resurser för andra mål där överenskommelser inte kan uppnås kan kommunernas kostnader för jourboenden och andra alternativa boenden minska om färre personer förlorar sina hem och därmed behöver hjälp med att hitta en ny bostad.

Ökat indrivningsresultat genom ökad myndighetssamverkan

Vi föreslår en ökad samverkan genom elektroniskt informationsutbyte mellan Kronofogdemyndigheten och andra myndigheter. Ett systematiskt elektroniskt informationsutbyte mellan Kronofogdemyndigheten och myndigheter som betalar ut utmätningsbara ersättningar och bidrag leder till en bättre kontroll av statens pengar, ett effektivare utsköningsförfarande och ett bättre ekonomiskt utfall för borgenärskollektivet. Vi föreslår därför att det ska etableras ett utökat elektroniskt informationsutbyte mellan Kronofogdemyndigheten och utvalda myndigheter som betalar eller lämnar ut utmätningsbar egendom.

För att lös egendom ska kunna utmätas krävs att den är tillgänglig för Kronofogdemyndigheten. Det normala är att Kronofogdemyndigheten tar egendomen i förvar, antingen från gäldenären själv eller från någon annan. Kronofogdemyndigheten kan också säkra egendomen genom att försegla den, märka den eller genom ett s.k. förbudsmeddelande som innebär att en utmätt fordran eller rättighet bara får infrias till Kronofogdemyndigheten eller den som Kronofogdemyndigheten anvisar. Om Kronofogdemyndigheten inte är på plats och kan ta egendomen i förvar krävs det att egendomen är i någon annans besittning för att Kronofogdemyndigheten ska kunna säkra och utmäta den genom s.k. distansutmätning. När egendomen innehas av en myndighet innebär besittningskravet att egendomen ska vara omhändertagen med stöd av den myndighetens regelverk. Vårt förslag om ökad myndighetssamverkan kommer att leda till att Kronofogdemyndigheten kan utmäta pengar och annan egendom som finns hos andra myndigheter i större utsträckning än i dag.

Kronofogdemyndigheten har redan i dag goda möjligheter att distansutmäta egendom som finns i andra myndigheters besittning. Om besittningskravet togs bort skulle det kunna leda till att enskilda, inför risken att deras egendom kan komma att utmätas om de kontaktar en myndighet, känner ett obehag och en ovilja inför myndighetskontakter och därför undviker samröre som inte är påtvingat. Vi anser också att en sammanblandning av olika myndigheters uppdrag och roller i förlängningen kan skada allmänhetens förtroende för statliga myndigheter. Det är

inte heller en effektiv resursanvändning att myndigheter som påträffar egendom som de inte har i uppdrag att omhänderta, ska kontrollera om personer som egendomen kan kopplas till är gäldenär i ett mål hos Kronofogdemyndigheten. Vi föreslår därför inte någon ändring av det i dag gällande besittningskravet.

Vassare tillgångsutredningar med tydliga ramar

Kronofogdemyndigheten har redan i dag många verktyg för att utföra en tillgångsutredning. Vi föreslår ändringar som gör att verktygen blir vassare och mer ändamålsenliga. Kronofogdemyndigheten får kalla sökanden, svaranden och andra personer med kännedom om svarandens förhållanden till förhör under tillgångsutredningen. Den som inte kommer kan bli skyldig att betala vite. Vi föreslår att vitesbeloppen höjs så att de anpassas till dagens penningvärde. Vi föreslår också att inte bara svaranden utan också andra personer ska kunna hämtas till förhör samt att upplysningsskyldigheten utökas och förtydligas. Förslagen kan leda till färre inställda sammanträden samt att Kronofogdemyndigheten får tillgång till mer adekvat information, även om tillgångar utomlands. Sammantaget kommer Kronofogdemyndigheten att få lättare att hitta tillgångar vilket kommer att leda till ett ökat indrivningsresultat.

En grundförutsättning för att Kronofogdemyndigheten ska leta efter tillgångar är att det finns ett utsökningsmål. Kronofogdemyndigheten ska inte ägna sig åt s.k. fishing expeditions som innebär att myndigheten planlöst letar efter tillgångar och därefter undersöker om en viss tillgång tillhör någon gäldenär i ett pågående utsökningsmål. Detta hindrar inte att Kronofogdemyndigheten genomför kontroller mot offentliga register eller samverkar med och tar emot information från andra myndigheter för att leta efter tillgångar. Det hindrar inte heller att andra myndigheter samverkar med Kronofogdemyndigheten innan egendom lämnas ut eller pengar utbetalas. Vi föreslår en ny bestämmelse i utsökningsbalken som klargör att Kronofogdemyndigheten får vidta de utrednings- och spaningsåtgärder som är befogade för att utreda gäldenärers tillgångar. Vi föreslår också nya bestämmelser som ger uttryckligt lagstöd för att Kronofogdemyndigheten ska kunna genomföra registerkontroller och utbyta information med andra myndigheter.

Bättre möjligheter för sökanden att påverka tillgångsutredningen

Av de cirka 500 000 gäldenärer som Kronofogdemyndigheten hanterar varje år är cirka 100 000 förstagångsgäldenärer, dvs. gäldenärer som för första gången ska betala en skuld genom indrivning via Kronofogdemyndigheten. Det är alltså många gäldenärer som Kronofogdemyndigheten ska hantera och utreda och många av dem är inte tidigare kända för Kronofogdemyndigheten. I den inledande fasen av utmätningsprocessen ska Kronofogdemyndigheten göra en fullständig genomgång av gäldenärens inkomster och tillgångar. Det är nödvändigt att Kronofogdemyndigheten använder sig av standardiserade arbetsmetoder för att verksamheten ska vara effektiv. Samtidigt måste myndigheten ha ett visst utrymme att vara

kreativ och använda mindre vanliga metoder när omständigheterna kräver det. Det måste därför vara upp till Kronofogdemyndigheten att avgöra vilka utredningsåtgärder som är lämpligast att vidta i det enskilda fallet. I denna bedömning måste Kronofogdemyndigheten förutom effektivitets- skäl och integritetsskäl också beakta om en åtgärd är proportionerlig. Kronofogdemyndighetens och andra myndigheters resurser ska användas på bästa sätt. Bedömer Kronofogdemyndigheten att en åtgärd kan antas bli utan verkan ska en sökande inte kunna framtvunga den utan rättslig prövning. Å andra sidan ska sökanden kunna begära att Kronofogdemyndigheten vidtar en viss åtgärd och få sin begäran prövad. Om Kronofogdemyndigheten inte tillmötesgår en begäran från sökanden att vidta en viss åtgärd ska sökanden därför kunna överklaga Kronofogdemyndighetens beslut att inte vidta en specifik åtgärd.

Effektivare regler för kommunikation av beslut

Vi föreslår att Kronofogdemyndigheten, på samma sätt som andra myndigheter, ska kunna använda förenklad delgivning utomlands i de fall det är lämpligt. Kravet att arbetsgivare till personer som har löneutmätning ska delges vissa beslut slopas. Det innebär resurs- och effektivitetsvinster för Kronofogdemyndigheten som kan översättas till en årlig besparing på mellan 1,4 och 1,8 miljoner kronor.

Ökad partsinsyn genom modern teknik

Ett rättssäkert utskökningsförfarande måste innebära att parterna kan ta del av samtliga beslut som fattas i ett utskökningsmål och att de kan överklaga besluten när de inte godtar Kronofogdemyndighetens bedömningar och ställningstaganden. På grund av den stora mängden utskökningsmål och det stora antalet beslut som fattas i varje ärende skulle det inte vara effektivt för vare sig Kronofogdemyndigheten eller parterna om Kronofogdemyndigheten skickade ut alla dessa beslut. I stället bör Kronofogdemyndigheten utveckla ett webbaserat informationsverktyg så att parterna på ett enkelt sätt och i den omfattning de själva väljer kan följa det som händer i deras utskökningsmål. På så sätt skulle utskökningsförfarandet bli mer transparent, rättssäkert och effektivt. En gäldenär som står under löneutmätning skulle kunna följa de betalningar som görs och se hur mycket som är kvar att betala på varje skuld. Både sökanden och svaranden skulle kunna få del av varje enskilt beslut om fördelning och utbetalning och härigenom få en reell möjlighet att överklaga besluten.

Kronofogdemyndigheten ska ansvara för att utskökningsmålet blir tillräckligt utrett

Samtidigt som utskökningsförfarandet ska vara snabbt och effektivt får inte enskildas rättssäkerhet eftersättas. Korrekt och tydlig information från myndigheter är en viktig förutsättning för rättssäkerhet. En myndighet måste alltid kunna lämna korrekt information utan att framstå som partisk så länge informationen är av upplysande och inte rådgivande karaktär.

Både gäldenärer och borgenärer tjänar på att alla vet vad som gäller och att besluten blir rätt från början. Utöver den allmänna serviceskyldigheten som följer av förvaltningslagen föreslår vi att Kronofogdemyndigheten får en i utsköningsbalken reglerad skyldighet att processleda parterna så att de kan agera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Kronofogdemyndigheten ska avhjälpa otydligheter och ofullständigheter i parternas framställningar genom frågor och påpekanden. Med detta förslag kan andelen materiellt riktiga resultat öka och Kronofogdemyndighetens handläggning i större utsträckning inriktas på det som är väsentligt i målet. En väl avvägd processledning bör i viss utsträckning kunna ersätta en parts behov av att anlita ett juridiskt biträde. Förslaget innebär fördelar för såväl gäldenärs- som borgenärskollektivet samt berörda myndigheter och domstolar.

Kronofogdemyndighetens skyldighet att beakta barnets bästa lagfästs

Barnets bästa ska beaktas vid alla myndighetsbeslut eller andra åtgärder som gäller barn. Kronofogdemyndigheten har redan i dag en skyldighet att beakta barnkonventionens bestämmelser. Med en bestämmelse som uttryckligen anger att barnets bästa ska beaktas blir barnrättsperspektivet ännu tydligare för både Kronofogdemyndigheten och de som berörs av myndighetens beslut. Det innebär självklart att barns situation och behov måste beaktas när Kronofogdemyndigheten kommer i direkt kontakt med barn, t.ex. om myndigheten träffar barn i samband med förrättningar i bostäder eller vid avhysning. Men barnrättsperspektivet måste också beaktas när Kronofogdemyndigheten avgör vilken egendom som ska utmätas, när Kronofogdemyndigheten avgör om viss egendom ska undantas som beneficium samt när Kronofogdemyndigheten beslutar om löneutmätning.

Proportionalitetsprincipen lagfästs

Proportionalitetsprincipen är en allmän rättsgrundsats som gäller utan särskilt lagstöd. Genom en kodifiering av proportionalitetsprincipen i utsköningsbalken får principen ett större genomslag under verkställighetsprocessen vilket innebär att Sverige också bättre lever upp till några av sina internationella åtaganden.

Både Europadomstolen och nationella domstolar har lämnat vägledning för innebörden och tillämpningen av proportionalitetsprincipen i flera avgöranden. En lagfäst proportionalitetsprincip i utsköningsbalken innebär att skälen för en åtgärd alltid ska ställas i relation till de olägenheter som åtgärden eller beslutet innebär för den enskilde. Vid Kronofogdemyndighetens val av åtgärd ska det eller de alternativ väljas, som med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet uppnår syftet genom minst ingripande åtgärder.

Europakonventionens skydd gäller oavsett om det finns en eller flera utmätningbara tillgångar. Kronofogdemyndigheten måste således göra en proportionalitetsbedömning även om det bara finns en tillgång som är möjlig att utmäta.

Enligt nuvarande reglering ska en utmätning hävas om försäljning av den utmäta egendomen inte kan antas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig. Utmätning kan hävas om försäljningen av den utmäta egendomen inte kan väntas ge så mycket att sökanden kan få betalt med något beaktansvärt belopp. Denna bestämmelse tillåter dock inte att Kronofogdemyndigheten upphäver andra åtgärder och beslut, t.ex. försäljning av en fastighet på auktion.

Eftersom proportionalitetsprincipen ska beaktas under hela utsköningsförfarandet anser vi att det måste vara möjligt för Kronofogdemyndigheten att upphäva samtliga beslut i utsköningsförfarandet, under förutsättning att dessa inte har fått laga kraft. Det innebär i viss mån en minskad förutsebarhet för sökanden. För att ett beslut ska upphävas måste det därför krävas starka skäl. Vi föreslår därför att ett beslut bara ska kunna upphävas om det är uppebart oproportionerligt. Möjligheten att upphäva ett beslut med stöd av proportionalitetsprincipen ska således bara tillämpas i rena undantagsfall när det skulle leda till orimliga resultat om beslutet blev bestående. Åtgärder som Kronofogdemyndigheten redan har vidtagit ska inte återgå förrän upphävandebeslutet har fått laga kraft.

Hur förhåller sig proportionalitetsprincipen till befintliga regler?

Det finns redan i dag bestämmelser i det utsköningsrättsliga regelverket som behandlar balansen mellan sökandens, svarandens och tredje mans intressen. En lagfäst proportionalitetsprincip ersätter inte de regler om försvarlighetsbedömningar som finns i dag. Om en åtgärd inte är försvarlig ur ett rent ekonomiskt perspektiv ska den underlåtas redan av detta skäl och Kronofogdemyndigheten behöver då inte göra den betydligt mer komplexa bedömningen av om åtgärden är proportionerlig. Även den nuvarande bestämmelsen som föreskriver att skäligen hänsyn ska tas till såväl sökandens intressen som svarandens situation när en avhysning verkställs finns kvar som ett komplement till den övergripande bestämmelsen om proportionalitetsprincipen.

Effektiv löneutmätning och skälig levnadsnivå

Utmätning av lön innebär att Kronofogdemyndigheten beslutar att gäldenärens arbetsgivare ska hålla inne och redovisa en del av gäldenärens lön till Kronofogdemyndigheten för att pengarna ska kunna användas till betalning av gäldenärens skulder. Det är inte bara lön som kan utmätas på detta sätt utan löneutmätning kan ske även i andra ersättningar som pension, livränta, sjukpenning, föräldrapenning, arbetslöshetsersättning och skattepliktiga kostnadsersättningar. Efter en genomgripande reform år 1996 kan löneutmätning pågå utan uppehåll under obegränsad tid. Löneutmätning är mycket effektivt. Varje år betalas omkring 3,6 miljarder kronor genom löneutmätning vilket motsvarar omkring en tredjedel av det belopp som Kronofogdemyndigheten totalt sett driver in under ett år. Sammanlagt pågår det för närvarande löneutmätning hos omkring 100 000 gäldenärer. Det genomsnittliga löneutmätningens beloppet är cirka 3 000 kronor per månad men variationerna är mycket stora. Vi har sett exempel

på löneutmätning mellan 200 kronor och mer än 20 000 kronor per månad. Vår utgångspunkt är att en effektiv löneutmätning förutsätter att den som står under löneutmätning får behålla så mycket av sin inkomst att det räcker till en skälig levnadsnivå. I annat fall är risken uppenbar att gäldenären förlorar incitamentet till öppet arbete. Risken är också stor att gäldenären och dennes familj drabbas av ohälsa och andra problem. Löneutmätning bör inte heller leda till att gäldenären blir berättigad till försörjningsstöd. Även för borgenärskollektivet är det i längden gynnsammare att löneutmätningen sker på sådana villkor att gäldenären kan behålla sin betalningsförmåga.

Förbehållsbeloppen höjs för barnfamiljer

Precis som vid annan utmätning gäller att lön bara ska utmätas om det är försvarligt med hänsyn till det ekonomiska utfallet. Vidare får lön bara tas i anspråk till den del lönen överstiger det belopp som gäldenären behöver för sitt och familjens underhåll och för betalning av skulder som har företrädare framför utmätningsfordringen. Den del som inte får tas i anspråk genom löneutmätning (förbehållsbeloppet) bestäms efter reformen år 1996 med ledning av ett normalbelopp som ska omfatta alla normala levnads-kostnader utom bostadskostnad. Normalbeloppen fastställs av Kronofogdemyndigheten efter en årlig omräkning som innebär att beloppen värdesäkras i förhållande till de belopp som gällde när reformen genomfördes.

Trots att normalbeloppen är värdesäkrade i förhållande till förändringar i penningvärdet har förbehållsbeloppen kommit att minska relativt sett om de jämförs med vad som numera kan lämnas i försörjningsstöd. Det främsta skälet till detta är att riksnormen för försörjningsstöd numera tar stor hänsyn till att kostnader för barn och ungdomar ökar i takt med att barn blir äldre och får större behov av en aktiv fritid och delaktighet och integration i samhället. Efter särskild prövning kan det också utgå försörjningsstöd för särskilda kostnader som inte ryms inom löneutmätningens förfarandets normalbelopp. Vi har övervägt om riksnormen för försörjningsstöd borde vara vägledande även för förbehållsbeloppet vid löneutmätning. En mycket viktig aspekt är emellertid att regelsystemet vid löneutmätning måste vara enkelt och förutsebart. Både den som begär verkställighet och den som kan bli föremål för löneutmätning ska på förhand kunna överblicka konsekvenserna av ett beslut om löneutmätning. Kronofogdemyndighetens verksamhet måste vara effektiv och rättssäker. Kronofogdemyndigheten kan inte, på samma sätt som socialtjänsten, ta ställning till enskildas behov på detaljnivå i varje enskilt fall. Det är därför nödvändigt att reglerna för normal- och förbehållsbelopp vid löneutmätning i viss mån är trubbigare och därmed enklare att förutse och tillämpa än de som gäller vid försörjningsstöd. Behovet av förutsebara regler och ett effektivt förfarande är överordnat behovet av en absolut relativ likabehandling över tid. Även om det kan uppstå behov av att i framtiden åter justera nivåerna för normalbeloppen på grund av ändrade synsätt och regler i samhället bör det inte ske lika ofta och med samma snabba genomslag som när reglerna för försörjningsstöd ändras.

Kronofogdemyndigheten ska även fortsättningsvis fastställa ett normalbelopp som inte får tas i anspråk genom löneutmätning. Vi föreslår att

normalbeloppen för barn justeras så att barnfamiljer får behålla ett högre belopp än i dag. Det sammanlagda normalbeloppet för de familjer som är föremål för löneutmätning skulle med vårt förslag öka med knappt 300 miljoner kronor per år. Det innebär emellertid inte att löneutmätningen skulle minska med samma belopp. Många gäldenärer skulle fortfarande betala hela sin skuld men med den skillnaden att löneutmätningen skulle pågå under längre tid. Andra gäldenärer skulle ”slå i taket” om normalbeloppet höjdes. Om en person som i dag har ett löneutmätningensbelopp på 400 kronor får sitt normalbelopp höjt med 1 000 kronor innebär det inte att borgenärerna går miste om 1000 kronor utan om 400 kronor.

Kostnader för boende ska beräknas särskilt enligt samma principer som i dag. Vilka kostnader i övrigt som ska kunna beaktas ska regleras i utsökningsfördordningen i stället för som i dag i Kronofogdemyndighetens meddelande. Hit hör t.ex. kostnader för arbete, umgänge med barn, sjukdom och tandvård.

Anstånd med löneutmätningen

Innan den löneexekutiva reformen kunde löneutmätning pågå under högst sex månader per kalenderår. Under de betalningsfria månaderna fick gäldenären viss möjlighet till ekonomisk återhämtning. Numera kan löneutmätning pågå utan avbrott och under obegränsad tid. Kronofogdemyndigheten kan dock bevilja anstånd som innebär att löneutmätningen pausas under viss tid. Möjligheten att få anstånd mer än en gång är i dag relativt begränsad.

Vi anser att en person som står under löneutmätning ska kunna beviljas anstånd flera gånger om det behövs för att personen t.ex. kunna köpa ny bencificieegendom eller betala oföretsedda avgifter på grund av sjukdom eller olycksfall. Vi föreslår ett tillägg i bestämmelsen om anstånd där vi klargör att svarandens och dennes familjs personliga och ekonomiska omständigheter ska beaktas när anståndsfrågan prövas. I detta ligger att Kronofogdemyndigheten ska väga in hur länge löneutmätningen har pågått. Hur ofta anstånd ska kunna beviljas måste avgöras efter en bedömning av behoven i det enskilda fallet.

Om gäldenären får en paus under löneutmätningen innebär det att löneutmätningen kan komma att pågå under längre tid. Detta innebär att borgenärerna får vänta något längre på full betalning. Det är dock vår bedömning att förslaget är en viktig ventil för personer som står under löneutmätning utan att det leder till några nämnvärda ekonomiska konsekvenser för borgenärskollektivet.

Proportioneringsprincipen lagfästs

Om den som har löneutmätning lever tillsammans med en make eller sambo bestäms förbehållsbeloppet med beaktande av partnerns ekonomiska förmåga att bidra till familjens försörjning. Denna s.k. proportioneringsprincip är inte lagfäst utan framgår av Kronofogdemyndighetens allmänna råd. Principen bygger på äktenskapsbalkens bestämmelser om att makar efter var och ens förmåga ska bidra till det underhåll som behövs för att deras gemensamma och personliga behov ska tillgodoses. Vi anser att proportioneringsprincipen fortfarande ska gälla. Eftersom verkställighets-

Ingen omprövning av löneutmättningsbeslut när ändringen är obetydlig

Vi föreslår att Kronofogdemyndigheten inte ska ändra ett beslut om utmätning av lön om resultatet av ändringen skulle sakna betydelse för sökanden och svaranden. I dag skickar Kronofogdemyndigheten ut nya beslut till alla gäldenärer och deras arbetsgivare om normalbeloppet vid löneutmätning ändras till följd av den årliga omräkning som görs för att beloppen ska följa ändringar i prisläget även om ändringen bara är några kronor. Förslaget innebär en årlig besparing om cirka 1 miljon kronor enbart i portokostnader. Till detta kommer minskad administration hos arbetsgivare och utbetalande myndigheter.

Bättre skyddsregler vid avhysning

Avhysning innebär att en tidigare ägare eller nyttjanderättshavare med tvång flyttas från fast egendom, bostadslägenhet eller något annat utrymme. Oftast sker avhysning efter att det slagits fast att en nyttjanderätt är förverkad. Avhysning kan också ske efter en tvångsvis försäljning av fast egendom eller en bostadsrätt om köparen begär handräckning för att avlägsna tidigare ägare eller nyttjanderättshavare.

År 2015 kom det in 6 684 ansökningar om avhysning till Kronofogdemyndigheten. 2 224 av dessa verkställdes. 472 barn berördes av en avhysning. Ytterligare 1 581 barn riskerade att bli berörda av en avhysning som dock inte verkställdes av olika skäl.

Att tvingas flytta från en bostad är mycket ingripande. Det är därför viktigt att det finns tillräckliga skyddsregler för den som riskerar avhysning samtidigt som sökandens rätt att få tillgång till sin egendom måste tillgodoses.

För att en förpliktelse att flytta ska få verkställas krävs att förpliktelsen fastställts i en dom som har fått laga kraft eller innehåller ett särskilt förordnande om att den får verkställas innan laga kraft. Ett sådant förordnande kan sättas ur spel om en högre rätt beslutar om inhibition efter att domen överklagats. Den summariska processen vid Kronofogdemyndigheten innebär ett förenklat förfarande. Om ansökan bestrids överlämnas målet till domstol, men om svaranden inte svarar inom föreskriven tid meddelar Kronofogdemyndigheten ett utslag. Utslaget får verkställas innan det har fått laga kraft. Om svaranden ansöker om återvinning kan domstol meddela inhibition.

Vi har övervägt om det bör införas ett krav på att utsökningstiteln ska ha fått laga kraft innan en avhysning får verkställas eller om det bör införas ökade möjligheter för domstol att meddela inhibition. Vi anser dock att gällande regler i kombination med att vi föreslår en lagstadgad skyldighet för Kronofogdemyndigheten att tillämpa proportionalitetsprincipen och att särskilt beakta om avhysningen avser svarandens eller tredje mans hem om det blir aktuellt att överväga anstånd med verkställigheten utgör tillräckliga skyddsregler. Vi anser därför att det inte behöver införas några

fler möjligheter att skjuta upp verkställigheten av en avhysning. Vi anser också att gällande tidsfrister är ändamålsenliga och väl avvägda.

Vid avhysning från en bostad ska Kronofogdemyndigheten alltid underrätta socialnämnden i förväg för att socialnämnden ska kunna hjälpa framför allt barnfamiljer som tvingas flytta från sin bostad. Vi föreslår att Kronofogdemyndigheten också ska kontrollera att socialnämnden mottagit underrättelsen. Vidare föreslår vi att Kronofogdemyndigheten ska underrätta socialnämnden så fort en bostad utmätts för att socialnämnden ska kunna arbeta för att motverka eller underlätta en eventuell framtida försäljning av bostaden och efterföljande handräckning.

En effektivare hantering av avhysningsgods leder till minskade kostnader för magasinering

När Kronofogdemyndigheten verkställer en avhysning påträffas det ofta egendom som inte tas om hand av den som ska avhysas. Kronofogdemyndighetens hantering av avhysningsgods innebär många gånger praktiska svårigheter och kostar mycket pengar. De senaste två åren har den årliga kostnaden legat mellan 9 och 10 miljoner kronor. Staten har stått för merparten av kostnaden. Vi föreslår att Kronofogdemyndigheten ska kunna kasta egendom som uppenbart saknar värde eller av annat skäl inte bör förvaras. Innan egendomen kastas ska parterna underrättas, om det kan ha betydelse för dem. Förslaget innebär att Kronofogdemyndigheten inte behöver magasinera lika mycket egendom som i dag vilket kommer att leda till lägre magasineringskostnader för staten.

Bostadsrätter ska kunna utmätas på samma sätt som småhusfastigheter

Bostadsrätter kan under vissa förhållanden undantas från utmätning på grund av att svaranden har behov av egendomen, s.k. beneficieegendom. Det bakomliggande syftet är att svaranden och svarandens familj ska vara skyddade av bostadssociala skäl. Det finns emellertid inte något motsvarande skydd för andra bostadsformer förutom hyreslägenheter som skyddas genom att de inte får överlätas och därmed inte har något förmögenhetsvärde som kan utmätas. Småhusfastigheter får utmätas så länge det är försvarligt med hänsyn till det ekonomiska utfallet och även i övrigt proportionerligt. Även i dagens samhälle finns det ett starkt socialt skyddsbehov för bostäder. Men skyddsbehovet är det samma för den som äger en småhusfastighet eller något annat boende som för den som äger en bostadsrätt. Vi anser att detta skyddsbehov ska tillgodoses genom att Kronofogdemyndigheten i varje enskilt fall ska göra en försvarlighets- och proportionalitetsbedömning innan en bostad utmätts, inte som i dag genom att bostadsrätter särbehandlas genom beneficiebestämmelser. Vi föreslår därför att bostadsrätter ska kunna utmätas på samma sätt som småhusfastigheter.

Ett modernare förfarande för tvångsvis försäljning av fast egendom

Vi föreslår att reglerna om tvångsvis försäljning av fast egendom moderniseras och teknikanpassas så att fast egendom kan säljas på offentlig auktion genom både muntligt, skriftligt och elektroniskt budgivningsförfarande. Den som deltar i en muntlig budgivning ska kunna vara närvarande genom videolänk. Olika budgivnings sätt ska kunna kombineras i ett och samma auktionsförfarande. Bevaknings- och fördelnings sammanträden ska inte längre vara obligatoriska utan Kronofogdemyndigheten ska i varje enskilt fall ta ställning till om sammanträde behövs. Vårt förslag innebär att försäljningsprocessen kan behovsanpassas vilket leder till ökad effektivitet och minskade kostnader för såväl Kronofogdemyndigheten som parterna.

Samma regler ska gälla vid tvångsvis försäljning av fast egendom och bostadsrätter

Vi föreslår att reglerna om tvångsvis försäljning av bostadsrätter harmoniseras med reglerna om tvångsvis försäljning av fast egendom. De tidsfrister och möjligheter att bevilja anstånd som gäller vid försäljning av fast egendom ska även gälla vid försäljning av bostadsrätter. Kronofogdemyndighetens avgifter för försäljning ska också harmoniseras. Förslagen innebär enhetliga och mer lättillämpade regler för tvångsvis försäljning av bostäder. I dag gäller särskilda mini- och maxigränser för Kronofogdens avgifter vid försäljning av fast egendom medan försäljningsavgiften för bostadsrätter, liksom för annan lös egendom, är fyra procent av köpeskillingen. Säljs en bostadsrätt för 5 000 000 kronor uppgår alltså försäljningsavgifterna till 200 000 kronor medan motsvarande avgift för att sälja en småhusfastighet för en lika hög köpeskillning var 66 750 kronor år 2015.

Vi föreslår att reglerna om avgifter vid försäljning av fast egendom ska gälla även vid försäljning av bostadsrätter. Detta kommer att innebära lägre försäljningsavgifter för bostadsrätter vilket gör att det blir ett bättre ekonomiskt utfall av försäljningen för borgenärer och gäldenärer. Förslaget beräknas leda till minskade avgiftsintäkter för staten med omkring 1,7 miljoner kronor årligen. Om bostadsrätter inte längre ska undantas från utmätning som beneficium kan å andra sidan fler bostadsrätter komma att utmätas.

Kronofogdemyndigheten ska kunna uppdra åt fastighetsmäklare att sälja bostadsrätter

Vi föreslår att tvångsvis försäljning av bostadsrätter, precis som tvångsvis försäljning av fast egendom, ska kunna ske genom att Kronofogdemyndigheten uppdrar åt en fastighetsmäklare att sälja bostadsrätten under hand. Eftersom en fastighetsmäklare ofta kan ha bättre förutsättningar än Kronofogdemyndigheten att nå potentiella köpare kan försäljningsförfarandet bli effektivare vilket gagnar både sökanden och svaranden i utsokningsförfarandet. Förslaget beräknas också leda till minskade kostnader för Kronofogdemyndigheten med omkring 1,2 miljoner kronor årligen.

Beneficiereglerna moderniseras

Även om de allmänna förutsättningarna för utmätning är uppfyllda är det ändå inte säkert att all egendom som tillhör gäldenären kan utmätas. Egendomen kan vara undantagen på grund av dess särskilda beskaffenhet, på grund av en särskild föreskrift eller på grund av att svaranden har behov av egendomen, s.k. beneficieegendom.

Reglerna om beneficium fungerar i huvudsak bra. Vissa ord och uttryck som används är emellertid ålderdomliga och omoderna. Vi föreslår en anpassning till dagens språkbruk och samhällsförhållanden.

I dagens samhälle är sparande i t.ex. värdepappersfonder och i marknadsnoterade aktier vanligt och har blivit en sparandeform som för många har ersatt sparande på bankkonto. Det finns därför inte längre någon anledning att i beneficiehänseende skilja på sparande på bankkonto och sparande i andra sparandeformer där sparandet enkelt går att omvandla till pengar.

Inga privaträttsliga handlingar ska kunna verkställas direkt

I dag finns det vissa privaträttsliga handlingar som är direkt verkställbara. Reglerna i lagen (1933:269) om ägofred och lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled tillämpas sällan eller i princip aldrig medan reglerna i rennäringslagen (1971:437) används i viss utsträckning. Knappt 2 000 utsökningsmål årligen avser indrivning med stöd av debiteringslängder från samfällighetsföreningar. Förklaringen till den direkta verkställigheten är att det allmännas uppgifter och befogenheter lagts över på ett privaträttsligt subjekt som inte fritt kan välja sina gäldenärer. Regleringen är enkel och kostnadseffektiv för samfällighetsföreningarna men innebär merarbete för Kronofogdemyndigheten och rättsosäkerhet för gäldenären. Vi har funnit att nackdelarna överväger fördelarna och att samfällighetsföreningar precis som andra borgenärer med privaträttsliga fordringar ska ansöka om betalningsföreläggande eller väcka talan vid domstol för att få sin fordran fastställd. Först därefter ska fordringen kunna drivas in.

Betänkandets lagförslag

Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om utsökningsbalken
dels att 1–3 kap., 4 kap. 36 §, 8 kap. 19 §, 10 kap. 24 §, 12 kap. 69 §, 13 kap. 20 a § och 16 kap. ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före, 4 kap. 36 §, 8 kap. 19 §, 10 kap. 24 § och 12 kap. 69 § ska utgå,
dels att rubriken till 8 kap. ska lyda ”Allmänna bestämmelser om försäljning m.m.”,
dels att rubriken till 13 kap. ska lyda ”Redovisning av pengar”,
dels att rubriken till 14 kap. ska lyda ”Verkan av försäljning m.m.”,
dels att 4 kap. 1, 1 a, 3–5, 9–9b, 10–15, 16–25, 27–29 och 33 §§, 5 kap. 1, 2, 4–8, 12, 14 och 15 §§, 6 kap. 8 §, 7 kap. 1, 5–7, 10, 11, 17, 19 och 22–24 §§, 8 kap. 1–4, 8–13, 15, 17 och 18 §§, 9 kap. 2, 6, 8, 10, 11, 15 och 16 §§, 10 kap. 3–7, 10, 11, 13, 14, 16 och 18–23 §§, 11 kap. 1 och 3–5 §§, 12 kap. 4, 6, 11–13, 16–20, 24–26, 29, 30, 33–46, 48, 49, 51–56, 62–64 och 66–68 §§, 13 kap. 1, 2, 4, 6–14, 15–20 och 21 §§, 14 kap. 1–5 §§, 17 kap. 2–5, 7, 8, 10–13 §§, 18 kap. 1, 2, 5–7, 12–16 och 20 §§ samt rubrikerna närmast före 13 kap. 10 och 21 §§ samt 17 kap. 13 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas fem nya kapitel, 1–3, 15 och 16,
dels att det i lagen ska införas fyra nya paragrafer, 4 kap. 15 a–15 c §§ och 7 kap. 5 a § samt närmast före 17 kap. 4 och 5 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Första avdelningen – Övergripande bestämmelser om utsökning

1 kap. Inledande bestämmelser

1 kap. 1 §

Denna balk reglerar utsökning. Utsökning är utmätning, avhysning, handräckning samt verkställighet av kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd. Utsökning utförs av Kronofogdemyndigheten.

Om det i annan lag har meddelats bestämmelse som avviker från denna balk, gäller den bestämmelsen.

1 kap. 2 §

Balken innehåller följande avdelningar och kapitel.
Första avdelningen – Övergripande bestämmelser om utsökning
Kap. 1 – Inledande bestämmelser
Kap. 2 – Bestämmelser om utsökningstitlar
Andra avdelningen – Bestämmelser om förfarandet
Kap. 3 – Inledande bestämmelser
Kap. 4 – Utmätning
Kap. 5 – Undantag från utmätning
Kap. 6 – Säkerställande av utmätning

Kap. 7 – Utmätning av lön m.m.

Kap. 8 – Allmänna bestämmelser om försäljning m.m.

Kap. 9 – Försäljning av lös egendom i allmänhet och indrivning av utmätt fordran m.m.

Kap. 10 – Försäljning av registrerat skepp

Kap. 11 – Försäljning av registrerat luftfartyg m.m.

Kap. 12 – Försäljning av fast egendom

Kap. 13 – Redovisning av pengar

Kap. 14 – Verkan av försäljning m.m.

Kap. 15 – Avhysning

Kap. 16 – Handräckning samt kvarstad och andra säkerhetsåtgärder

Tredje avdelningen – Bestämmelser om kostnader och överklagande

Kap. 17 – Kostnader

Kap. 18 – Överklagande

1 kap. 3 §

Utsökning ska genomföras snabbt och effektivt och syfta till att tillgodose sökandens rätt med beaktande av svarandens rättigheter enligt vad som föreskrivs i denna balk.

1 kap. 4 §

När barn påverkas av ett beslut eller annan åtgärd enligt denna balk ska barnets bästa särskilt beaktas.

1 kap. 5 §

En åtgärd enligt denna balk får vidtas bara om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den som berörs av åtgärden.

Kronofogdemyndigheten får upphäva ett beslut som inte har fått laga kraft om det är uppenbart att beslutet inte är proportionerligt. Kronofogdemyndigheten ska höra sökanden innan beslutet upphävs om inte särskilda skäl föranleder annat. Vidtagna åtgärder ska inte återgå förrän beslutet om upphävande har fått laga kraft.

När ett beslut enligt andra stycket har fått laga kraft ska Kronofogdemyndigheten upphäva andra beslut som till följd av beslutet enligt andra stycket inte längre kan verkställas. Detsamma gäller om Kronofogdemyndigheten med stöd av första stycket fattat ett beslut att inte vidta ytterligare åtgärder och det beslutet fått laga kraft.

1 kap. 6 §

Definitioner

1. Utsökningsmål: Mål som handläggs enligt denna balk.
2. Verkställighet: Tvångsvist genomförande av det som framgår av en utsökningstitel.
3. Utmätning: Verkställighet genom ianspråktagande av den betalningskyldiges egendom eller fordran (sakutmätning) eller lön eller annan förmån som avses i 7 kap. 1 § (löneutmätning).

4. Avhysning: Verkställighet av en skyldighet för tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att flytta från fast egendom, en bostadslägenhet eller något annat utrymme i en byggnad.

5. Handräckning: Verkställighet av en skyldighet att fullgöra eller underlåta något som avser annat än betalningsskyldighet, avhysning, kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd.

6. Tvångsvis försäljning: Kronofogdemyndighetens försäljning av utmätt egendom som sker genom offentlig auktion eller genom försäljning efter infordran av bud.

7. Offentlig auktion: Försäljning av egendom där intressenter i öppen konkurrens genom bud anger det pris de är beredda att betala för den utbudna egendomen.

8. Sökande: Den som begär utsökning.

9. Svarande: Sökandens motpart i utsökningsmålet.

10. Tredje man: Annan person än sökanden eller svaranden.

11. Sekundogäldenär: Tredje man hos vilken en svarande har en fordran.

12. Sakägare: Sökanden, svaranden och tredje man som innehar en fordran eller rättighet som berörs av utsökning.

Bestämmelser om utsökningstitlar och under vilka förutsättningar de får verkställas finns i andra kapitlet.

1 kap. 7 §

Bestämmelserna i 4 kap. rättegångsbalken om jäv för domare gäller även för kronofogde eller annan anställd vid Kronofogdemyndigheten (handläggare).

Jäv får inte grundas på åtgärd som har vidtagits i tjänsten eller på gärning som har förövats mot handläggaren i eller för tjänsten.

1 kap. 8 §

Handläggaren ska meddela omständigheter som kan antas utgöra jäv mot honom eller henne.

Om fråga om jäv uppkommit mot en handläggare och någon annan inte trätt i dennes ställe, ska Kronofogdemyndigheten snarast besluta i jävsfrågan. Handläggaren får själv pröva jävsfrågan endast om annan handläggare inte kan träda i hans eller hennes ställe utan olägligt uppskov.

Även om handläggaren är jävig får denne vidta åtgärd som inte kan skjutas upp utan olägenhet.

2 kap. Bestämmelser om utsökningstitlar

2 kap. 1 §

Utsökning får ske på grund av en utsökningstitel. Utmätning, avhysning eller handräckning får endast ske på grund av en utsökningstitel som innefattar en skyldighet för svaranden att fullgöra en betalningsskyldighet eller annan förpliktelse eller att underlåta något.

Utsökningstitel är

1) domstols dom, utslag eller beslut,

2) medlingsöverenskommelse som har förklarats verkställbar av domstol,

3) Kronofogdemyndighetens utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning samt europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten,

4) förvaltningsmyndighets beslut som inte anges i 3,

5) strafföreläggande, föreläggande av ordningsbot eller avgifts- och sanktionsföreläggande som har godkänts,

6) skriftligt avtal om underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken eller föräldrabalken, och

7) skiljedom.

Det som i balken sägs om dom gäller, om inte annat föreskrivs, i tillämpliga delar även domstols utslag eller beslut, Kronofogdemyndighetens utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning och europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten.

2 kap. 2 §

En utsökningstitel får verkställas under de förutsättningar som anges i 3–19 §§.

Utländsk utsökningstitel får verkställas enligt denna balk om det är särskilt föreskrivet.

Domstols dom

2 kap. 3 §

Domstols dom får verkställas när den har fått laga kraft.

2 kap. 4 §

En dom om betalningsskyldighet som inte innebär att någon har dömts att utge böter eller vite eller har ålagts sådan rättsverkan av brott som innefattar betalningsskyldighet får verkställas även om den inte har fått laga kraft om inte annat beslutas med anledning av ansökan om återvinning.

Om domen inte har fått laga kraft kan svaranden hindra verkställighet genom att säkerställa betalningsskyldigheten genom att

1. nedsätta pengar till ett belopp som svarar mot betalningsskyldigheten den dag nedsättningen sker jämte förrättningskostnader, eller

2. som pant ställa ett motsvarande tillgodohavande hos bank eller kreditmarknadsföretag jämte den ränta som belöper på tillgodohavandet för tiden därefter, eller

3. när domen har meddelats av underrätt ställa annan säkerhet för betalningsskyldigheten jämte förrättningskostnader.

Fullgör svaranden vad som nu nämnts först sedan åtgärd har vidtagits för verkställighet av domen, ska åtgärden återgå om det är möjligt.

Bestämmelser om försäljning av egendom finns i 8 kap. 4 § och bestämmelser om när utbetalning av pengar får ske i 13 kap. 14 §.

2 kap. 5 §

Om högre rätt har förklarat talan mot dom om betalningsskyldighet förfallen, får domen verkställas innan den har fått laga kraft, om inte annat beslutas med anledning av ansökan om målets återupptagande.

Om en tingsrätts dom om betalningsskyldighet har överklagats och hovrätten inte beviljat prövningstillstånd får domen verkställas innan den har fått laga kraft, om inte annat beslutas med anledning av talan mot hovrättens beslut.

2 kap. 6 §

En dom som förpliktar någon att utge lös egendom får verkställas även om den inte fått laga kraft. För att verkställighet ska få ske krävs att säkerhet ställs för återbäring av egendomen jämte avkastning.

Ett beslut genom vilket någon har förpliktats att utge egendomen såsom särskild rättsverkan av brott får inte verkställas förrän domen har fått laga kraft.

2 kap. 7 §

En dom som enligt annan lag eller enligt beslut av domstolen får verkställas innan den har fått laga kraft verkställs som en dom som har fått laga kraft, om inte annat följer av lagen eller beslutet.

2 kap 8 §

Ansökan om resning eller återställande av försutten tid, beslut genom vilket en sådan ansökan har beviljats eller klagan över domvillan hindrar inte verkställighet, om inte rätten beslutar annat.

Medlingsöverenskommelse som har förklarats verkställbar av domstol

2 kap. 9 §

Medlingsöverenskommelse som har förklarats verkställbar av domstol verkställs enligt bestämmelserna som gäller för domstols dom.

Kronofogdemyndighetens utslag och beslut i mål om betalningsföreläggande och handräckning samt europeiskt betalningsföreläggande

2 kap. 10 §

Utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning får verkställas även om det inte har fått laga kraft om inte något annat framgår av bestämmelser i denna balk eller beslutas med anledning av ansökan om återvinning eller överklagande.

Bestämmelser om försäljning av egendom finns i 8 kap. 4 § och bestämmelser om när utbetalning av pengar får ske i 13 kap. 14 §.

2 kap. 11 §

Europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten får verkställas utan särskilda villkor, om inte något annat följer av artikel 22 eller 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande.

2 kap. 12 §

Förvaltningsmyndighets beslut får verkställas när beslutet har fått laga kraft. Om det framgår av särskild föreskrift i lag eller förordning får beslutet verkställas innan det har fått laga kraft.

Om inte annat är särskilt föreskrivet beträffande verkställigheten tillämpas vad som gäller om dom.

Godkända strafförelägganden, förelägganden av ordningsbot och avgifts- och sanktionsförelägganden

2 kap. 13 §

Godkänt strafföreläggande, föreläggande av ordningsbot och avgifts- och sanktionsföreläggande får verkställas på samma sätt som en dom som har fått laga kraft.

Avtal om underhållsbidrag

2 kap. 14 §

Skriftligt, av två personer bevitnat, avtal om underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken eller föräldrabalken som ska utges till svarandens make för makens egen del eller för makarnas barn, får bara verkställas om makarna under den tid som bidraget avser inte varaktigt bodde tillsammans och fortfarande inte bor tillsammans.

Verkställighet får ske på samma sätt som en dom som har fått laga kraft.

Om talan om avtalet har väckts vid domstol kan domstolen besluta att verkställighet inte får ske tills vidare.

Skiljedom

2 kap. 15 §

Skiljedom som grundas på skiljeavtal får verkställas, om

1. skiljeavtalet inte innehåller något förbehåll om rätt för part att föra talan mot domen eller, när ett sådant förbehåll finns, tiden för parts talan har gått ut utan att talan har förts, och

2. domen uppfyller föreskrifterna om skriftlighet och undertecknande i 31 § första stycket lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

I fråga om ersättning till skiljeman får skiljedomen verkställas, om

1. tiden för parts talan mot domen i denna del har gått ut utan att talan har väckts och

2. domen uppfyller föreskrifterna om skriftlighet och undertecknande i 31 § första stycket lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

Svaranden ska alltid ges tillfälle att yttra sig innan verkställighet sker.

Om verkställighet av en skiljedom som omfattas av en sådan överenskommelse om inskränkning i parternas rätt att föra talan mot domen som anges i 51 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande gäller vad som föreskrivs där.

2 kap. 16 §

Om det finns anledning att anta att en skiljedom som enligt 15 § får verkställas är ogiltig och pågår inte redan rättegång om detta, ska Kronofogdemyndigheten förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs sökanden väcka talan i saken mot svaranden.

2 kap. 17 §

Bestämmelserna i 15 och 16 §§ gäller i tillämpliga delar en skiljedom som, utan att skiljeavtal föreligger, med stöd av bestämmelse i lag har meddelats med tillämpning av lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

2 kap. 18 §

Om det inte finns hinder mot verkställighet av skiljedomen på grund av bestämmelserna i 15 eller 17 §§, verkställs den som en dom som har fått laga kraft, om inte annat beslutas av den domstol där talan mot skiljedomen förs.

Om sökanden har förelagts att väcka talan enligt 16 § får skiljedomen dock verkställas endast i fall och under villkor som gäller för underrättsdomar som inte har fått laga kraft. När talan om skiljedomens giltighet har väckts av sökanden eller svaranden får domstolen bestämma om verkställigheten. Väcks inte talan inom den angivna tiden eller avslutas målet utan prövning i sak ska vid tillämpning av 21 § anses som om skiljedomen hade upphävts.

Utsökningstitel i mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

2 kap. 19 §

En utsökningstitel i ett mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. verkställs som en dom som har fått laga kraft.

Invändningar mot verkställighet

2 kap. 20 §

Om svaranden visar att han eller hon har fullgjort betalningsskyldighet eller annan förpliktelse som ansökan om verkställighet avser, får verkställighet inte ske. Detsamma gäller om svaranden till kvittning åberopar fordran, som har fastställts genom utsökningstitel vilken får verkställas eller som grundas på skuldebrev eller annat skriftligt fordringsbevis, och i övrigt förutsättningar för kvittning föreligger.

Om svaranden gör gällande att annat förhållande som rör parternas mellanhavande utgör hinder mot verkställighet och invändningen inte kan lämnas utan avseende, får verkställighet inte heller ske.

Under tiden som en invändning mot verkställighet prövas får Kronofogdemyndigheten avvakta med verkställighetsåtgärder.

Om det föreligger fall som avses i första eller andra stycket och åtgärd för verkställighet redan har vidtagits i målet, ska åtgärden återgå, om det är möjligt.

Kronofogdemyndighetens beslut med anledning av invändning som avses i första eller andra stycket hindrar inte att saken prövas i rättegång.

Prop. 2020/21:161
Bilaga 2

Åtgärder när en utsökningstitel upphävs

2 kap. 21 §

Om en utsökningstitel upphävs ska sökt verkställighet omedelbart ställas in. Åtgärd för verkställighet som redan har vidtagits ska genast återgå om det är möjligt och annat inte har beslutats. I mål om utmätning ska dock vidtagen åtgärd inte återgå utan särskilt beslut förrän det avgörande varigenom utsökningstiteln har upphävts har fått laga kraft. I mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ska utmätningen genast återgå.

I mål om utmätning ska Kronofogdemyndigheten på begäran utmäta vad sökanden ska betala tillbaka. Om sökanden har ställt säkerhet får denna tas i anspråk för återbetalning. I annat mål ska myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder inte möter.

Sökanden är även skyldig att ersätta skada som svaranden har lidit genom verkställigheten. Detta gäller dock inte i mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Andra avdelningen – Bestämmelser om förfarandet

3 kap. Inledande bestämmelser

Ansökan m.m.

3 kap. 1 §

Ansökan om utsökning görs muntligen eller skriftligen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om hur ansökan görs.

I mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. anses ansökan gjord när den registrerats hos Kronofogdemyndigheten.

Utslag i mål om betalningsföreläggande eller handräckning verkställs självmant av Kronofogdemyndigheten, om inte sökanden har angett att verkställighet inte ska ske. Ansökan om verkställighet anses gjord när utslaget meddelades.

3 kap. 2 §

Sökanden ska ange den åtgärd som han eller hon yrkar.

Den utsökningstitel som ligger till grund för verkställighet ska ges in om inte Kronofogdemyndigheten anser att det inte behövs.

Om anspråket grundas på löpande skuldebrev eller annan handling, vars uppvisande utgör villkor för rätt att kräva betalning eller kräva fullgörande av annan förpliktelse, ska handlingen ges in i original.

3 kap. 3 §

Ett barns ansökan om verkställighet av skadestånd på grund av brott får göras av endast en vårdnadshavare, om den andra vårdnadshavaren har begått brottet eller om det annars finns särskilda skäl.

3 kap. 4 §

Kronofogdemyndigheten ska se till att utsökningsmålet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver och att inget onödigt dras in i målet. Genom frågor och påpekanden ska Kronofogdemyndigheten försöka avhjälpa otydligheter och ofullständigheter i parternas framställningar.

Om en ansökan om verkställighet är bristfällig ska sökanden föreläggas att avhjälpa bristen. Av föreläggandet ska det framgå att ansökan avvisas om föreläggandet inte följs. Föreläggandet behöver inte delges.

En ansökan om verkställighet ska avvisas om den är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för prövning i sak och sökanden inte har följt ett föreläggande att avhjälpa bristen.

3 kap. 5 §

Beträffande parts behörighet samt ställföreträdare eller ombud för och biträde åt part tillämpas 11 och 12 kap. rättegångsbalken, om inte annat föreskrivs i denna paragraf.

Ombud ska styrka sin behörighet genom fullmakt om Kronofogdemyndigheten anser att det behövs.

Om ombud eller biträde visar på oskicklighet eller oförstånd eller annars är olämplig, får Kronofogdemyndigheten avvisa honom eller henne som ombud eller biträde i målet.

3 kap. 6 §

I fråga om handling som kommer in till Kronofogdemyndigheten tillämpas 33 kap. 3 § rättegångsbalken.

Handling, som avser anmälan eller annan åtgärd som ska ske innan utmätt egendom säljs, sammanträde avslutas eller beslut meddelas, anses dock inkommen i rätt tid endast om innehållet i handlingen har hunnit bli känt för Kronofogdemyndigheten före nämnda tidpunkt.

3 kap. 7 §

Kronofogdemyndigheten får anlita tolk när det behövs. Tolk som inte fullgör uppdraget i tjänsten har rätt till ersättning av allmänna medel.

I fråga om översättning av ansökan eller annan handling som inte är skriven på svenska tillämpas 33 kap. 9 § rättegångsbalken.

3 kap. 8 §

Om en part eller tredje man inte fullgör något som åligger honom eller henne i ett utsökningsmål och det finns anledning att anta att han eller hon har laga förfall, ska underlåtenheten inte leda till påföljd eller annars läggas honom eller henne till last i målet. Auktion eller bevaknings-sammanträde ska dock ställas in endast om det finns synnerliga skäl.

Om någon har förelagts att väcka talan inom viss tid och före utgången av den tiden visar att han eller hon har laga förfall, ska Kronofogdemyndigheten sätta ut ny tid.

I fråga om vad som ska räknas som laga förfall tillämpas 32 kap. 8 § rättegångsbalken.

3 kap. 9 §

Om det framgår av ansökan eller annan tillgänglig utredning att förutsättningarna för verkställighet inte är uppfyllda, ska ansökan avslås. Detsamma gäller om annan av sökanden eller svaranden begärd åtgärd inte ska bifallas.

Frivillig överenskommelse

3 kap. 10 §

Kronofogdemyndigheten kan medverka till att parterna träffar en frivillig överenskommelse om det är lämpligt med hänsyn till målets beskaffenhet och övriga omständigheter.

Kronofogdemyndigheten kan hålla sammanträde i syfte att uppnå en överenskommelse enligt första stycket. Sammanträdet ska hållas på tid och plats som Kronofogdemyndigheten bestämmer. Kronofogdemyndigheten kan besluta att en part får delta i sammanträdet genom ljudöverföring eller ljud- och bildöverföring.

Vardera parten svarar för sin kostnad under förfarandet för att träffa en frivillig överenskommelse.

Om det är lämpligt får Kronofogdemyndigheten hålla sina sammanträden i domstolsbyggnad eller annan allmän byggnad. Om det uppkommer särskilda kostnader ska de ersättas av Kronofogdemyndigheten.

Om det behövs för att Kronofogdemyndigheten ska kunna verka för att parterna träffar en överenskommelse får Kronofogdemyndigheten medge anstånd med försäljning enligt vad som föreskrivs i 12 kap. 11 § och anstånd med avhysning enligt vad som föreskrivs i 15 kap. 3 §.

Förhör

3 kap. 11 §

Kronofogdemyndigheten får hålla förhör med svaranden, om det behövs. Svaranden får föreläggas att inställa sig personligen vid vite av högst tretusen kronor.

Till sådant förhör ska vid behov även sökanden kallas. Sökanden får föreläggas att inställa sig vid påföljd av att ansökan annars förfaller. Bör sökanden inställa sig personligen, får vite av högst tretusen kronor föreläggas honom eller henne.

3 kap. 12 §

Vid behov får förhör hållas med tredje man som är sakägare eller som enligt denna balk är skyldig lämna upplysningar. Tredje man får föreläggas att inställa sig personligen vid vite av högst tretusen kronor.

3 kap. 13 §

Fråga om utdömande av vite som har förelagts enligt 11 eller 12 § prövas av Kronofogdemyndigheten. Om ändamålet med vitet har förfallit får det inte dömas ut.

Om svaranden eller tredje man uteblir från förhör och har vite förelagts honom eller henne, får han eller hon hämtas.

3 kap. 14 §

Tredje man som har inställt sig för att höras får tillerkännas skälig ersättning av allmänna medel för inställelsen.

3 kap. 15 §

Har vid förhör förebringats uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, vars röjande kan antas medföra att den enskilde eller någon honom eller henne närstående lider avsevärd skada eller betydande men, kan Kronofogdemyndigheten besluta att uppgiften inte obehörigen får röjas.

Tvångsmedel

3 kap. 16 §

När Kronofogdemyndigheten enligt 4 kap. 14 eller 15 § eller 15 kap. 8 § eller 16 kap. 2 eller 4 § jämförd med 4 kap. 14 och 15 §§ förelägger svaranden eller tredje man att fullgöra eller underlåta något, får myndigheten föreskriva vite till det belopp som behövs.

Fråga om utdömande av vite som har förelagts enligt första stycket prövas, på talan av Kronofogdemyndigheten, av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. Har ändamålet med vitet förfallit, får det inte dömas ut.

Om föreläggande vid vite inte iakttas, kan Kronofogdemyndigheten utan hinder av att det förra inte har fått laga kraft utfärda ett nytt vitesföreläggande.

3 kap. 17 §

Om svaranden eller tredje man inte följer föreläggande enligt 4 kap. 14 eller 15 § eller 16 kap. 4 § jämförd med nämnda lagrum, får han eller hon häktas, om synnerliga skäl föreligger. Fråga om häktning prövas, efter framställning av Kronofogdemyndigheten, av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

När framställning om häktning har gjorts, ska förhandling äga rum inför rätten. Till förhandlingen ska Kronofogdemyndigheten och, om hinder inte möter, den som avses med yrkandet kallas. Denne får hämtas, om det finns skäl för det. Har vederbörande kallats till förhandlingen eller kan det antas att han eller hon har avvikit eller annars håller sig undan, utgör utevaron inte hinder för prövning av yrkandet. I fråga om rätt till biträde och kostnader i målet tillämpas vad som gäller i rättegångsbalken om förvarare och om rättegångskostnader i brottmål.

Rätten ska med högst två veckors mellanrum hålla förhandling för att pröva om den som är intagen i häkte fortfarande ska vara häktad. Föreligger inte längre skäl för häktning, ska rätten omedelbart besluta att den häktade ska frigges. Ingen får hållas häktad längre tid än tre månader i målet. Beträffande behandlingen i övrigt av frågor om häktning enligt denna paragraf tillämpas vad som gäller enligt rättegångsbalken om häktning av misstänkt.

3 kap. 18 §

Vid förrättning får hus, rum eller förvaringsställe genomsökas, om det behövs för att verkställighet ska kunna ske.

Om handläggaren behöver ha tillträde till utrymme som är tillslutet, får handläggaren låta öppna lås eller bereda sig tillträde på annat sätt. Handläggaren får dock inte bereda sig tillträde till bostad i innehavarens frånvaro annat än om underrättelse om tiden för förrättningen har sänts till innehavaren med posten eller lämnats på annat lämpligt sätt och det kan antas att denne håller sig undan eller om det annars föreligger särskilda skäl.

Handläggaren får i övrigt använda tvång i den mån det kan anses befogat med hänsyn till omständigheterna för att genomföra förrättning. Våld mot person får dock bara brukas om handläggaren möter motstånd och i den mån det med hänsyn till förrättningens ändamål kan anses försvarligt.

Beslut

3 kap. 19 §

Beslut ska ange de skäl på vilka det grundas i den utsträckning det behövs.

Beslut som får överklagas ska innehålla upplysning om vad den som vill föra talan mot beslutet ska iaktta. Sådan upplysning får dock utelämnas när den är uppenbart obehövlig.

3 kap. 20 §

Kronofogdemyndighetens beslut gäller omedelbart. Vite får dock inte utskas innan det beslut, genom vilket Kronofogdemyndigheten har dömt ut vitet, har fått laga kraft.

Verkställigheten fortsätter även om Kronofogdemyndighetens beslut överklagas, om inte något annat föreskrivs i denna balk eller beslutas av en domstol.

3 kap. 21 §

Ett beslut, som till följd av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende innehåller uppenbar oriktighet, får rättas av Kronofogdemyndigheten. Om det inte är obehövligt, ska part och annan sakägare ges tillfälle att yttra sig innan rättelse sker.

3 kap. 22 §

Det som i denna balk sägs om beslut gäller i tillämpliga delar även sådan åtgärd av Kronofogdemyndigheten som inverkar på parts eller tredje mans rätt.

Prövning av tvist

3 kap. 23 §

I tvist som enligt 13 kap. 7 § tredje stycket prövas av Kronofogdemyndigheten anses talan väckt när sökanden anmälde sitt anspråk.

Om talan inte uppfyller vad som gäller för stämningsansökan i tvistemål, ska Kronofogdemyndigheten uppmana sökanden att avhjälpa bristen.

3 kap. 24 §

Kronofogdemyndigheten ska sätta ut muntlig förhandling i tvisten och kalla parterna till förhandlingen. I fråga om sådan förhandling tillämpas bestämmelserna om förhör i 11 § första stycket andra meningen och andra stycket tredje meningen, 12 § andra meningen, 13 § första stycket och 15 §. Parts utevaro från förhandlingen utgör inte hinder för prövning av tvisten.

Om bevisning gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken för tvistemål. Bestämmelserna om häkte i 36 kap. 21 § rättegångsbalken får dock inte tillämpas.

Tvisten avgörs i samband med fördelning av de pengar som tvisten rör. Avgörandet tas upp i beslutet om fördelningen.

3 kap. 25 §

Om ett föreläggande att väcka talan vid domstol har meddelats enligt 4 kap. 20, 21 eller 22 § eller 13 kap. 7 § andra stycket, ska tvisten prövas av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut, om inte annat följer av andra stycket.

Om ett föreläggande har meddelats enligt 4 kap. 20, 21, 22 eller 26 § i fall då tvisten rör egendom som avses i 10 kap. 10 eller 12 § rättegångsbalken, gäller om domstols behörighet vad som sägs där.

Om ett föreläggande har meddelats enligt 4 kap. 23 § första stycket eller 9 kap. 11 § tredje stycket, gäller om domstols behörighet vad som i allmänhet är föreskrivet om det. I fall som avses i 4 kap. 23 § andra stycket ska tvisten prövas av den tingsrätt som anges i 10 kap. 10 § rättegångsbalken när fråga är om pantbrev i fastighet och annars av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

Om ett föreläggande har meddelats enligt 2 kap. 16 § gäller 43 § första stycket lagen (1999:116) om skiljeförfarande om domstols behörighet.

I föreläggande ska anges vid vilken domstol talan i första hand bör väckas.

Ställande av säkerhet m.m.

3 kap. 26 §

Säkerhet som ska ställas enligt denna balk ska bestå av pant, borgen eller företagshypotek. Borgen ska ställas såsom för egen skuld och, om den ingås av två eller flera personer gemensamt, vara solidarisk. Om säkerheten inte är godkänd av den till vars förmån säkerheten ska gälla, ska den prövas av Kronofogdemyndigheten.

Om bank eller annan jämförbar penninginrättning ska ställa säkerhet, får utfästelse av penninginrättningen att infria den förpliktelse som säkerheten ska avse godtas.

Säkerheten ska tas i förvar av Kronofogdemyndigheten.

3 kap. 27 §

När säkerhet ska tas i anspråk av Kronofogdemyndigheten enligt 2 kap. 21 § andra stycket, eller 13 kap. 3 eller 20 §, får pant tillgodogöras i den ordning som gäller för utmätt egendom. Borgen får genast utsökas. Om säkerheten utgörs av företagshypotek, får utmätning genast ske i den egendom som omfattas av företagshypoteket. Detta gäller även när företagshypoteket gäller i annan näringsverksamhet än svarandens.

3 kap. 28 §

Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

Staten får inte föreläggas vite.

Fordran som inte är förfallen samt ränta

3 kap. 29 §

En fordran som inte är förfallen till betalning och inte löper med ränta före förfallodagen ska beräknas till det belopp som efter fem procents årlig ränta utgör fordringens värde. Motsvarande gäller, om utfäst ränta är lägre än fem procent.

3 kap. 30 §

När pengar som sökanden eller annan sakägare har fått utbetalt ska betalas tillbaka, utgår ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag pengarna utbetalades till och med den dag återbetalning ska ske och enligt 6 § räntelagen för tiden därefter.

Ränta utgår dock inte i den mån det beror på den som är berättigad till pengarna att de inte har betalats tillbaka.

Första stycket gäller inte mål som handläggs enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. om utsökningstiteln upphävs.

Särskilda bestämmelser för mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

3 kap. 31 §

I mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. företräds sökanden av Kronofogdemyndigheten när målet har registrerats.

Sökanden för dock själv sin talan om fråga uppkommer om avvisning enligt 4 § tredje stycket eller invändning görs mot verkställighet enligt 2 kap. 20 §. Detta gäller också om en ansökan avslås enligt vad som föreskrivs i 9 §.

I tvister som avses i 4 kap. 20–23 och 26 §§, 9 kap. 11 § tredje stycket och 13 kap. 7 § andra stycket samt när ett utsokningsmål överklagas företräds sökanden av Skatteverket. Kronofogdemyndigheten är part i de delar ett överklagande avser förrättningskostnader.

Tillämpning av bestämmelser som rör fartyg, luftfartyg eller fast egendom

3 kap. 32 §

Det som enligt denna balk sägs om registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till luftfartyg gäller, om inte annat följer av vad som är särskilt föreskrivet, även egendom som i utlandet är införd i register motsvarande fartygsregistrets skeppsdel eller luftfartygsregistret eller, beträffande reservdelar, egendom som är in-tecknad i utlandet.

Bestämmelserna i 4 kap. 7 § andra stycket och 30 § andra stycket är dock inte tillämpliga på egendom som avses i första stycket.

3 kap. 33 §

Med fartyg jämställs fartyg under byggnad. I fråga om skeppsbygge ska vad som sägs om fartygsregistrets skeppsdel i stället avse fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel.

3 kap. 34 §

Det som sägs om registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till luftfartyg gäller i tillämpliga delar även andel i och villkorlig rätt till sådan egendom, om inte annat föreskrivs.

3 kap. 35 §

Med fast egendom avses fastighet, visst område av fastighet, samfällid mark samt andel i och villkorlig rätt till sådan egendom.

Det som sägs om fast egendom gäller i tillämpliga delar även tomträtt.

3 kap. 36 §

Det som sägs om pantbrev i fastighet gäller i tillämpliga delar även vilandebevis.

4 kap.

1 §

Utmätning får *äga rum* när verkställighet som avser betalningsskyldighet är medgiven enligt 3 kap. Utmätning får också ske när Kronofogdemyndigheten enligt särskild bestämmelse i denna balk får utsöka fordran eller kostnad.

Utmätning får *ske* när verkställighet som avser betalningsskyldighet är medgiven enligt 2 kap. Utmätning får också ske när Kronofogdemyndigheten enligt särskild bestämmelse i denna balk får utsöka fordran eller kostnad.

4 kap.

1 a §¹

Utmätning på grund av att *gäldenären* enligt lag på särskilda tider *skall* betala underhållsbidrag till make, förutvarande make, eget barn eller annans barn *skall* avse samtliga bidrag som är förfallna vid verkställighetstillfället. Sökanden kan dock begära att verkställigheten *skall* begränsas till vissa bidragsbelopp.

Utmätning får inte ske för preskriberade underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken.

Utmätning på grund av att *svaranden* enligt lag på särskilda tider *ska* betala underhållsbidrag till make, förutvarande make, eget barn eller annans barn *ska* avse samtliga bidrag som är förfallna vid verkställighetstillfället. Sökanden kan dock begära att verkställigheten *ska* begränsas till vissa bidragsbelopp.

Utmätning får inte ske för preskriberade underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken.

4 kap.

3 §²

Utmätning *skall* ske endast om det belopp som kan beräknas flyta in, efter avdrag för kostnader som uppkommer efter utmätningen, ger ett överskott som gör åtgärden för-svarlig.

Av utmättningsbar egendom bör i första hand *tagas* i anspråk sådan tillgång som kan användas till fordringens betalning med minsta kostnad, förlust eller annan olägenhet för *gäldenären*, om *ej* annat följer av 4–6 §§.

Utmätning *ska* ske endast om det belopp som kan beräknas flyta in, efter avdrag för kostnader som uppkommer efter utmätningen, ger ett överskott som gör åtgärden för-svarlig.

Av utmättningsbar egendom bör i första hand *tas* i anspråk sådan tillgång som kan användas till fordringens betalning med minsta kostnad, förlust eller annan olägenhet för *svaranden*, om *inte* annat följer av 4–6 §§.

¹ SFS senaste lydelse 1995:298.

² SFS senaste lydelse 1993:1650.

4 kap.

4 §

Sökande, vars fordran är förenad med särskild förmånsrätt, har rätt att i första hand få utmätning av egendom vari förmånsrätten gäller. Annan tillgång får ej utmätas för fordringen, om det är till skada för annan sökande, såvida ej utmätning sker på villkor att betalning i första hand skall utgå ur den egendom vari förmånsrätten gäller.

Om särskild förmånsrätt gäller i viss egendom ska den egendomen utmätas för den förmånsberättigade fordran om det kan ske.

4 kap.

5 §

Registrerat skepp, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fast egendom får endast om sökanden begär det utmätas för fordran som ej är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen.

Registrerat skepp, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg, fast egendom eller bostadsrätt eller annan jämförbar andel som medför nyttjanderätt till bostad får endast om sökanden begär det utmätas för fordran som inte är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen.

4 kap.

9 §³

Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som behövs med hänsyn till ansökans innehåll, tillkommande uppgifter, gäldenärens förhållanden och omständigheterna i övrigt utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden samt undersöka om gäldenären har utmättningsbar egendom.

Kronofogdemyndigheten ska i den utsträckning som behövs med hänsyn till ansökans innehåll, tillkommande uppgifter, svarandens förhållanden och omständigheterna i övrigt utreda svarandens anställnings- och inkomstförhållanden samt undersöka om svaranden har utmättningsbar egendom.

4 kap.

9 a §⁴

Om gäldenären enligt utredningen saknar tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen, skall Kronofogdemyndigheten snarast underrätta sökanden och gäldenären om detta. Sökanden

Om svaranden enligt utredningen saknar tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen, ska Kronofogdemyndigheten snarast underrätta sökanden och svaranden om detta. Sökanden

³ SFS senaste lydelse 2007:277.

⁴ SFS senaste lydelse 2007:277.

skall också underrättas om vilka utredningsåtgärder som myndigheten avser att vidta senare under målets handläggning.

den *ska* också underrättas om vilka utredningsåtgärder som myndigheten avser att vidta senare under målets handläggning.

4 kap.

9 b §⁵

Om *gäldenären* under handläggningstiden försätts i konkurs, *skall* målets handläggning avbrytas. Gäller målet en fordran med panträtt i viss egendom, följer det av 3 kap. 7 § konkurslagen (1987:672) att det *skall* handläggas vidare i den del som avser utmätning i egendomen. Pågår löneutmätning gäller 7 kap. 19 §.

Egendom som har utmätts före konkursen får säljas och *influtna medel* redovisas i den utsträckning som följer av 3 kap. 8 § konkurslagen. Detsamma gäller för åtgärder mot arbetsgivare enligt 7 kap. 21 §.

Om *svaranden* under handläggningstiden försätts i konkurs, *ska* målets handläggning avbrytas. Gäller målet en fordran med panträtt i viss egendom, följer det av 3 kap. 7 § konkurslagen (1987:672) att det *ska* handläggas vidare i den del som avser utmätning i egendomen. Pågår löneutmätning gäller 7 kap. 19 §.

Egendom som har utmätts före konkursen får säljas och *pengar* redovisas i den utsträckning som följer av 3 kap. 8 § konkurslagen. Detsamma gäller för åtgärder mot arbetsgivare enligt 7 kap. 21 §.

4 kap.

10 §⁶

Utmätning *skall* ske så snart som möjligt efter det att de handlingar som behövs har kommit in till Kronofogdemyndigheten.

Om sökanden medger uppskov med utmätningen och uppskovet varar över två månader, förfaller ansökan. Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger under ett år.

Utmätning *ska* ske så snart som möjligt efter det att de handlingar som behövs har kommit in till Kronofogdemyndigheten.

Om sökanden medger uppskov med utmätningen och uppskovet varar över två månader, förfaller ansökan. Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger under ett år. *För mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. gäller i stället bestämmelserna om uppskov i den lagens 7–9 §§.*

4 kap.

11 §⁷

Har två eller flera sökt utmätning mot samma *gäldenär*, *skall*

Har två eller flera sökt utmätning mot samma *svarande*, *ska*

⁵ SFS senaste lydelse 2007:277.

⁶ SFS senaste lydelse 2007:277.

⁷ SFS senaste lydelse 1995:298.

utmätning för fordringarna ske samtidigt, om *ej* utmätning för någon av fordringarna därigenom fördröjs oskäligt.

Bestämmelserna i 7 kap. 17 § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid utmätning av lön tillämpas även vid annan utmätning.

utmätning för fordringarna ske samtidigt, om *inte* utmätning för någon av fordringarna därigenom fördröjs oskäligt.

Bestämmelserna i 7 kap. 17 § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid utmätning av lön tillämpas även vid annan utmätning.

Bestämmelserna i första och andra stycket ska inte tillämpas i mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. om Kronofogdemyndigheten har avbrutit indrivningen enligt 18 § första stycket andra meningen i den lagen.

4 kap.

12 §

Innan utmätning sker *skall* underrättelse om målet sändas till *gäldenären* med posten eller lämnas på annat lämpligt sätt. Underrättelsen *skall* ske så tidigt att *gäldenären* kan beräknas få tillräcklig tid att bevaka sin rätt.

Föreligger risk att *gäldenären* skaffar undan eller förstör egendom eller är saken *eljest* brådskande, behöver *gäldenären ej* underrättas. Underrättelse behövs *ej* heller, om *gäldenären* saknar *känt* hemvist och det *ej* har kunnat klarläggas var han uppehåller sig

Innan utmätning sker *ska* underrättelse om målet sändas till *svaranden* med posten eller lämnas på annat lämpligt sätt. Underrättelsen *ska* ske så tidigt att *svaranden* kan beräknas få tillräcklig tid att bevaka sin rätt.

Föreligger risk att *svaranden* skaffar undan eller förstör egendom eller är saken brådskande, behöver *svaranden inte* underrättas. Underrättelse behövs *inte* heller, om *svaranden* saknar *känd* hemvist och det *inte* har kunnat klarläggas var han *eller hon* uppehåller sig.

4 kap.

13 §

Utmätning får ske utan hinder av att *gäldenären ej* är närvarande, om det *ej* behövs att han får tillfälle att yttra sig vid förrättningen.

Utmätning får ske utan hinder av att *svaranden inte* är närvarande, om det *inte* behövs att han *eller hon* får tillfälle att yttra sig vid förrättningen.

4 kap.

14 §

Gäldenären är skyldig att lämna de uppgifter om sina tillgångar som behövs i målet.

Kronofogdemyndigheten kan ålägga gäldenären att inge förteckning över sina tillgångar. Vid behov kan myndigheten förordna lämplig person att biträda gäldenären vid upprättande av förteckningen.

Gäldenären kan också åläggas att på heder och samvete skriftligen bekräfta de uppgifter om sina tillgångar som han har lämnat vid förhör eller i förteckning.

Svaranden är skyldig att inom den tid som Kronofogdemyndigheten bestämmer lämna de uppgifter om sina tillgångar som behövs i målet.

Kronofogdemyndigheten kan förelägga svaranden att inge förteckning över sina tillgångar. Vid behov kan myndigheten förordna lämplig person att biträda svaranden vid upprättande av förteckningen.

Svaranden kan också föreläggas att på heder och samvete skriftligen bekräfta de uppgifter om sina tillgångar som han eller hon har lämnat vid förhör eller i förteckning.

4 kap.

15 §

Tredje man är skyldig att uppge huruvida gäldenären har fordran hos honom eller annat mellanhavande med honom, som kan vara av betydelse för bedömning i vad mån gäldenären har utmättningsbar egendom, samt att ange den närmare beskaffenheten av mellanhavandet.

Tredje man är skyldig att inom den tid som Kronofogdemyndigheten bestämmer lämna de upplysningar som Kronofogdemyndigheten bedömer kan vara av betydelse för utredning om svarandens tillgångar angående svarandens fordran hos eller annat ekonomiskt mellanhavande med honom eller henne.

4 kap.

15 a §

Det som anges i 14 och 15 §§ gäller också upplysningar om svarandens tillgångar samt fordringar och ekonomiska mellanhavanden i utlandet.

4 kap.

15 b §

Kronofogdemyndigheten får vidta de utrednings- och spaningsåtgärder som är befogade för att utreda svarandens tillgångar.

Som ett led i att utreda tillgångar får Kronofogdemyndigheten

1. göra kontroller i offentliga register, och

2. samverka och utbyta information med andra myndigheter i syfte att utmättningsbara tillgångar ska kunna utmätas innan dessa lämnas ut eller utbetalas.

4 kap.

15 c §

De myndigheter som regeringen bestämmer ska samverka och utbyta information med Kronofogdemyndigheten i syfte att identifiera och utmäta utmättningsbara tillgångar som myndigheten har i sin besittning innan dessa lämnas ut eller utbetalas.

4 kap.

16 §

Bestämmelser om förhör med *gäldenären* eller tredje man och om tvångsmedel i samband med att upplysningar begärs av *gäldenären* eller tredje man finns i 2 kap. 10–16 §§.

Bestämmelser om förhör med *svaranden* eller tredje man och om tvångsmedel i samband med att upplysningar begärs av *svaranden* eller tredje man finns i 3 kap. 11–17 §§.

4 kap.

17 §

Lös egendom får utmätas, om det framgår att egendomen tillhör *gäldenären* eller om han enligt 18 eller 19 § *skall* anses vara ägare.

Lös egendom får utmätas, om det framgår att egendomen tillhör *svaranden* eller om han *eller hon* enligt 18 eller 19 § *ska* anses vara ägare.

4 kap.

18 §

Gäldenären anses vara ägare till lös egendom som han har i sin besittning, om det *ej* framgår att egendomen tillhör annan.

Svaranden anses vara ägare till lös egendom som han *eller hon* har i sin besittning, om det *inte* framgår att egendomen tillhör annan.

I fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg gäller dock att egendomen anses tillhöra *gäldenären*, om denne är inskri-

I fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg gäller dock att egendomen anses tillhöra *svaranden*, om denne är inskri-

ven som ägare och det *ej* framgår att egendomen tillhör annan.

som ägare och det *inte* framgår att egendomen tillhör annan.

Prop. 2020/21:161
Bilaga 2

4 kap.

19 §

Om *gäldenären* är gift och varaktigt sammanbor med sin make och de har lös egendom i sin gemensamma besittning, anses *gäldenären* som ägare till egendomen, om det *ej* görs sannolikt att de är samägare till egendomen enligt lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt och det *ej* heller framgår att egendomen tillhör den andre eller någon annan. Detsamma gäller, när *gäldenären* varaktigt sammanbor med annan under äktenskapsliknande förhållanden.

Om *gäldenären* och annan än som avses i första stycket har lös egendom i sin gemensamma besittning, får egendomen eller andel däri utmätas endast om det framgår att egendomen eller andelen tillhör *gäldenären*.

Första och andra styckena gäller *ej* i fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg.

Om *svaranden* är gift och varaktigt sammanbor med sin make och de har lös egendom i sin gemensamma besittning, anses *svaranden* som ägare till egendomen, om det *inte* görs sannolikt att de är samägare till egendomen enligt lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt och det *inte* heller framgår att egendomen tillhör den andre eller någon annan. Detsamma gäller, när *svaranden* varaktigt sammanbor med annan under äktenskapsliknande förhållanden.

Om *svaranden* och annan än som avses i första stycket har lös egendom i sin gemensamma besittning, får egendomen eller andel däri utmätas endast om det framgår att egendomen eller andelen tillhör *svaranden*.

Första och andra styckena gäller *inte* i fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg.

4 kap.

20 §

Utmäts lös egendom enligt 17, 18 eller 19 § trots att tredje man har påstått bättre rätt till egendomen, *skall* Kronofogdemyndigheten, om skäl föreligger, förelägga tredje mannen att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan i saken mot sökanden och *gäldenären*. Detsamma gäller, om tredje man påstår bättre rätt först sedan utmätning har skett.

Efterkommer tredje man *ej* föreläggandet, har han förlorat sin rätt mot sökanden, om *ej* denne inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot tredje mannen.

Utmäts lös egendom enligt 17, 18 eller 19 § trots att tredje man har påstått bättre rätt till egendomen, *ska* Kronofogdemyndigheten, om skäl föreligger, förelägga tredje mannen att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom *eller henne* väcka talan i saken mot sökanden och *svaranden*. Detsamma gäller, om tredje man påstår bättre rätt först sedan utmätning har skett.

Följer tredje man *inte* föreläggandet, har han *eller hon* förlorat sin rätt mot sökanden, om *inte* denne inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot tredje mannen.

4 kap.

21 §

Sedan utmätt lös egendom har sålts eller utmätt fordran har drivits in, gäller 20 § beträffande rätten till *influtna medel*, om *ej* tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden.

Sedan utmätt lös egendom har sålts eller utmätt fordran har drivits in, gäller 20 § beträffande rätten till *pengarna*, om *inte* tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden.

4 kap.

22 §

Kan viss lös egendom *ej* utmätas enligt 17–19 §§ men föreligger sannolika skäl att egendomen tillhör *gäldenären*, får egendomen utmätas med förbehåll för tredje mans rätt.

Kronofogdemyndigheten *skall*, om det *ej* av särskilda skäl är obehövt, förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan i saken mot tredje mannen. *Efterkommer* sökanden *ej* föreläggandet, *skall* utmätningen hävas, om *ej* tredje mannen inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot sökanden.

Första och andra styckena gäller *ej* i fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg.

Kan viss lös egendom *inte* utmätas enligt 17–19 §§ men föreligger sannolika skäl att egendomen tillhör *svaranden*, får egendomen utmätas med förbehåll för tredje mans rätt.

Kronofogdemyndigheten *ska*, om det *inte* av särskilda skäl är obehövt, förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom *eller henne* väcka talan i saken mot tredje mannen. *Följer* sökanden *inte* föreläggandet, *ska* utmätningen hävas, om *inte* tredje mannen inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot sökanden.

Första och andra styckena gäller *inte* i fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg.

4 kap.

23 §

Har fordran eller annan rättighet blivit utmätt och råder ovisshet om fordringens eller rättighetens bestånd, *skall* Kronofogdemyndigheten, om skäl föreligger, förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan i saken mot tredje mannen. *Efterkommer* sökanden *ej* föreläggandet, *skall* utmätningen hävas, om *ej* tredje mannen inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot sökanden.

Första stycket gäller även när ovissheten i fall som avses i 2 §

Har fordran eller annan rättighet blivit utmätt och råder ovisshet om fordringens eller rättighetens bestånd, *ska* Kronofogdemyndigheten, om skäl föreligger, förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom *eller henne* väcka talan i saken mot tredje mannen. *Följer* sökanden *inte* föreläggandet, *ska* utmätningen hävas, om *inte* tredje mannen inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot sökanden.

Första stycket gäller även när ovissheten i fall som avses i 2 §

andra stycket rör i vad mån utmätt pantbrev eller annan in-tecknings-handling utgör säkerhet för fordran.

andra stycket rör i vad mån utmätt pantbrev eller annan in-tecknings-handling utgör säkerhet för fordran.

4 kap.

24 §

Fast egendom får utmätas, om det framgår att egendomen tillhör *gäldenären*. Har *gäldenären* lagfart på egendomen, får utmätning ske, om det *ej* framgår att egendomen tillhör annan.

Fast egendom får utmätas, om det framgår att egendomen tillhör *svaranden*. Har *svaranden* lagfart på egendomen, får utmätning ske, om det *inte* framgår att egendomen tillhör annan.

4 kap.

25 §

När överlåtelse av fast egendom beror av villkor som ännu *ej* är uppfyllt, hindrar *ej* överlåtelsen att egendomen utmäts för fordran hos överlåtaren. Utmätningen omfattar i sådant fall även överlåtarens rätt mot den som har förvärvat egendomen. Uppfylls villkoret, gäller utmätningen därefter endast överlåtarens rätt mot förvärvaren.

När överlåtelse av fast egendom beror av villkor som ännu *inte* är uppfyllt, hindrar *inte* överlåtelsen att egendomen utmäts för fordran hos överlåtaren. Utmätningen omfattar i sådant fall även överlåtarens rätt mot den som har förvärvat egendomen. Uppfylls villkoret, gäller utmätningen därefter endast överlåtarens rätt mot förvärvaren.

Utmätning av fast egendom får även *äga rum* för fordran hos den som har förvärvat egendomen, fastän hans förvärv beror av villkor. Återgår hans förvärv, omfattar utmätningen därefter endast den rätt som han i sådant fall har mot den som överlät egendomen.

Utmätning av fast egendom får även *ske* för fordran hos den som har förvärvat egendomen, fastän hans *eller hennes* förvärv beror av villkor. Återgår hans *eller hennes* förvärv, omfattar utmätningen därefter endast den rätt som han *eller hon* i sådant fall har mot den som överlät egendomen.

4 kap.

27 §⁸

Har domstol eller Kronofogdemyndigheten fastställt att förfallen fordran *skall* utgå med särskild förmånsrätt i registrerat skepp, registrerat luftfartyg, in-tecknade reservdelar till luftfartyg eller fast egendom anses egendomen omedelbart utmätt.

Har domstol eller Kronofogdemyndigheten fastställt att förfallen fordran *ska* utgå med särskild förmånsrätt i registrerat skepp, registrerat luftfartyg, in-tecknade reservdelar till luftfartyg eller fast egendom anses egendomen omedelbart utmätt.

Denna verkan förfaller, om inte försäljning begärs hos Kronofogde-

Denna verkan förfaller, om inte försäljning begärs hos Kronofogde-

⁸ SFS senaste lydelse 2006:672.

myndigheten inom två månader från det att beslutet eller utslaget *vann* laga kraft. Utmättningsverkan förfaller dessutom om *borgenären* hos Kronofogdemyndigheten anmäler att han inte kommer att begära försäljning.

myndigheten inom två månader från det att beslutet eller utslaget *fick* laga kraft. Utmättningsverkan förfaller dessutom om *sökanden* hos Kronofogdemyndigheten anmäler att han *eller hon* inte kommer att begära försäljning.

4 kap.

28 §

Medel vilka gäldenären betalar till Kronofogdemyndigheten i anhängigt mål anses omedelbart utmäta i målet, om betalningen *ej* har skett med villkor som strider häremot.

Pengar som svaranden betalar till Kronofogdemyndigheten i anhängigt mål anses omedelbart utmäta i målet, om betalningen *inte* har skett med villkor som strider häremot.

4 kap.

29 §

När utmätning har beslutats, får *gäldenären ej* till skada för sökanden förfoga över egendomen genom överlåtelse eller på annat sätt, om *ej* Kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl.

När utmätning har beslutats, får *svaranden inte* till skada för sökanden förfoga över egendomen genom överlåtelse eller på annat sätt, om *inte* Kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl.

Första stycket utgör *ej* hinder mot pantsättning av pantbrev eller annan inteckningshandling som gäller i egendomen. Om förbud mot pantsättning av sådan handling när den har tagits i förvar av *kronofogdemyndigheten* finns bestämmelser i 6 kap. 5 § och 12 kap. 5 §.

Första stycket utgör *inte* hinder mot pantsättning av pantbrev eller annan inteckningshandling som gäller i egendomen. Om förbud mot pantsättning av sådan handling när den har tagits i förvar av *Kronofogdemyndigheten* finns bestämmelser i 6 kap. 5 § och 12 kap. 5 §.

Om nyttjandet av utmätt egendom m.m. finns bestämmelser i 6 kap. 4 § andra stycket och 12 kap. 6–10 §§.

Om nyttjandet av utmätt egendom m.m. finns bestämmelser i 6 kap. 4 § andra stycket och 12 kap. 6–10 §§.

4 kap.

33 §⁹

Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, *skall* utmätningen hävas, såvida inte tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot

Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, *ska* utmätningen hävas, såvida inte tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden.

sökanden. Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till *influtna medel*.

Utmätningen *skall* också hävas, om försäljning av egendomen eller indrivning av utmätt fordran inte kan antas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till *inbetalda pengar*.

Utmätningen *ska* också hävas, om försäljning av egendomen eller indrivning av utmätt fordran inte kan antas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

5 kap. Undantag från utmätning

5 kap.

1 §

Från utmätning undantas

1. kläder och andra föremål som tjänar uteslutande till *gäldenärens* personliga bruk, till skäligt värde,

2. möbler, husgeråd och annan utrustning, *i den mån egendomen är nödvändig för ett hem och dess skötsel*,

3. arbetsredskap och annan utrustning som behövs för *gäldenärens* förvärvsverksamhet eller yrkesutbildning samt djur, foder och sådant som i övrigt behövs för hans försörjning, allt till skäligt värde,

4. föremål med sådant övervägande personligt värde för *gäldenären* att det måste anses uppenbart obilligt att *taga* egendomen i anspråk,

5. hyresrätt till lägenhet som *tjänar gäldenären till stadigvarande bostad* eller behövs för *hans* förvärvsverksamhet, även om hyresrätten får överlåtas,

6. *bostadsrätt till lägenhet som tjänar gäldenären till stadigvarande bostad, såvida ej gäldenären vid förvärv av bostadsrätten har åsidosatt tillbörlig hänsyn mot sina borgenärer eller det med hänsyn till gäldenärens behov och bostadsrättens värde är oskäligt att bostadsrätten undantas från utmätning*,

7. pengar, banktillgodohavande, annan fordran *och förnödenheter*,

Från utmätning undantas

1. kläder och andra föremål som tjänar uteslutande till *svarandens* personliga bruk, till skäligt värde,

2. möbler, husgeråd och annan utrustning *som är vanligt förekommande i ett hem*,

3. arbetsredskap och annan utrustning som behövs för *svarandens* förvärvsverksamhet eller yrkesutbildning samt djur, foder och sådant som i övrigt behövs för hans *eller hennes* försörjning, allt till skäligt värde,

4. föremål med sådant övervägande personligt värde för *svaranden* att det måste anses uppenbart obilligt att *ta* egendomen i anspråk,

5. hyresrätt till lägenhet som behövs för *svarandens* förvärvsverksamhet, även om hyresrätten får överlåtas,

6.

7. pengar, banktillgodohavande, annan fordran *eller liknande till*

i den mån annat ej är föreskrivet och tillgången skäligen fordras för underhåll åt gäldenären till dess inkomst som täcker behovet är att vänta, dock ej utan synnerliga skäl för längre tid än en månad.

gång som enkelt kan realiseras eller omvandlas till pengar om inte annat är föreskrivet och tillgången varit avsedd och behövs för underhåll åt svaranden, dock inte utan särskilda skäl för längre tid än en månad.

5 kap.

2 §

När *gäldenären* har familj, bestäms vad som får *undantagas* enligt 1 § med skälig hänsyn till vad familjen *brukar* eller behöver.

Om *gäldenären* eller någon som tillhör hans familj lider av *lyte* eller allvarlig sjukdom, *skall* det också beaktas.

Undantag enligt 1 § 7 bestäms med skälig hänsyn även till *gäldenärens* skuldbörda.

När *svaranden* har familj, bestäms vad som får *undantas* enligt 1 § med skälig hänsyn till vad familjen *använder* eller behöver.

Om *svaranden* eller någon som tillhör hans *eller hennes* familj lider av *allvarlig funktionsnedsättning* eller allvarlig sjukdom, *ska* det också beaktas.

Undantag enligt 1 § 7 bestäms med skälig hänsyn även till *svarandens* skuldbörda.

5 kap.

4 §

Om egendom som avses i 1 § 1–3 har sådant värde att den *ej* kan *undantagas* enligt vad som sägs där, får utmätning ske med förbehåll att *gäldenären* efter egendomens försäljning *skall* av den behållna köpeskillingen få ut visst skäligt belopp för att kunna anskaffa vad han behöver i den sålda egendomens ställe.

Om egendom som avses i 1 § 1–3 har sådant värde att den *inte* kan *undantas* enligt vad som sägs där, får utmätning ske med förbehåll att *svaranden* efter egendomens försäljning *ska* av den behållna köpeskillingen få ut visst skäligt belopp för att kunna anskaffa vad han *eller hon* behöver i den sålda egendomens ställe.

5 kap.

5 §

Egendom, som till följd av sin beskaffenhet, enligt föreskrift vid gåva eller i testamente eller på annan grund som gäller mot envar *ej* får överlätas, får *ej* heller utmätas, om *ej* annat följer av andra stycket eller av särskild föreskrift.

Egendom, som *gäldenären* har förvärvat på kredit under förbehåll om återtaganderätt för kreditgivaren, får utmätas utan hinder av att egendomen *ej* får överlätas.

Egendom, som till följd av sin beskaffenhet, enligt föreskrift vid gåva eller i testamente eller på annan grund som gäller mot envar *inte* får överlätas, får *inte* heller utmätas, om *inte* annat följer av andra stycket eller av särskild föreskrift.

Egendom, som *svaranden* har förvärvat på kredit under förbehåll om återtaganderätt för kreditgivaren, får utmätas utan hinder av att egendomen *inte* får överlätas.

5 kap.

6 §¹⁰

Medel, som för särskilt angivet ändamål har anvisats *gäldenären* av staten, kommun eller annan menighet eller av samfund, stiftelse eller inrättning med allmännyttigt syfte eller har samlats in bland allmänheten, får *ej* utmätas, om det strider mot det angivna ändamålet.

Sedan medlen har betalats ut, gäller förbudet mot utmätning så länge de hålls avskilda.

Första och andra styckena gäller också *medel* för begravning som tillfaller ett dödsbo på grund av en försäkring eller en utfästelse av en arbetsgivare, i den mån beloppet inte överstiger det för dödsåret gällande prisbasbeloppet enligt *lagen (1962:381) om allmän försäkring*.

Pengar, som för särskilt angivet ändamål har anvisats *svaranden* av staten, kommun eller annan menighet eller av samfund, stiftelse eller inrättning med allmännyttigt syfte eller har samlats in bland allmänheten, får *inte* utmätas, om det strider mot det angivna ändamålet.

När pengarna har betalats ut, gäller förbudet mot utmätning så länge de hålls avskilda.

Första och andra styckena gäller också *pengar* för begravning som tillfaller ett dödsbo på grund av en försäkring eller en utfästelse av en arbetsgivare, i den mån beloppet inte överstiger det för dödsåret gällande prisbasbeloppet enligt *socialförsäkringsbalken*.

5 kap.

7 §

Skadestånd, som tillkommer *gäldenären* med anledning av personskada, frihetsberövande, falskt åtal, ärekränkning eller *annat sådant*, får *ej* utmätas medan skadeståndet inestår hos den som *skall* utge det. Har skadeståndet bestämts att utgå som livränta, gäller vad som har sagts nu rätten till livräntan.

Sedan skadeståndet har betalats ut, får vad som hålls avskilt *ej* utmätas, om skadeståndet *skall* tillgodose försörjningsbehov som alltjämt kvarstår eller, i annat fall, om mindre än två år har förflutit från det att *medlen* betalades ut.

Skadestånd, som tillkommer *svaranden* med anledning av personskada, frihetsberövande, falskt åtal, ärekränkning eller *annan kränkning av den personliga integriteten*, får *inte* utmätas medan skadeståndet inestår hos den som *ska* utge det. Har skadeståndet bestämts att utgå som livränta, gäller vad som har sagts nu rätten till livräntan.

När skadeståndet har betalats ut, får vad som hålls avskilt *inte* utmätas, om skadeståndet *ska* tillgodose försörjningsbehov som alltjämt kvarstår eller, i annat fall, om mindre än två år har förflutit från det att *pengarna* betalades ut.

¹⁰ SFS senaste lydelse 2005:108.

5 kap.
8 §

Rätt till pension eller till annan livränta än som avses i 7 § får *ej* utmätas i den mån rättigheten behövs för *gäldenärens* försörjning och fullgörande av underhållsskyldighet som åvilar honom. Detta gäller dock *ej*, om *gäldenären* vid förvärv av rättigheten har åsidosatt tillbörlig hänsyn mot sina borgenärer.

Rätt till pension eller till annan livränta än som avses i 7 § får *inte* utmätas i den mån rättigheten behövs för *svarandens* försörjning och fullgörande av underhållsskyldighet som åvilar honom *eller henne*. Detta gäller dock *inte*, om *svaranden* vid förvärv av rättigheten har åsidosatt tillbörlig hänsyn mot sina borgenärer.

5 kap.
12 §

Medel som *ej* får utmätas medan de inestår hos annan får *ej* heller sedan de har betalats ut utmätas förrän dagen efter utbetalningen.

Pengar som *inte* får utmätas medan de inestår hos annan får *inte* heller sedan de har betalats ut utmätas förrän dagen efter utbetalningen.

5 kap.
14 §

Gäldenären skall lämna de uppgifter som är tillgängliga för honom och som behövs för Kronofogdemyndighetens prövning av vad som bör *undantagas* från utmätning. Myndigheten skall *förfara efter vad som är känt eller kan utrönas utan omgång*.

Svaranden ska lämna de uppgifter som är tillgängliga för honom *eller henne* och som behövs för Kronofogdemyndighetens prövning av vad som bör *undantas* från utmätning. Myndigheten ska *beakta omständigheter som är kända eller som enkelt kan utredas*.

Kronofogdemyndigheten får undanta pengar från utmätning även om myndigheten inte har någon utredning om det faktiska behovet när det är uppenbart att pengarna behövs för att tillgodose svarandens behov.

5 kap.
15 §

Anvisar *gäldenären* viss egendom till utmätning, hindrar bestämmelserna om förbud mot utmätning i 1–12 §§ *ej* att egendomen utmäts, om den kan överlåtas och utmätning *ej* uppenbart strider mot vad som är påkallat av

Anvisar *svaranden* viss egendom till utmätning, hindrar bestämmelserna om förbud mot utmätning i 1–12 §§ *inte* att egendomen utmäts, om den kan överlåtas och utmätning *inte* uppenbart strider mot vad som är påkallat av

6 kap. Säkerställande av utmätning

6 kap.

8 §

Handling, som *ej* är nämnd i 2 eller 5 § men som visar *gäldenärens* rätt till utmätt egendom eller vars omhändertagande är påkallat för att hindra förfogande över egendomen eller som behövs vid nyttjande av denna, får *tagas* i förvar. Detta gäller även om handlingen innehas av tredje man.

Handling, som *inte* är nämnd i 2 eller 5 § men som visar *svarandens* rätt till utmätt egendom eller vars omhändertagande är påkallat för att hindra förfogande över egendomen eller som behövs vid nyttjande av denna, får *tas* i förvar. Detta gäller även om handlingen innehas av tredje man.

7 kap. Utmätning av lön m.m.

7 kap.

1 §¹¹

Bestämmelserna i detta kapitel gäller i fråga om utmätning av

1. arbetstagares lön, vare sig den utgår som tidlön, ackordslön, provision eller annan gottgörelse,

2. annan ersättning för arbetsinsats av *gäldenären*, om dennes ställning är jämförlig med en arbetstagares,

3. periodiskt vederlag för utnyttjande av patent, rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annan sådan rättighet eller för överlåtelse av rörelse,

4. belopp som utgår som pension eller livränta,

5. föräldrapenningsförmåner, sjukpenning, rehabiliteringspenning och närståendepenning enligt socialförsäkringsbalken samt annan ersättning som lämnas på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner

Bestämmelserna i detta kapitel gäller i fråga om utmätning av

1. arbetstagares lön, vare sig den utgår som tidlön, ackordslön, provision eller annan gottgörelse,

2. annan ersättning för arbetsinsats av *svaranden*, om dennes ställning är jämförlig med en arbetstagares,

3. periodiskt vederlag för utnyttjande av patent, rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annan sådan rättighet eller för överlåtelse av rörelse,

4. belopp som utgår som pension eller livränta,

5. föräldrapenningsförmåner, sjukpenning, rehabiliteringspenning och närståendepenning enligt socialförsäkringsbalken samt annan ersättning som lämnas på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner

¹¹ SFS senaste lydelse 2010:1229.

som värnpliktstjänstgöring, allt i den utsträckning ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller ska återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är inte tillämpliga när *gäldenären* är dödsbo eller annan juridisk person.

som värnpliktstjänstgöring, allt i den utsträckning ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller ska återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är inte tillämpliga när *svaranden* är dödsbo eller annan juridisk person.

7 kap.

5 §¹²

Den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av belopp multiplicerade med ett tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober närmast föregående år och prisläget i oktober 1993 (normalbelopp). Beloppen är 43 800 kronor för ensamstående, 72 360 kronor för sammanlevande makar och därmed jämställda, 23 240 kronor för varje barn till och med det kalenderår då barnet fyller sex år och 26 750 kronor för tid därefter.

Normalbeloppen skall anses innefatta alla vanliga levnads-kostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Normalbeloppen fastställs för varje år av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Kronofogdemyndigheten ska bestämma hur mycket av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet). Förbehållsbeloppet består av ett normalbelopp som innefattar alla vanliga levnads-kostnader, bostadskostnad och sådana särskilda kostnader som anges i 7 kap. 4 § ut-sökningsförrordningen. Bostadskostnaden och de särskilda kostnaderna beräknas särskilt och läggs till normalbeloppet.

Normalbeloppet bestäms med ledning av belopp multiplicerade med ett tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad närmast föregående år och prisläget i oktober 2016. Beloppen är 56 200 kronor för ensamstående, 92 800 kronor för makar och sambor, 30 000 kronor för barn 0–6 år, 36 000 kronor för barn 7–10 år, 42 000 kronor för barn 11–14 år och 48 000 kronor för barn som är 15 år och äldre.

Normalbeloppen fastställs för varje år av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

7 kap.

5 a §

Om svaranden lever tillsammans med make eller sambo och maken eller sambon har inkomst, ska dennes förmåga att bidra till familjens gemensamma kostnader inklusive bostadskostnad beaktas vid beräkningen av svarandens förbehållsbelopp. Respektive make eller sambo ska svara för den del av de gemensamma kostnaderna som motsvarar dennes inkomst i förhållande till parets sammanlagda inkomster.

7 kap.

6 §¹³

Utmätning av lön för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket får ske endast om bidragsbeloppet utestår obetalt eller om *gäldenären* vid två eller flera tillfällen under de senaste två åren före utmätningsbeslutet har underlåtit att betala i rätt tid och det finns anledning att anta att detta *skall* upprepas.

Utmätning får bara ske för bidragsbelopp som är förfallet när verkställighet *skall* ske eller som förfaller näst därefter.

Utmätning av lön för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket får ske endast om *svaranden* vid två eller flera tillfällen under de senaste två åren före utmätningsbeslutet har underlåtit att betala i rätt tid och det finns anledning att anta att detta *ska* upprepas.

Utmätning får bara ske för bidragsbelopp som är förfallet när verkställighet *ska* ske eller som förfaller näst därefter.

7 kap.

7 §¹⁴

Innan ett beslut om utmätning meddelas, *skall gäldenären* ges tillfälle att yttra sig, om det inte avsevärt skulle fördröja handläggningen. Om det inte finns särskilda skäl för det, behöver *gäldenären* dock inte höras när han byter anställning och beslut *skall* meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren.

Innan ett beslut om utmätning meddelas, *ska svaranden* ges tillfälle att yttra sig, om det inte avsevärt skulle fördröja handläggningen. Om det inte finns särskilda skäl för det, behöver *svaranden* dock inte höras när han *eller hon* byter anställning och beslut *ska* meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren.

¹³ SFS senaste lydelse 2004:479.

¹⁴ SFS senaste lydelse 1995:298.

7 kap.
10 §¹⁵

Ett beslut om utmätning *skall* ändras, om det finns anledning till det. Innan en ändring som är till nackdel för *gäldenären* beslutas, *skall* denne ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövligt. Sådant tillfälle behöver inte heller ges, om beslutet inte kan uppskjutas.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket *skall* hävas, om *gäldenären* betalar förfallna bidrag och uppkomna förräntningskostnader och det finns anledning att anta att *gäldenären* även i framtiden fullgör bidragskyldigheten.

Ett beslut om utmätning *ska* ändras, om det finns anledning till det. *Beslutet behöver dock inte ändras om ändringen skulle vara obetydlig.* Innan en ändring som är till nackdel för *svaranden* beslutas, *ska* denne ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövligt. Sådant tillfälle behöver inte heller ges, om beslutet inte kan uppskjutas.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket *ska* hävas, om *svaranden* betalar förfallna bidrag och uppkomna förräntningskostnader och det finns anledning att anta att *svaranden* även i framtiden fullgör bidragskyldigheten.

7 kap.
11 §¹⁶

Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller *gäldenären* bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På begäran av *gäldenären* får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl.

Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller *svaranden* bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På begäran av *svaranden* får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl *på grund av svarandens och dennes familjs personliga och ekonomiska omständigheter.*

7 kap.
17 §¹⁷

Bor *gäldenären* varaktigt tillsammans med sin make och överstiger underhållsbidrag till maken eller till makarnas barn vad som skäligen bör tillkomma den underhållsberättigade, får bidraget vid tillämpningen av 14 och 16 §§ jämkas med hänsyn till annan

Bor *svaranden* varaktigt tillsammans med sin make och överstiger underhållsbidrag till maken eller till makarnas barn vad som skäligen bör tillkomma den underhållsberättigade, får bidraget vid tillämpningen av 14 och 16 §§ jämkas med hänsyn till annan

¹⁵ SFS senaste lydelse 1995:298.

¹⁶ SFS senaste lydelse 1995:298.

¹⁷ SFS senaste lydelse (2015:756).

fordran för vilken utmätning sker samtidigt. Om det finns särskilda skäl, får sådan jämkning ske även av annat underhållsbidrag, om detta överstiger vad som skäligen behövs för den underhållsberättigades försörjning.

Har *gäldenären* rätt till avdrag enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken, får belopp som på denna grund tillgodoräknas honom eller henne inte tas i anspråk genom utmätning för fordran, som tillkommer annan än den underhållsberättigade eller någon som har inträtt i dennes rätt, eller för fordran som avser underhållsstöd till samma barn.

fordran för vilken utmätning sker samtidigt. Om det finns särskilda skäl, får sådan jämkning ske även av annat underhållsbidrag, om detta överstiger vad som skäligen behövs för den underhållsberättigades försörjning.

Har *svaranden* rätt till avdrag enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken, får belopp som på denna grund tillgodoräknas honom eller henne inte tas i anspråk genom utmätning för fordran, som tillkommer annan än den underhållsberättigade eller någon som har inträtt i dennes rätt, eller för fordran som avser underhållsstöd till samma barn.

7 kap. 19 §¹⁸

Även om *gäldenären* är i konkurs får utmätning enligt detta kapitel ske för fordran med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1. Utmätning får också ske för konkursboets räkning.

Försätts *gäldenären* i konkurs under pågående utmätning av lön för någon annan fordran än sådan som har företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1, *skall* utmätningen fortsätta för konkursboets räkning, om inte konkursförvaltaren begär att verkställigheten skall upphöra.

Även om *svaranden* är i konkurs får utmätning enligt detta kapitel ske för fordran med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1. Utmätning får också ske för konkursboets räkning.

Försätts *svaranden* i konkurs under pågående utmätning av lön för någon annan fordran än sådan som har företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1, *ska* utmätningen fortsätta för konkursboets räkning, om inte konkursförvaltaren begär att verkställigheten skall upphöra.

7 kap. 22 §¹⁹

Arbetar *gäldenären* i annans förvärvsverksamhet utan lön eller mot uppenbart för låg ersättning och kan utmätning därför inte ske eller ske endast med för lågt belopp, får Kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat beslutas, till myndigheten utge så

Arbetar *svaranden* i annans förvärvsverksamhet utan lön eller mot uppenbart för låg ersättning och kan utmätning därför inte ske eller ske endast med för lågt belopp, får Kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat beslutas, till myndigheten utge så

¹⁸ SFS senaste lydelse 1996:1032.

¹⁹ SFS senaste lydelse 1995:298.

mycket som hade kunnat tas ut genom utmätning, om skälig lön hade betalats för arbetet. Innan ett sådant beslut meddelas *skall gäldenären* och arbetsgivaren ges tillfälle att yttra sig.

En åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i 21 §.

mycket som hade kunnat tas ut genom utmätning, om skälig lön hade betalats för arbetet. Innan ett sådant beslut meddelas *ska svaranden* och arbetsgivaren ges tillfälle att yttra sig.

En åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i 21 §.

7 kap.

23 §²⁰

Har arbetsgivaren innehållit *medel* vid utmätning av lön i *allmänt mål för fordran som avses i 2 §* lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m., är *gäldenären* inte längre betalningsskyldig för den del av fordringen som motsvaras av det innehållna beloppet, även om det inte kan tas ut hos arbetsgivaren. Detsamma gäller när *medel* har innehållits för fordran som avser underhållsbidrag, om fordringen tillkommer Försäkringskassan enligt 19 kap. 29 § socialförsäkringsbalken.

Har arbetsgivaren innehållit *pengar* vid utmätning av lön i *mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. för fordran som avses i den lagens 2 §*, är *svaranden* inte längre betalningsskyldig för den del av fordringen som motsvaras av det innehållna beloppet, även om det inte kan tas ut hos arbetsgivaren. Detsamma gäller när *pengar* har innehållits för fordran som avser underhållsbidrag, om fordringen tillkommer Försäkringskassan enligt 19 kap. 29 § socialförsäkringsbalken.

7 kap.

24 §²¹

Sedan lön har betalats ut, kan *medlen* utmätas endast i enlighet med vad som sägs i 5 kap.

Sedan lön har betalats ut, kan *pengarna* utmätas endast i enlighet med vad som sägs i 5 kap.

8 kap. Allmänna bestämmelser om exekutiv försäljning m.m.

8 kap. Allmänna bestämmelser om försäljning m.m.

8 kap.

1 §

Utmätt egendom säljs genom Kronofogdemyndighetens försorg.

Utmätt egendom säljs genom Kronofogdemyndighetens försorg.

²⁰ SFS senaste lydelse 2010:1229.

²¹ SFS senaste lydelse 1995:298.

I 9 kap. finns bestämmelser om indrivning av utmätt fordran och om åtgärder efter utmätning av pantbrev eller intecknat skuldebrev.

Bestämmelser om försäljning av utmätt egendom gäller i tillämpliga delar även när egendom *skall säljas exekutivt* under konkurs.

I 9 kap. finns bestämmelser om indrivning av utmätt fordran och om åtgärder efter utmätning av pantbrev eller intecknat skuldebrev.

Bestämmelser om försäljning av utmätt egendom gäller i tillämpliga delar även när *Kronofogdemyndigheten ska sälja* egendom under konkurs.

8 kap.

2 §

Om sökanden beträffande egendom för vilken enligt 10–12 kap. skyddsbelopp *skall* bestämmas visar att hans fordran är förenad med bättre särskild förmånsrätt än som följer av utmätningen, kan han begära att försäljningsvillkoren bestäms med hänsyn till förstnämnda förmånsrätt. *Härvid tillämpas vad som föreskrivs om borgenärs anslutningsrätt.*

Om sökanden beträffande egendom för vilken enligt 10–12 kap. skyddsbelopp *ska* bestämmas visar att hans *eller hennes* fordran är förenad med bättre särskild förmånsrätt än som följer av utmätningen, kan han *eller hon* begära att försäljningsvillkoren bestäms med hänsyn till förstnämnda förmånsrätt. *Vad som föreskrivs om borgenärs anslutningsrätt ska då tillämpas.*

8 kap.

3 §

Försäljning av utmätt egendom *skall* ske utan dröjsmål, om *ej* hinder möter. I 10–12 kap. föreskrivs särskilda tidsfrister beträffande *egendom som avses där.*

Försäljning av utmätt egendom *ska* ske utan dröjsmål, om *inte* hinder möter. I 10–12 kap. föreskrivs särskilda tidsfrister beträffande *registrerat skepp, registrerat luftfartyg m.m. och fast egendom. Vid försäljning av bostadsrätt eller annan jämförbar andel som medför nyttjanderätt till bostad gäller vad som föreskrivs om tidsfrister och anstånd i 12 kap. 11 §.*

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med försäljningen på begäran av *utmätningssökanden eller gäldenären*. På begäran av *gäldenären* får anstånd beviljas endast om *utmätningssökanden* medger det eller särskilda skäl föreligger.

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med försäljningen på begäran av *sökanden, svaranden eller tredje man som berörs av försäljningen*. På begäran av *svaranden eller tredje man* får anstånd beviljas endast om *sökanden* medger det eller särskilda skäl föreligger. *När en begäran om anstånd prövas ska Kronofogdemyndigheten särskilt beakta om försäljningen avser svarandens eller tredje mans hem.*

Om det behövs för att Kronofogdemyndigheten ska kunna verka för att parterna träffar en frivillig överenskommelse får Kronofogdemyndigheten även utan begäran besluta om anstånd med försäljningen.

8 kap.

4 §²²

När utmätning har skett med stöd av 3 kap. 6 §, får egendomen *ej* säljas utan *gäldenärens* samtycke förrän *exekutionstiteln* har *vunnit* laga kraft. Detsamma gäller, när utmätning har skett på grund av utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning och *gäldenären* har sökt återvinning eller överklagat.

Lös egendom som har betydande värde eller fast egendom får *ej* heller i annat fall säljas utan *gäldenärens* samtycke, om *ej* *exekutionstiteln* har *vunnit* laga kraft eller får verkställas såsom lagakraftäggande dom.

Lös egendom som hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård *skall* utan hinder av första eller andra stycket säljas så snart som möjligt.

När utmätning har skett med stöd av 2 kap. 4 §, får egendomen *inte* säljas utan *svarandens* samtycke förrän *utsökningstiteln* har *fått* laga kraft. Detsamma gäller, när utmätning har skett på grund av utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning och *svaranden* har sökt återvinning eller överklagat.

Lös egendom som har betydande värde, *bostadsrätt* eller *annan jämförbar andel som medför nyttjanderätt till bostad* eller fast egendom får *inte* heller i annat fall säljas utan *svarandens* samtycke, om *inte* *utsökningstiteln* har *fått* laga kraft eller får verkställas såsom lagakraftäggande dom.

Lös egendom som hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård *ska* utan hinder av första eller andra stycket säljas så snart som möjligt.

Första och andra stycket gäller inte i mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. I sådant mål ska försäljning av utmätt egendom ske utan dröjsmål, om inte hinder möter eller anstånd lämnas av Kronofogdemyndigheten.

8 kap.

8 §

Har utmätning skett av andel i viss egendom som tillhör två eller

Har utmätning skett av andel i viss egendom som tillhör två eller

flera och är lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt tillämplig, kan Kronofogdemyndigheten på yrkande av sökanden, *gäldenären* eller annan delägare *förordna* att hela egendomen *skall* säljas. När någon av nämnda sakägare har framställt sådant yrkande, *skall* de övriga beredas tillfälle att yttra sig över yrkandet. I fråga om hinder mot försäljningen gäller 6 och 7 §§ lagen om samäganderätt.

Första stycket gäller *ej* andel i fordran, om andelen utan olägenhet kan drivas in för sig. Är så *ej* fallet, gäller första stycket i fråga om såväl indrivning som försäljning av hela fordringen.

flera och är lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt tillämplig, kan Kronofogdemyndigheten på yrkande av sökanden, *svaranden* eller annan delägare *besluta* att hela egendomen *ska* säljas. När någon av nämnda sakägare har framställt sådant yrkande, *ska* de övriga beredas tillfälle att yttra sig över yrkandet. I fråga om hinder mot försäljningen gäller 6 och 7 §§ lagen om samäganderätt.

Första stycket gäller *inte* andel i fordran, om andelen utan olägenhet kan drivas in för sig. Är så *inte* fallet, gäller första stycket i fråga om såväl indrivning som försäljning av hela fordringen.

8 kap.

9 §

Bifalls yrkande om försäljning som avses i 8 §, anses hela egendomen utmätt. Försäljning får *ej äga rum* innan beslutet har *vunnit* laga kraft, såvida *ej* egendomen är sådan som avses i 4 § tredje stycket.

Framställs *ej* yrkande som avses i 8 § eller *vinner* sådant yrkande *ej* bifall, *skall* den utmäta andelen bjudas ut till försäljning i den ordning som gäller för *exekutiv* försäljning av utmätt rättighet eller, i fråga om andel i fordran, drivas in när det kan ske. Detsamma gäller, om yrkande som avses i 8 § har bifallits men försäljning av hela egendomen eller indrivning av hela fordringen *ej* kommer till stånd.

Bifalls yrkande om försäljning som avses i 8 §, anses hela egendomen utmätt. Försäljning får *inte ske* innan beslutet har *fått* laga kraft, såvida *inte* egendomen är sådan som avses i 4 § tredje stycket.

Framställs *inte* yrkande som avses i 8 § eller *får* sådant yrkande *inte* bifall, *ska* den utmäta andelen bjudas ut till försäljning i den ordning som gäller för *tvångsvis* försäljning av utmätt rättighet eller, i fråga om andel i fordran, drivas in när det kan ske. Detsamma gäller, om yrkande som avses i 8 § har bifallits men försäljning av hela egendomen eller indrivning av hela fordringen *inte* kommer till stånd.

8 kap.

10 §

När utmätning har skett av annat fartyg än registrerat skepp eller gods i fartyg eller av luftfartyg som *ej* är registrerat eller gods i luftfartyg, har borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt

När utmätning har skett av annat fartyg än registrerat skepp eller gods i fartyg eller av luftfartyg som *inte* är registrerat eller gods i luftfartyg, har borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt

eller luftpanträtt i egendomen, rätt att få betalning ur egendomen, om han anmäler sin fordran hos Kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs eller, om försäljning sker under hand, senast när fördelning *skall äga rum*.

Borgenär, som har gjort anmälan som avses i första stycket, kan, om hans rätt till betalning är ostridig eller styrks, begära att egendomen säljs för hans fordran. Har sådan begäran framställts, får förfarandet *ej* läggas ned därför att frågan om försäljning för *utmätningssökandens* fordran förfaller.

eller luftpanträtt i egendomen, rätt att få betalning ur egendomen, om han *eller hon* anmäler sin fordran hos Kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs eller, om försäljning sker under hand, senast när fördelning *ska ske*.

Borgenär, som har gjort anmälan som avses i första stycket, kan, om hans *eller hennes* rätt till betalning är ostridig eller styrks, begära att egendomen säljs för hans *eller hennes* fordran. Har sådan begäran framställts, får förfarandet *inte* läggas ned därför att frågan om försäljning för *sökandens* fordran förfaller.

8 kap.

11 §

Borgenär, vars fordran är förenad med handpanträtt eller retentionsrätt i utmätt egendom, är skyldig att *taga* betalning i förtid i den ordning som anges i 13 kap. Han *är dock ej pliktig att* avstå från sin pant- eller retentionsrätt utan att hans fordran blir betald, om *ej* försäljning eller, i fråga om utmätt fordran, indrivning sker för fordran med lika eller bättre rätt.

Borgenär, vars fordran är förenad med handpanträtt eller retentionsrätt i utmätt egendom, är skyldig att *ta emot* betalning i förtid i den ordning som anges i 13 kap. Han *eller hon måste dock inte* avstå från sin pant- eller retentionsrätt utan att hans *eller hennes* fordran blir betald, om *inte* försäljning eller, i fråga om utmätt fordran, indrivning sker för fordran med lika eller bättre rätt.

8 kap.

12 §

Borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i utmätt egendom på grund av registrering av båtbyggnadsförskott, har rätt att få betalning ur egendomen, om han anmäler sin fordran enligt vad som sägs i 10 § första stycket.

Borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i utmätt egendom på grund av registrering av båtbyggnadsförskott, har rätt att få betalning ur egendomen, om han *eller hon* anmäler sin fordran enligt vad som sägs i 10 § första stycket.

8 kap.

13 §²³

En borgenär, vars fordran är förenad med företagshypotek i

En borgenär, vars fordran är förenad med företagshypotek i

utmätt egendom, har rätt att få betalning ur egendomen, om borgenären anmäler sin fordran hos Kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs. Om försäljning sker under hand eller utmätt fordran drivs in eller försäljning i annat fall inte behövs, görs anmälan senast när fördelning ska äga rum.

Sökanden har dock företräde i den mån betalning till en borgenär som avses i första stycket är obehövlig för att trygga borgenären och dem som har sämre förmånsrätt i egendomen på grund av företagshypotek. Vid prövningen ska hänsyn tas även till säkerhet som borgenären på annan grund har i egendom som tillhör *gäldenären*.

utmätt egendom, har rätt att få betalning ur egendomen, om borgenären anmäler sin fordran hos Kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs. Om försäljning sker under hand eller utmätt fordran drivs in eller försäljning i annat fall inte behövs, görs anmälan senast när fördelning ska ske.

Sökanden har dock företräde i den mån betalning till en borgenär som avses i första stycket är obehövlig för att trygga borgenären och dem som har sämre förmånsrätt i egendomen på grund av företagshypotek. Vid prövningen ska hänsyn tas även till säkerhet som borgenären på annan grund har i egendom som tillhör *svaranden*.

8 kap. 15 §²⁴

Säljs egendom exekutivt under konkurs, skall betalning utgå för de konkursboets kostnader som enligt 14 kap. 18 § konkurslagen (1987:672) får tas ut ur egendomen, om kostnaderna anmäls enligt vad som sägs i 10 § första stycket.

När egendom *säljs exekutivt* under konkurs eller utmätt fordran drivs in under konkurs, har även borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979), rätt att få betalning ur egendomen, om han anmäler sin fordran hos Kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs eller, om försäljning sker under hand eller utmätt fordran drivs in eller försäljning i annat fall inte behövs, senast när fördelning *skall äga rum*.

När Kronofogdemyndigheten säljer egendom under konkurs, ska betalning utgå för de konkursboets kostnader som enligt 14 kap. 18 § konkurslagen (1987:672) får tas ut ur egendomen, om kostnaderna anmäls enligt vad som sägs i 10 § första stycket.

När *Kronofogdemyndigheten säljer* egendom under konkurs eller utmätt fordran drivs in under konkurs, har även borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979), rätt att få betalning ur egendomen, om han *eller hon* anmäler sin fordran hos Kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs eller, om försäljning sker under hand eller utmätt fordran drivs in eller försäljning i annat fall inte behövs, senast när fördelning *ska ske*.

²⁴ SFS senaste lydelse 2003:531.

8 kap.

17 §

Verkställigheten *skall* avbrytas, om *influtna medel förslår* att täcka sökandens fordran och fordringar med lika eller bättre rätt till betalning ur *medlen* samt kostnad som *skall tagas* ut i målet.

Undantag från första stycket följer av 10 § andra stycket samt av 10 kap. 5 §, 11 kap. 1 och 2 §§ och 12 kap. 13 §.

Verkställigheten *ska* avbrytas, om *inbetalda pengar räcker till* att täcka sökandens fordran och fordringar med lika eller bättre rätt till betalning ur *pengarna* samt kostnad som *ska tas* ut i målet.

Undantag från första stycket följer av 10 § andra stycket samt av 10 kap. 5 §, 11 kap. 1 och 2 §§ och 12 kap. 13 §.

8 kap.

18 §

När utmätt egendom har sålts, har köparen rätt att vid behov få handräckning av Kronofogdemyndigheten för att komma i besittning av vad han har förvärvat. Därvid gäller i tillämpliga delar vad som sägs i 16 kap. 2–9, 11 och 12 §§.

När utmätt egendom har sålts, har köparen rätt att vid behov få handräckning av Kronofogdemyndigheten för att komma i besittning av vad han *eller hon* har förvärvat. Därvid gäller i tillämpliga delar vad som sägs i 15 kap. 1–8 och 16 kap. 1 och 2 §§.

9 kap. Försäljning av lös egendom i allmänhet och indrivning av utmätt fordran m.m.

9 kap.

2 §²⁵

För förhandling om försäljningen får Kronofogdemyndigheten besluta att bevakningssammanträde ska hållas antingen samma dag som auktionen eller lämplig dag före denna.

En auktion ska kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Om det kan förutses att ett sammanträde behöver hållas för fördelning av köpeskillingen, ska kungörelsen innehålla uppgift om sammanträdet.

Sökanden, *gäldenären* och annan känd sakägare vars rätt berörs av försäljningen ska i god tid underrättas särskilt, om inte en underrättelse är uppenbart obehövlig.

En auktion ska kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Om det *ska hållas ett bevakningssammanträde* eller om det kan förutses att ett sammanträde behöver hållas för fördelning av köpeskillingen, ska kungörelsen innehålla uppgift om det.

Sökanden, *svaranden* och annan känd sakägare vars rätt berörs av försäljningen ska i god tid underrättas särskilt, om inte en underrättelse är uppenbart obehövlig.

9 kap.
6 §²⁶

Om det inte lämnas något bud som godtas och fullföljs genom att köpeskillingen eller handpenning betalas genast, ska ett nytt försäljningsförsök göras, om inte sökanden avstår från det. Detsamma gäller, om ett bud har blivit ogiltigt enligt 5 § tredje stycket.

Om två auktioner har hållits utan att egendomen har blivit såld och det saknas anledning att anta att egendomen kan säljas inom rimlig tid, ska ett nytt försäljningsförsök inte göras.

Om en ny auktion ska hållas, gäller 2–5 §§. Anmälan av en fordran som har skett för en auktion gäller även för ett senare försäljningsförsök.

Om ett nytt försäljningsförsök inte ska göras, ska utmätningen hävas. Detta gäller dock inte *medel* som har *influtit* eller *inflyter* med anledning av redan vidtagna åtgärder.

Om det inte lämnas något bud som godtas och fullföljs genom att köpeskillingen eller handpenning betalas genast, ska ett nytt försäljningsförsök göras, om inte sökanden avstår från det. Detsamma gäller, om ett bud har blivit ogiltigt enligt 5 § tredje stycket.

Om två auktioner har hållits utan att egendomen har blivit såld och det saknas anledning att anta att egendomen kan säljas inom rimlig tid, ska ett nytt försäljningsförsök inte göras.

Om en ny auktion ska hållas, gäller 2–5 §§. Anmälan av en fordran som har skett för en auktion gäller även för ett senare försäljningsförsök.

Om ett nytt försäljningsförsök inte ska göras, ska utmätningen hävas. Detta gäller dock inte *pengar* som har *kommit in* eller *kommer in i målet* med anledning av redan vidtagna åtgärder.

9 kap.
8 §

Utmätt egendom bör säljas under hand, om det är sannolikt att högre köpeskillning kan uppnås därigenom och sådan försäljning även i övrigt är ändamålsenlig. Sökanden, *gäldenären* och annan känd sakägare vars rätt beror av försäljningen *skall beredas* tillfälle att yttra sig i frågan, om anledning *föreligger därtill*.

Försäljning får dock *ej* ske under hand, om egendomen häftar för sjö- eller luftpanträtt eller ovisshet råder härom samt det *ej* är känt vem som gör anspråk på sådan panträtt eller var han *uppehåller* sig.

Utmätt egendom bör säljas under hand, om det är sannolikt att högre köpeskillning kan uppnås därigenom och sådan försäljning även i övrigt är ändamålsenlig. Sökanden, *svaranden* och annan känd sakägare vars rätt beror av försäljningen *ska ges* tillfälle att yttra sig i frågan, om *det finns* anledning.

Försäljning får dock *inte* ske under hand, om egendomen häftar för sjö- eller luftpanträtt eller ovisshet råder härom samt det *inte* är känt vem som gör anspråk på sådan panträtt eller var han *eller hon* *uppehåller* sig.

²⁶ SFS senaste lydelse 2014:151.

9 kap.
10 §²⁷

Har utmätning skett av egendom som *gäldenären* har förvärvat på kredit under förbehåll om återtaganderätt för kreditgivaren, får egendomen säljas endast om köpeskillingen förslår till betalning av kreditgivarens fordran eller försäljningen med kreditgivarens samtycke i målet sker med förbehåll för hans eller hennes rätt enligt avtalet.

Kreditgivarens fordran bestäms enligt 36 § konsumentkreditlagen (2010:1846) eller enligt 5 § lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. Är inte någon av dessa lagar tillämplig på avtalet, bestäms fordringen likväl enligt sistnämnda paragraf, varvid jämkning får ske efter vad som är skäligt.

Sker försäljningen med förbehåll för kreditgivarens rätt, svarar därefter den som förvärvar egendomen i stället för *gäldenären* för dennes skyldigheter enligt avtalet.

Har utmätning skett av egendom som *svaranden* har förvärvat på kredit under förbehåll om återtaganderätt för kreditgivaren, får egendomen säljas endast om köpeskillingen förslår till betalning av kreditgivarens fordran eller försäljningen med kreditgivarens samtycke i målet sker med förbehåll för hans eller hennes rätt enligt avtalet.

Kreditgivarens fordran bestäms enligt 36 § konsumentkreditlagen (2010:1846) eller enligt 5 § lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. Är inte någon av dessa lagar tillämplig på avtalet, bestäms fordringen likväl enligt sistnämnda paragraf, varvid jämkning får ske efter vad som är skäligt.

Sker försäljningen med förbehåll för kreditgivarens rätt, svarar därefter den som förvärvar egendomen i stället för *svaranden* för dennes skyldigheter enligt avtalet.

9 kap.
11 §

Om utmätt fordran är förfallen till betalning, *skall* Kronofogdemyndigheten utan dröjsmål *anmoda* sekundogäldenären att betala sin skuld till myndigheten.

Betalar sekundogäldenären *ej* frivilligt, *skall* Kronofogdemyndigheten utsöka fordringen, om *exekutionstitel* finns.

Vad som föreskrivs i 4 kap. 23 § första stycket får tillämpas även när sekundogäldenären underlåter att betala utmätt fordran utan att ovisshet råder om fordringens bestånd.

Om utmätt fordran är förfallen till betalning, *ska* Kronofogdemyndigheten utan dröjsmål *uppmanna* sekundogäldenären att betala sin skuld till myndigheten.

Betalar *inte* sekundogäldenären frivilligt, *ska* Kronofogdemyndigheten utsöka fordringen, om *utsökningstitel* finns.

Vad som föreskrivs i 4 kap. 23 § första stycket får tillämpas även när sekundogäldenären underlåter att betala utmätt fordran utan att ovisshet råder om fordringens bestånd.

9 kap.

15 §

Har sökanden *ej* inom tid som anges i 14 § första stycket yrkat att den intecknade egendomen *skall tagas* i anspråk, *skall* pantbrevet pantförskrivas till honom.

Pantförskrivning sker genom att Kronofogdemyndigheten till sökanden utfärdar bevis att pantbrevet utgör pant för *hans* fordran och överlämnar pantbrevet eller, om annan än den intecknade egendomens ägare innehar detta, underrättar innehavaren om pantförskrivningen. I underrättelsen *skall* anges att innehavaren *ej* får lämna ut handlingen till skada för sökanden. Andel i pantbrev som tillkommer delägare i intecknad egendom får *ej* pantförskrivas för sig.

Bestämmelsen i 14 § andra stycket gäller även beträffande pantförskrivning av pantbrevet.

Har sökanden *inte* inom tid som anges i 14 § första stycket yrkat att den intecknade egendomen *ska tas* i anspråk, *ska* pantbrevet pantförskrivas till honom *eller henne*.

Pantförskrivning sker genom att Kronofogdemyndigheten till sökanden utfärdar bevis att pantbrevet utgör pant för *sökandens* fordran och överlämnar pantbrevet eller, om annan än den intecknade egendomens ägare innehar detta, underrättar innehavaren om pantförskrivningen. I underrättelsen *ska* anges att innehavaren *inte* får lämna ut handlingen till skada för sökanden. Andel i pantbrev som tillkommer delägare i intecknad egendom får *inte* pantförskrivas för sig.

Bestämmelsen i 14 § andra stycket gäller även beträffande pantförskrivning av pantbrevet.

9 kap.

16 §

Bestämmelserna i 14 och 15 §§ gäller även när skuldebrev som är intecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg har utmätts hos den intecknade egendomens ägare.

Pantförskrivning av inteckningshandlingen omfattar *ej* personligt betalningsansvar som enligt handlingen åvilar *utmätningsgäldenären*.

Bestämmelserna i 14 och 15 §§ gäller även när skuldebrev som är intecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg har utmätts hos den intecknade egendomens ägare.

Pantförskrivning av inteckningshandlingen omfattar *inte* personligt betalningsansvar som enligt handlingen åvilar *svaranden*.

10 kap. Försäljning av registrerat skepp

10 kap.

3 §

Utmätt skepp bör säljas inom fyra månader från utmätningen eller, i fall som avses i 4 kap. 27 § eller 8 kap. 1 § tredje stycket, från det att begäran om försäljning kom in till Kronofogdemyndigheten, om *ej*

Utmätt skepp bör säljas inom fyra månader från utmätningen eller, i fall som avses i 4 kap. 27 § eller 8 kap. 1 § tredje stycket, från det att begäran om försäljning kom in till Kronofogdemyndigheten, om *inte*

10 kap.

4 §

Borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av skeppets försäljning får utlösa sökanden. Han träder därigenom i sökandens ställe.

Den som vill utlösa sökanden *skall*, innan skeppet har sålts, till Kronofogdemyndigheten betala *exekutionsfordringen* och uppkomna förrättningskostnader.

Borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av skeppets försäljning får utlösa sökanden. Han *eller hon* träder därigenom i sökandens ställe.

Den som vill utlösa sökanden *ska*, innan skeppet har sålts, till Kronofogdemyndigheten betala *utsökningsfordringen* och uppkomna förrättningskostnader.

10 kap.

5 §

Borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt i skeppet, kan begära att detta säljs för hans fordran, om hans rätt till betalning är ostridig eller styrks. Hör skeppet till konkursbo, har även borgenär, vars fordran är förenad med panträtt på grund av inteckning, retentionsrätt eller förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979), sådan befogenhet.

Skall arvode eller annan kostnad för skeppets förvaltning under konkurs utgå ur skeppet, kan förvaltaren begära att det säljs för den fordringen.

Om borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt i skeppet, har begärt att det säljs för hans fordran, får förfarandet *ej* läggas ned därför att frågan om försäljning för annan borgenärs eller konkursboets räkning förfaller.

I fråga om rätt att utlösa borgenär eller konkursbo som har anslutit sig enligt första eller andra stycket tillämpas bestämmelserna i 4 §.

Borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt i skeppet, kan begära att detta säljs för hans *eller hennes* fordran, om hans *eller hennes* rätt till betalning är ostridig eller styrks. Hör skeppet till konkursbo, har även borgenär, vars fordran är förenad med panträtt på grund av inteckning, retentionsrätt eller förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979), sådan befogenhet.

Ska arvode eller annan kostnad för skeppets förvaltning under konkurs utgå ur skeppet, kan förvaltaren begära att det säljs för den fordringen.

Om borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt i skeppet, har begärt att det säljs för hans fordran, får förfarandet *inte* läggas ned därför att frågan om försäljning för annan borgenärs eller konkursboets räkning förfaller.

I fråga om rätt att utlösa borgenär eller konkursbo som har anslutit sig enligt första eller andra stycket tillämpas bestämmelserna i 4 §.

10 kap.

6 §

Auktion *skall* kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kungörelsen *skall* innehålla uppgift om sammanträde för fördelning av köpeskillingen.

Innehavare av fordran som bör *iakttagas* vid auktionen *skall* i kungörelsen uppmanas att anmäla sin rätt till Kronofogdemyndigheten senast vid auktionen.

Auktion *ska* kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kungörelsen *ska* innehålla uppgift om sammanträde för fördelning av köpeskillingen *om sådant sammanträde ska hållas*.

Innehavare av fordran som bör *beaktas* vid auktionen *ska* i kungörelsen uppmanas att anmäla sin rätt till Kronofogdemyndigheten senast vid auktionen.

10 kap.

7 §²⁸

Minst trettio dagar före auktionen *skall* underrättelser om försäljningen sändas till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt. Blir sådan borgenär känd senare, *skall* underrättelse genast sändas till honom. Har registermyndigheten uppgift om adress, *skall* den användas. *Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.*

Minst trettio dagar före auktionen *ska* underrättelser om försäljningen sändas till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt. Blir sådan borgenär känd senare, *ska* underrättelse genast sändas till honom *eller henne*. Har registermyndigheten uppgift om adress, *ska* den användas.

10 kap.

10 §²⁹

I sakägarförteckningen upptas, förutom *exekutionsfordringen*, fordran som är förenad med sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt samt förrättningskostnaderna.

Om skeppet hör till konkursbo, upptas även arvode och annan kostnad för skeppets förvaltning under konkursen. Är skeppet därjämte utmätt, upptas fordran som *skall* utgå med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979).

I sakägarförteckningen upptas, förutom *utsökningsfordringen*, fordran som är förenad med sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt samt förrättningskostnaderna.

Om skeppet hör till konkursbo, upptas även arvode och annan kostnad för skeppets förvaltning under konkursen. Är skeppet därjämte utmätt, upptas fordran som *ska* utgå med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979).

²⁸ SFS senaste lydelse 1994:480.

²⁹ SFS senaste lydelse 1994:480.

Med fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckning avses även fordran för vilken skepp har tagits i anspråk enligt 9 kap. 14 § samt rätt till betalning på grund av ägarhypotek.

Med fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckning avses även fordran för vilken skepp har tagits i anspråk enligt 9 kap. 14 § samt rätt till betalning på grund av ägarhypotek.

10 kap.

11 §

Fordringarna upptas efter det företräde som gäller enligt lag. Ränta och annan biförpliktelse upptas före fordringens kapitalbelopp, om *ej borgenären* yrkar annat.

Förrättningskostnaderna upptas närmast före *exekutionsfordringen*.

Fordran upptas även om den är beroende av villkor eller tvistig. Är panträtt för fordran beroende av att sökt in-teckning beviljas, upptas fordringen med det företräde som tillkommer den om in-teckningen beviljas.

När försäljning har begärts av förvaltaren i konkurs, anses konkursboet som sökande utan för-månsrätt, om *ej* annat följer av 5 §.

Fordringarna upptas efter det företräde som gäller enligt lag. Ränta och annan biförpliktelse upptas före fordringens kapitalbelopp, om *inte sökanden* yrkar annat.

Förrättningskostnaderna upptas närmast före *utsökningsfordringen*.

Fordran upptas även om den är beroende av villkor eller tvistig. Är panträtt för fordran beroende av att sökt in-teckning beviljas, upptas fordringen med det företräde som tillkommer den om in-teckningen beviljas.

När försäljning har begärts av förvaltaren i konkurs, anses konkursboet som sökande utan för-månsrätt, om *inte* annat följer av 5 §.

10 kap.

13 §

I övrigt anges i sakägarförteckningen

1. sammanlagda beloppet av fordringar med bättre rätt än *exekutionsfordringen* och förrättningskostnaderna (skyddsbeloppet) samt vilka fordringar som är skyddade,

2. det lägsta bud som måste avges för att skeppet enligt 14 § *skall* få säljas,

3. betalningsvillkoren.

I övrigt anges i sakägarförteckningen

1. sammanlagda beloppet av fordringar med bättre rätt än *utsökningsfordringen* och förrättningskostnaderna (skyddsbeloppet) samt vilka fordringar som är skyddade,

2. det lägsta bud som måste avges för att skeppet enligt 14 § *ska* få säljas,

3. betalningsvillkoren.

10 kap.

14 §

Vid försäljningen *skall* skyddsbeloppet täckas av köpeskillingen

Vid försäljningen *ska* skyddsbeloppet täckas av köpeskillingen

för skeppet och andra *medel som finns att tillgå*.

för skeppet och andra *tillgängliga pengar*.

Prop. 2020/21:161
Bilaga 2

10 kap.

16 §³⁰

Den som *ropar in* skeppet är skyldig att *efter inropet* lämna handpenning som motsvarar en sjättedel av köpeskillingen, dock *ej* mindre än de förrättningskostnader som *skall* utgå ur skeppet.

Handpenningen *skall* betalas kontant, om *ej inroparen* ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får *godtagas* även fordran som är förenad med panträtt på grund av inteckning i skeppet, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver *ej* lämna handpenning men blir i fall som avses i 22 § ersättningsskyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *skall* betalas senast vid *det sammanträde som enligt 6 § har kungjorts för köpeskillingens fördelning*.

När köpeskillingen har till fullo betalats, får köparen komma i besittning av skeppet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats på köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför.

Den som *vinner budgivningen av* skeppet är *därefter* skyldig att lämna handpenning som motsvarar en sjättedel av köpeskillingen, dock *inte* mindre än de förrättningskostnader som *ska* utgå ur skeppet.

Handpenningen *ska* betalas kontant, om *inte den som vinner budgivningen* ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får *godtas* även fordran som är förenad med panträtt på grund av inteckning i skeppet, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver *inte* lämna handpenning men blir i fall som avses i 22 § ersättningsskyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *ska* betalas senast vid *den tidpunkt Kronofogdemyndigheten bestämmer*.

När köpeskillingen har till fullo betalats, får köparen komma i besittning av skeppet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats på köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför.

10 kap.

18 §

Innan skeppet *ropas ut skall* redogörelse lämnas för innehållet i sakägarförteckningen. Upplysning *skall* lämnas om att skeppet *ropas ut* med förbehåll att *inrop skall* prövas enligt 19 §.

Innan skeppet *bjuds ut ska* redogörelse lämnas för innehållet i sakägarförteckningen. Upplysning *ska* lämnas om att skeppet *bjuds ut* med förbehåll att *bud ska* prövas enligt 19 §.

³⁰ SFS senaste lydelse 2007:277.

10 kap.

19 §

Innan *inrop* godtas *skall* Kronofogdemyndigheten pröva, om det i 14 § angivna villkoret för försäljning är uppfyllt. Även om detta är förhållandet får *inropet ej godtagas*, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Utän hinder av första stycket *skall inrop godtagas*, om samtliga berörda sakägare medger det. Sökanden kan medge att *inrop* godtas fastän förrättningskostnaderna *ej* har blivit täckta.

Inrop får *ej* mot sökandens bestridande *godtagas*, om *exekutionsfordringen ej* täcks.

Innan *bud* godtas *ska* Kronofogdemyndigheten pröva, om det i 14 § angivna villkoret för försäljning är uppfyllt. Även om detta är förhållandet får *budet inte godtas*, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Utän hinder av första stycket *ska bud godtas*, om samtliga berörda sakägare medger det. Sökanden kan medge att *bud* godtas fastän förrättningskostnaderna *inte* har blivit täckta.

Bud får *inte* mot sökandens bestridande *godtas*, om *utsökningensfordringen inte* täcks.

10 kap.

20 §

Sedan *inrop* har godtagits *skall inroparen* omedelbart lämna föreskriven handpenning. Kronofogdemyndigheten kan dock på begäran göra ett kort uppehåll i handläggningen för att bereda *inroparen* tillfälle att anskaffa handpenning, om uppehållet *ej* kan *antagas* medföra beaktansvärd olägenhet. Lämnas *ej* handpenning, *skall skeppet ropas* ut på nytt.

Fullgör *ej inroparen* sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket, är *inropet* ogiltigt.

Sedan *bud* har godtagits *ska den som vunnit budgivningen* omedelbart lämna föreskriven handpenning. Kronofogdemyndigheten kan dock på begäran göra ett kort uppehåll i handläggningen för att bereda *denne* tillfälle att anskaffa handpenning, om uppehållet *inte* kan *antas* medföra beaktansvärd olägenhet. Lämnas *inte* handpenning, *ska* skeppet *bjudas* ut på nytt.

Fullgör *inte den som vunnit budgivningen* sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket, är *budet* ogiltigt.

10 kap.

21 §

Sker ej inrop som godtas och fullföljs genom att handpenning lämnas, *skall* nytt försäljningsförsök göras, om sökanden begär det inom en vecka från auktionen. Har *inrop* blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, *skall* nytt försäljningsförsök göras, om *ej* sökanden avstår därifrån.

Lämnas inte bud som godtas och fullföljs genom att handpenning lämnas, *ska* nytt försäljningsförsök göras, om sökanden begär det inom en vecka från auktionen. Har *bud* blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, *ska* nytt försäljningsförsök göras, om *inte* sökanden avstår därifrån.

Har två auktioner hållits utan att skeppet har blivit sålt och saknas anledning *antaga* att skeppet kan säljas inom rimlig tid, får Kronofogdemyndigheten avvisa begäran om nytt försäljningsförsök.

Om ny auktion *skall* hållas, gäller vad som sägs i 6–20 §§. Anmälan av fordran som har skett för en auktion gäller även för senare auktion.

Skall nytt försäljningsförsök *ej* göras, *skall* utmätningen hävas. Detta gäller dock *ej medel* som har *influtit* eller *inflyter* med anledning av redan vidtagna åtgärder.

Har två auktioner hållits utan att skeppet har blivit sålt och saknas anledning *anta* att skeppet kan säljas inom rimlig tid, får Kronofogdemyndigheten avvisa begäran om nytt försäljningsförsök.

Om ny auktion *ska* hållas, gäller vad som sägs i 6–20 §§. Anmälan av fordran som har skett för en auktion gäller även för senare auktion.

Ska nytt försäljningsförsök *inte* göras, *ska* utmätningen hävas. Detta gäller dock *inte pengar* som har *betalats in* eller *som betalas in* med anledning av redan vidtagna åtgärder.

10 kap.

22 §

När ny auktion hålls sedan *inrop* har blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, *skall* handpenningen *tagas* i anspråk i den mån det behövs för att sammanlagt samma belopp *skall* uppnås som vid den förra auktionen jämte ränta därå, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från utsatt dag för köpeskillingens fördelning till och med den nya dagen för sådan fördelning och för att även förrättningskostnaderna med anledning av den nya auktionen *skall* täckas. Detta gäller även om ändrade förhållanden har inträtt. Vad som *ej* behöver *tagas* i anspråk *skall* återlämnas när den nye *inroparen* har fullgjort sin betalningsskyldighet. Blir skeppet *ej* sålt vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålls *ej* ny auktion, *skall* handpenningen användas till betalning av förrättningskostnader som har blivit onyttiga. Vad som *ej* behöver *tagas* i anspråk *skall* återlämnas.

När ny auktion hålls sedan *bud* har blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, *ska* handpenningen *tas* i anspråk i den mån det behövs för att sammanlagt samma belopp *ska* uppnås som vid den förra auktionen jämte ränta därå, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från utsatt dag för köpeskillingens fördelning till och med den nya dagen för sådan fördelning och för att även förrättningskostnaderna med anledning av den nya auktionen *ska* täckas. Detta gäller även om ändrade förhållanden har inträtt. Vad som *inte* behöver *tas* i anspråk *ska* återlämnas när den nye *vinnaren av budgivningen* har fullgjort sin betalningsskyldighet. Blir skeppet *inte* sålt vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålls *inte* ny auktion, *ska* handpenningen användas till betalning av förrättningskostnader som har blivit onyttiga. Vad som *inte* behöver *tas* i anspråk *ska* återlämnas.

10 kap.
23 §

Köparen *skall* fullgöra sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket även om auktionen överklagas.

Utan hinder av att auktionen överklagas får köparen komma i besittning av skeppet, om *ej* annat har *förordnats* enligt 18 kap. 12 eller 19 § innan han har blivit berättigad därtill. Får han på grund av sådant *förordnande ej* komma i besittning av skeppet och är hindret *ej* hävt inom tre månader från utsatt dag för köpeskillingens fördelning, får han frånträda köpet och återfå vad han har betalat jämte upplupen ränta, om han gör anmälan därom hos Kronofogdemyndigheten medan hindret *alltjämt* består.

Köparen *ska* fullgöra sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket även om auktionen överklagas.

Utan hinder av att auktionen överklagas får köparen komma i besittning av skeppet, om *inte* annat har *beslutats* enligt 18 kap. 12 eller 19 § innan han *eller hon* har blivit berättigad därtill. Får han *eller hon* på grund av sådant *beslut inte* komma i besittning av skeppet och är hindret *inte* hävt inom tre månader från utsatt dag för köpeskillingens fördelning, får han *eller hon* frånträda köpet och återfå vad han *eller hon* har betalat jämte upplupen ränta, om han *eller hon* gör anmälan därom hos Kronofogdemyndigheten medan hindret *fortfarande* består.

11 kap. Försäljning av registrerat luftfartyg m.m.

11 kap.
1 §

Beträffande *exekutiv* försäljning av registrerat luftfartyg och intecknade reservdelar till luftfartyg tillämpas 10 kap., om *ej* annat föreskrivs nedan.

I fråga om vissa främmande luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådana luftfartyg skall även tillämpas lagen (1955:229) i anledning av Sveriges tillträde till 1948 års konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller *ej* försäljning av andel i eller villkorlig rätt till luftfartyg eller reservdelar.

Beträffande *tvångsvis* försäljning av registrerat luftfartyg och intecknade reservdelar till luftfartyg tillämpas 10 kap., om *inte* annat föreskrivs nedan.

I fråga om vissa främmande luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådana luftfartyg skall även tillämpas lagen (1955:229) i anledning av Sveriges tillträde till 1948 års konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller *inte* försäljning av andel i eller villkorlig rätt till luftfartyg eller reservdelar.

11 kap.
3 §

Vad som sägs om pantbrev och tillägg i 10 kap. 12 och 15 §§ *skall*

Vad som sägs om pantbrev och tillägg i 10 kap. 12 och 15 §§ *ska*

i stället gälla in-tecknat skuldebrev och ränta som anges i 19 a § lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg. I fall som avses i 10 kap. 12 § andra stycket upptas, i stället för tio procents tillägg, ett belopp motsvarande ett års ränta enligt det in-tecknade skuldebrevet.

Om reservdelar *skall* säljas på begäran av borgenär som *ej* har in-teckning för sin fordran, får skyddsbelopp enligt 10 kap. 13 § 1 *ej* i något fall bestämmas högre än till två tredjedelar av det värde som i målet har åsatts reservdelarna av sakkunniga som Kronofogdemyndigheten har anlitat.

I fall som avses i andra stycket får, vid fördelning av *influtna medel*, den som har in-teckning i reservdelarna *ej* till skada för borgenär som *ej* har in-teckning göra sin rätt gällande till högre belopp än som svarar mot två tredjedelar av köpeskillingen minskad med förrättningskostnaderna. Därvid *skall* i fall som avses i 10 kap. 22 § handpenning för reservdelarna läggas till köpeskillingen, i den mån den *ej skall* tillkomma *inroparen*.

i stället gälla in-tecknat skuldebrev och ränta som anges i 19 a § lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg. I fall som avses i 10 kap. 12 § andra stycket upptas, i stället för tio procents tillägg, ett belopp motsvarande ett års ränta enligt det in-tecknade skuldebrevet.

Om reservdelar *ska* säljas på begäran av borgenär som *inte* har in-teckning för sin fordran, får skyddsbelopp enligt 10 kap. 13 § 1 *inte* i något fall bestämmas högre än till två tredjedelar av det värde som i målet har åsatts reservdelarna av sakkunniga som Kronofogdemyndigheten har anlitat.

I fall som avses i andra stycket får, vid fördelning av *pengar*, den som har in-teckning i reservdelarna *inte* till skada för borgenär som *inte* har in-teckning göra sin rätt gällande till högre belopp än som svarar mot två tredjedelar av köpeskillingen minskad med förrättningskostnaderna. Därvid *ska* i fall som avses i 10 kap. 22 § handpenning för reservdelarna läggas till köpeskillingen, i den mån den *inte ska* tillkomma *den som vunnit budgivningen*.

11 kap.

3 a §³¹

Nyttjanderätt är skyddad utan särskilt förbehåll, om rättigheten har bättre rätt än *exekutionsfordringen*.

Om sakägarför-teckningen upp-tar en rättighet som inte enligt första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll, *skall* luftfartyget först *ropas* ut utan förbehåll för rättighetens bestånd och därefter med sådant förbehåll. Uppnås vid *det* senare *utropet* bud som täcker fordringar med bättre rätt än rättigheten eller som, utan

Nyttjanderätt är skyddad utan särskilt förbehåll, om rättigheten har bättre rätt än *utsökningsfordringen*.

Om sakägarför-teckningen upp-tar en rättighet som inte enligt första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll, *ska* luftfartyget först *bjudas* ut utan förbehåll för rättighetens bestånd och därefter med sådant förbehåll. Uppnås vid *den* senare *budgivningen* bud som täcker fordringar med bättre rätt än rättigheten eller som, utan att

³¹ SFS senaste lydelse 2004:84.

att täcka dem, är lika högt som eller högre än budet vid *det* föregående *utropet*, har budet vid *det* senare *utropet* företräde. Att ägarhypotek inte täcks, utgör inte hinder mot att bud med förbehåll för rättigheten godtas.

Upptar sakägarförteckningen två eller flera sådana rättigheter som avses i andra stycket, *skall* luftfartyget först *ropas* ut utan förbehåll för någon av rättigheterna och därefter med förbehåll först endast för den rättighet som har bästa rätt och efter hand för ökat antal rättigheter enligt deras inbördes ordning. Ett bud som skyddar fler rättigheter än ett annat bud har företräde framför detta, om det inte leder till sämre täckning av fordran som har bättre rätt än någon av rättigheterna.

När ett bud med förbehåll för en rättighet inte täcker fordringar med bättre rätt, kan rättighetshavaren skydda sin rättighet genom att betala skillnaden mellan det budet och bud utan förbehåll för rättigheten eller så stor del av skillnaden som behövs för att täcka fordringar med bättre rätt.

Om rättighetshavaren i fall som avses i tredje stycket är villig att betala enligt vad som sägs i fjärde stycket men det sålunda erbjudna beloppet, till följd av att flera tillskott behövs, inte ensamt eller i förening med annat tillskott som *bjuds* är tillräckligt för att hans rättighet *skall* skyddas, *skall* luftfartyget *ropas* ut med förbehåll för rättigheten och den eller de rättigheter som är skyddade genom tidigare bud och annat tillskott som *bjuds*.

Om en borgenär vars fordran inte har blivit täckt genom ett visst bud godtar budet, *skall* fordringen vid tillämpningen av andra–femte styckena anses täckt.

täcka dem, är lika högt som eller högre än budet vid *den* föregående *budgivningen*, har budet vid *den* senare *budgivningen* företräde. Att ägarhypotek inte täcks, utgör inte hinder mot att bud med förbehåll för rättigheten godtas.

Upptar sakägarförteckningen två eller flera sådana rättigheter som avses i andra stycket, *ska* luftfartyget först *bjudas* ut utan förbehåll för någon av rättigheterna och därefter med förbehåll först endast för den rättighet som har bästa rätt och efter hand för ökat antal rättigheter enligt deras inbördes ordning. Ett bud som skyddar fler rättigheter än ett annat bud har företräde framför detta, om det inte leder till sämre täckning av fordran som har bättre rätt än någon av rättigheterna.

När ett bud med förbehåll för en rättighet inte täcker fordringar med bättre rätt, kan rättighetshavaren skydda sin rättighet genom att betala skillnaden mellan det budet och bud utan förbehåll för rättigheten eller så stor del av skillnaden som behövs för att täcka fordringar med bättre rätt.

Om rättighetshavaren i fall som avses i tredje stycket är villig att betala enligt vad som sägs i fjärde stycket men det sålunda erbjudna beloppet, till följd av att flera tillskott behövs, inte ensamt eller i förening med annat tillskott som *bjuds* är tillräckligt för att hans *eller hennes* rättighet *ska* skyddas, *ska* luftfartyget *bjudas* ut med förbehåll för rättigheten och den eller de rättigheter som är skyddade genom tidigare bud och annat tillskott som *bjuds*.

Om en borgenär vars fordran inte har blivit täckt genom ett visst bud godtar budet, *ska* fordringen vid tillämpningen av andra–femte styckena anses täckt.

Om en rättighetshavare i stället för att betala ställer säkerhet, *skall* det gälla.

Om en rättighetshavare i stället för att betala ställer säkerhet, *ska* det gälla.

Prop. 2020/21:161
Bilaga 2

11 kap.

4 §

Vid försäljning av flera luftfartyg *skall* varje luftfartyg *ropas* ut för sig. Luftfartyg som är i samma ägares hand och svarar för samma fordringar *skall* dock *ropas* ut gemensamt, om ägaren eller borgenär *ej* begär särskild försäljning av visst eller vissa luftfartyg. Särskild sakägarförteckning *skall* upprättas för egendom som *ropas* ut för sig. Beträffande fordran för vilken flera luftfartyg svarar *skall* i förteckningen anmärkas att mindre belopp än som anges i förteckningen kan komma att falla på egendomen till följd av att köpeskillingen för annan egendom lämnar tillgång till betalning av fordringen eller del därav.

Bestämmelserna i första stycket gäller också i fråga om försäljning av luftfartyg och intecknade reservdelar. Luftfartyg och reservdelar får dock *ej ropas* ut gemensamt, om fordran har bevakats av borgenär som *ej* har inteckning i reservdelarna.

Reservdelar som *ej ropas* ut gemensamt med luftfartyg kan på begäran av ägaren eller borgenär *ropas* ut i skilda poster, med förbehåll att försäljning av sådan post sker endast om försäljningen med hänsyn även till de bud som avges för andra poster kan *godtagas* enligt 10 kap. 19 §.

Vid försäljning av flera luftfartyg *ska* varje luftfartyg *bjudas* ut för sig. Luftfartyg som är i samma ägares hand och svarar för samma fordringar *ska* dock *bjudas* ut gemensamt, om ägaren eller borgenär *inte* begär särskild försäljning av visst eller vissa luftfartyg. Särskild sakägarförteckning *ska* upprättas för egendom som *bjuds* ut för sig. Beträffande fordran för vilken flera luftfartyg svarar *ska* i förteckningen anmärkas att mindre belopp än som anges i förteckningen kan komma att falla på egendomen till följd av att köpeskillingen för annan egendom lämnar tillgång till betalning av fordringen eller del därav.

Bestämmelserna i första stycket gäller också i fråga om försäljning av luftfartyg och intecknade reservdelar. Luftfartyg och reservdelar får dock *inte bjudas* ut gemensamt, om fordran har bevakats av borgenär som *inte* har inteckning i reservdelarna.

Reservdelar som *inte bjuds* ut gemensamt med luftfartyg kan på begäran av ägaren eller borgenär *bjudas* ut i skilda poster, med förbehåll att försäljning av sådan post sker endast om försäljningen med hänsyn även till de bud som avges för andra poster kan *godtas* enligt 10 kap. 19 §.

11 kap.

5 §

Omfattar inteckning flera luftfartyg eller luftfartyg och reservdelar, får fordringen inbestå enligt 10 kap. 15 § endast om all den

Omfattar inteckning flera luftfartyg eller luftfartyg och reservdelar, får fordringen inbestå enligt 10 kap. 15 § endast om all den

intecknade egendomen har blivit utmätt och säljs vid gemensamt utrop.

I stället för 10 kap. 16 § sjätte stycket gäller 33 § lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg.

intecknade egendomen har blivit utmätt och säljs vid gemensamt budgivningsförfarande.

I stället för 10 kap. 16 § sjätte stycket gäller 33 § lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg.

12 kap. Försäljning av fast egendom

12 kap.

4 §

Fastighetens ägare *skall på anmodan* tillhandahålla de handlingar som visar hans äganderätt eller tjänar till upplysning om rättigheter som besväras fastigheten eller om tillbehör till denna och uppge vilka som har fordran eller rättighet som bör iakttas vid egendomens försäljning. Kronofogdemyndigheten *skall* även på annat sätt söka införskaffa utredning i dessa hänseenden samt om den belastning som rättighet utgör och det vederlag som utgår.

Fastighetens ägare *ska efter uppmaning* tillhandahålla de handlingar som visar hans *eller hennes* äganderätt eller tjänar till upplysning om rättigheter som besväras fastigheten eller om tillbehör till denna och uppge vilka som har fordran eller rättighet som bör iakttas vid egendomens försäljning. Kronofogdemyndigheten *ska* även på annat sätt söka införskaffa utredning i dessa hänseenden samt om den belastning som rättighet utgör och det vederlag som utgår.

12 kap.

6 §

Ägare till utmätt fastighet får *ej* minska dess värde genom att överlåta tillbehör eller genom att annat än till husbehov avverka skog, bedriva grus- eller stentäkt eller på annat sätt utnyttja naturtillgångarna eller förändra fastigheten. Om *ej* annat följer av 8 eller 9 §, får han i övrigt tillgodogöra sig vanlig avkastning till dess fastigheten har sålts och *skall* tillträdas av köparen. Sådan rätt föreligger dock *ej* i fråga om växande gröda eller annan avkastning som har förklarats ingå i försäljningen.

Ägaren får *ej* upplåta rättighet som går utöver vad som är medgivet enligt första stycket. Kronofogdemyndigheten kan förbjuda

Ägare till utmätt fastighet får *inte* minska dess värde genom att överlåta tillbehör eller genom att annat än till husbehov avverka skog, bedriva grus- eller stentäkt eller på annat sätt utnyttja naturtillgångarna eller förändra fastigheten. Om *inte* annat följer av 8 eller 9 §, får han *eller hon* i övrigt tillgodogöra sig vanlig avkastning till dess fastigheten har sålts och *ska* tillträdas av köparen. Sådan rätt föreligger dock *inte* i fråga om växande gröda eller annan avkastning som har förklarats ingå i försäljningen.

Ägaren får *inte* upplåta rättighet som går utöver vad som är medgivet enligt första stycket. Kronofogdemyndigheten kan förbjuda

honom att upplåta rättighet som kan försvåra fastighetens försäljning.

På begäran av ägaren kan Kronofogdemyndigheten medge undantag från första eller andra stycket i den mån det kan ske utan intrång i *utmätningssökandens* rätt och i övrigt är lämpligt.

honom *eller henne* att upplåta rättighet som kan försvåra fastighetens försäljning.

På begäran av ägaren kan Kronofogdemyndigheten medge undantag från första eller andra stycket i den mån det kan ske utan intrång i *sökandens* rätt och i övrigt är lämpligt.

12 kap.

11 §

Utmätt fastighet bör säljas inom fyra månader från utmätningen eller, i fall som avses i 4 kap. 27 § eller 8 kap. 1 § tredje stycket, från det att begäran om försäljning kom in till *kronofogdemyndigheten*, om *ej* hinder möter eller anstånd beviljas enligt 8 kap. 3 §. Anstånd får *ej* utan synnerliga skäl medges utöver ett år från nämnda tidpunkt.

Utmätt fastighet bör säljas inom fyra månader från utmätningen eller, i fall som avses i 4 kap. 27 § eller 8 kap. 1 § tredje stycket, från det att begäran om försäljning kom in till *Kronofogdemyndigheten*, om *inte* hinder möter eller anstånd beviljas enligt 8 kap. 3 §. Anstånd får *inte* utan synnerliga skäl medges utöver ett år från nämnda tidpunkt.

12 kap.

12 §

Borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av fastighetens försäljning får utlösa sökanden. Han träder därigenom i sökandens ställe.

Den som vill utlösa sökanden *skall*, innan fastigheten har sålts, till Kronofogdemyndigheten betala *exekutionsfordringen* och uppkomna förrättningskostnader.

Borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av fastighetens försäljning får utlösa sökanden. Han *eller hon* träder därigenom i sökandens ställe.

Den som vill utlösa sökanden *ska*, innan fastigheten har sålts, till Kronofogdemyndigheten betala *utsökningsfordringen* och uppkomna förrättningskostnader.

12 kap.

13 §³²

Borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i fastigheten enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen (1970:979), kan begära att fastigheten säljs för hans fordran, om hans rätt till betalning är ostridig eller styrks. Hör fastigheten till konkursbo, har även borgenär, vars fordran är

Borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i fastigheten enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen (1970:979), kan begära att fastigheten säljs för hans *eller hennes* fordran, om hans *eller hennes* rätt till betalning är ostridig eller styrks. Hör fastigheten till konkursbo, har även

³² SFS senaste lydelse 1994:444.

förenad med panträtt i fastigheten, sådan befogenhet.

Förvaltaren i en konkurs kan begära att fastigheten säljs för den rätt till betalning som följer med ett ägarhypotek i fastigheten. Förvaltaren kan också begära att fastigheten säljs för hans fordran avseende arvode och sådana kostnader för fastighetens vård under konkursen som *skall* utgå ur fastigheten, om konkursgäldenären är en juridisk person.

Vill borgenär ansluta sig enligt första stycket, *skall* han anmäla det hos Kronofogdemyndigheten senast två veckor före bevaknings-sammanträdet.

Om borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i fastigheten enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen, har begärt att fastigheten säljs för hans fordran, får förfarandet *ej* läggas ned därför att frågan om försäljning för annan borgenärs eller konkursboets räkning förfaller.

I fråga om rätt att lösa ut den som har anslutit sig enligt första eller andra stycket tillämpas bestämmelserna i 12 §.

borgenär, vars fordran är förenad med panträtt i fastigheten, sådan befogenhet.

Förvaltaren i en konkurs kan begära att fastigheten säljs för den rätt till betalning som följer med ett ägarhypotek i fastigheten. Förvaltaren kan också begära att fastigheten säljs för hans *eller hennes* fordran avseende arvode och sådana kostnader för fastighetens vård under konkursen som *ska* utgå ur fastigheten, om konkursgäldenären är en juridisk person.

Vill borgenär ansluta sig enligt första stycket, *ska* han *eller hon* anmäla det hos Kronofogdemyndigheten senast två veckor före bevakningssammanträdet.

Om borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i fastigheten enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen, har begärt att fastigheten säljs för hans *eller hennes* fordran, får förfarandet *inte* läggas ned därför att frågan om försäljning för annan borgenärs eller konkursboets räkning förfaller.

I fråga om rätt att lösa ut den som har anslutit sig enligt första eller andra stycket tillämpas bestämmelserna i 12 §.

12 kap.

16 §

*Vad som har influtit genom särskild försäljning av tillbehör tillkommer dem som har fordringar med rätt i fastigheten med det företräde mellan dem som gäller enligt lag. Den som har fordran med panträtt i fastigheten kan avstå från betalning utan att det minskar hans rätt i fastigheten i övrigt. Innehavare av fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning får dock *ej* avstå från betalning *ur tillbehörsmedel**

*Inkommen betalning efter särskild försäljning av tillbehör tillkommer dem som har fordringar med rätt i fastigheten med det företräde mellan dem som gäller enligt lag. Den som har fordran med panträtt i fastigheten kan avstå från betalning utan att det minskar hans *eller hennes* rätt i fastigheten i övrigt. Innehavare av fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning får dock *inte* avstå från betalning *med anled-**

under annan förutsättning än att samtycke till avståendet har lämnats av såväl ägare till övriga av inteckningen besvärade fastigheter som innehavare av panträtt vilken gäller i en eller flera av fastigheterna med lika rätt som eller sämre rätt än inteckningen.

Avstående som inverkar på villkoren vid fastighetens försäljning på auktion *skall* ske senast vid bevakningssammanträdet *och kan därefter ej återkallas.*

ning av genomförd försäljning av tillbehör under annan förutsättning än att samtycke till avståendet har lämnats av såväl ägare till övriga av inteckningen besvärade fastigheter som innehavare av panträtt vilken gäller i en eller flera av fastigheterna med lika rätt som eller sämre rätt än inteckningen.

Avstående som inverkar på villkoren vid fastighetens försäljning på auktion *ska* ske senast vid bevakningssammanträdet *eller, om bevakningssammanträde inte ska hållas, vid den tidpunkt Kronofogdemyndigheten bestämmer. Avstående kan därefter inte återkallas.*

12 kap.

17 §

Om medel som har influiter genom särskild försäljning av tillbehör förslår att förnöja sökanden samt dem som har bättre rätt och ej har avstått från betalning, skall förfarandet avbrytas, såvida ej egendom är avträd till konkurs och förvaltaren begär att förfarandet skall fortgå.

Om betalning efter särskild försäljning av tillbehör räcker att förnöja sökanden samt dem som har bättre rätt och inte har avstått från betalning, ska förfarandet avbrytas, om inte egendom är avträd till konkurs och förvaltaren begär att förfarandet ska fortsätta.

12 kap.

18 §

Tid och plats för auktion på fastighet bestäms av Kronofogdemyndigheten.

Fastighetens ägare och innehavare av nyttjanderätt till fastigheten är skyldiga att låta fastigheten visas på lämplig tid.

Senast när sakägarförteckning har upprättats ska sökanden, svaranden och annan känd sakägare vars rätt berörs av försäljningen ges tillfälle att yttra sig om budgivningsförfarandet.

Tid och plats för auktionen samt hur bud ska lämnas bestäms av Kronofogdemyndigheten.

Fastighetens ägare och innehavare av nyttjanderätt till fastigheten är skyldiga att låta fastigheten visas på lämplig tid.

12 kap.

19 §

För förhandling om försäljningen *skall* bevakningssammanträde hållas antingen samma dag som auktionen eller lämplig dag före denna.

För förhandling om försäljningen *får Kronofogdemyndigheten besluta att bevakningssammanträde ska* hållas antingen samma dag som auktionen eller lämplig dag före denna.

Om det inte ska hållas ett bevakningssammanträde ska Kronofogdemyndigheten bestämma en senaste dag när fordran eller rättigheter senast ska anmälas.

12 kap.

20 §

Auktionen *skall* kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kungörelsen *skall* innehålla uppgift om bevakningssammanträde och sammanträde för fördelning av köpeskillingen.

Auktionen *ska* kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kungörelsen *ska* innehålla uppgift om *tillträdesdag samt* om bevakningssammanträde och sammanträde för fördelning av köpeskillingen *om sådana sammanträden ska hållas.*

Innehavare av fordran eller rättighet som bör *iakttagas* vid auktionen *skall* i kungörelsen uppmanas att anmäla sin rätt till Kronofogdemyndigheten senast vid *bevakningssammanträdet*.

Innehavare av fordran eller rättighet som bör *beaktas* vid auktionen *ska* i kungörelsen uppmanas att anmäla sin rätt till Kronofogdemyndigheten senast *vid den tidpunkt som Kronofogdemyndigheten bestämmer.*

Har Kronofogdemyndigheten *förordnat* om särskild försäljning av tillbehör, får kungörelsen *ej* utfärdas förrän försäljningen har *vunnit* laga kraft och köpeskillingen har betalats eller frågan om sådan försäljning har förfallit.

Har Kronofogdemyndigheten *beslutat* om särskild försäljning av tillbehör, får kungörelsen *inte* utfärdas förrän försäljningen har *fått* laga kraft och köpeskillingen har betalats eller frågan om sådan försäljning har förfallit.

12 kap.

24 §

När *förhandlingen vid bevakningssammanträdet har avslutats, upprättas sakägarförteckning.*

Kronofogdemyndigheten ska upprätta en sakägarförteckning när en förhandling vid ett bevakningssammanträde har avslutats eller, om bevakningssammanträde inte ska hållas, vid en annan tidpunkt som Kronofogdemyndigheten bestämmer.

12 kap.
25 §³³

I sakägarförteckningen upptas förutom *exekutionsfordringen*

1. fordran som *skall* utgå med förmånsrätt enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen (1970:979) och som förfaller till betalning senast den tillträdesdag som anges i 36 §,

2. fordran som är förenad med panträtt i fastigheten,

3. nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft som besvärar fastigheten, om rättigheten är inskriven eller grundar sig på skriftlig handling som är tillgänglig eller avser hyra av en bostadslägenhet i en fastighet, som är taxerad som hyreshusenhet, om hyresgästen har tillträtt lägenheten, dock *ej* sådan rättighet som *skall* bestå oavsett fastighetens försäljning,

4. förrättningskostnaderna.

Om fastigheten tillhör konkursbo, upptas även arvode och annan kostnad för fastighetens förvaltning under konkursen.

I sakägarförteckningen upptas förutom *utsökningsfordringen*

1. fordran som ska utgå med förmånsrätt enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen (1970:979) och som förfaller till betalning senast den tillträdesdag som anges i 36 §,

2. fordran som är förenad med panträtt i fastigheten,

3. nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft som besvärar fastigheten, om rättigheten är inskriven eller grundar sig på skriftlig handling som är tillgänglig eller avser hyra av en bostadslägenhet i en fastighet, som är taxerad som hyreshusenhet, om hyresgästen har tillträtt lägenheten, dock *inte* sådan rättighet som *ska* bestå oavsett fastighetens försäljning,

4. förrättningskostnaderna.

Om fastigheten tillhör konkursbo, upptas även arvode och annan kostnad för fastighetens förvaltning under konkursen.

12 kap.
26 §

Fordringar och rättigheter upptas efter det företräde som gäller enligt lag. Ränta och annan biförpliktelse upptas före fordringens kapitalbelopp, om *ej* borgenären yrkar annat.

Förrättningskostnaderna upptas närmast före *exekutionsfordringen*.

Fordran eller rättighet upptas även om den är beroende av villkor eller tvistig. Är panträtt för fordran beroende av att sökt inteckning beviljas eller är inskrivning av rättighet sökt men ännu *ej* beviljad, upptas ford-

Fordringar och rättigheter upptas efter det företräde som gäller enligt lag. Ränta och annan biförpliktelse upptas före fordringens kapitalbelopp, om *inte* borgenären yrkar annat.

Förrättningskostnaderna upptas närmast före *utsökningsfordringen*.

Fordran eller rättighet upptas även om den är beroende av villkor eller tvistig. Är panträtt för fordran beroende av att sökt inteckning beviljas eller är inskrivning av rättighet sökt men ännu *inte* beviljad, upptas ford-

³³ SFS senaste lydelse 1994:480.

ringen eller rättigheten med det företräde som tillkommer den om inteckningen eller inskrivningen beviljas.

När försäljning har begärts av förvaltaren i konkurs, anses konkursboet som sökande utan förmansrätt, om *ej* anslutning har skett enligt 13 §.

ringen eller rättigheten med det företräde som tillkommer den om inteckningen eller inskrivningen beviljas.

När försäljning har begärts av förvaltaren i konkurs, anses konkursboet som sökande utan förmansrätt, om *inte* anslutning har skett enligt 13 §.

12 kap.

29 §

I övrigt anges i sakägarförteckningen

1. sammanlagda beloppet av fordringar med bättre rätt än *exekutionsfordringen* och förrättningskostnaderna (skyddsbeloppet) samt vilka fordringar som är skyddade,

2. i vad mån behållen köpeskilling för tillbehör *skall* användas för betalning av fordringar som har upptagits i förteckningen,

3. det lägsta bud som måste avges för att fastigheten enligt 32 § *skall* få säljas,

4. vilka rättigheter som enligt 33 § första stycket är skyddade utan förbehåll eller enligt 33 § andra stycket *skall* förbehållas vid försäljningen,

5. betalningsvillkoren och tillträdesdag.

Av fordran som gäller endast andel i fastigheten *skall* vid tillämpning av första stycket 1 medräknas så mycket som med hänsyn till andelens storlek och fordringens läge täcks, när övriga fordringar med bättre rätt än *exekutionsfordringen* samt förrättningskostnaderna är fullt täckta.

Köpeskilling för tillbehör får *ej* tagas i anspråk för betalning av fordran inom skyddsbeloppet i vidare mån än som har *angivits* i sakägarförteckningen.

I övrigt anges i sakägarförteckningen

1. sammanlagda beloppet av fordringar med bättre rätt än *utsökningsfordringen* och förrättningskostnaderna (skyddsbeloppet) samt vilka fordringar som är skyddade,

2. i vad mån behållen köpeskilling för tillbehör *ska* användas för betalning av fordringar som har upptagits i förteckningen,

3. det lägsta bud som måste avges för att fastigheten enligt 32 § *ska* få säljas,

4. vilka rättigheter som enligt 33 § första stycket är skyddade utan förbehåll eller enligt 33 § andra stycket *ska* förbehållas vid försäljningen,

5. betalningsvillkoren och tillträdesdag.

Av fordran som gäller endast andel i fastigheten *ska* vid tillämpning av första stycket 1 medräknas så mycket som med hänsyn till andelens storlek och fordringens läge täcks, när övriga fordringar med bättre rätt än *utsökningsfordringen* samt förrättningskostnaderna är fullt täckta.

Köpeskilling för tillbehör får *inte tas* i anspråk för betalning av fordran inom skyddsbeloppet i vidare mån än som har *angetts* i sakägarförteckningen.

12 kap.

30 §

I sakägarförteckningen *skall* i förekommande fall erinras om

1. verkan av underlåten uppsägning av arrende- eller hyresavtal i fall som avses i 46 § andra stycket samt rätt till förlängt avtal eller skadestånd som enligt lag tillkommer arrendator eller hyresgäst om han blir uppsagd med anledning av fastighetens försäljning,

2. rätt att bo kvar såsom hyresgäst som enligt lag tillkommer bostadsrättshavare,

3. rätt att bo kvar på fastigheten som Kronofogdemyndigheten enligt 36 § tredje stycket har *medgivit* ägaren.

I sakägarförteckningen *ska* i förekommande fall erinras om

1. verkan av underlåten uppsägning av arrende- eller hyresavtal i fall som avses i 46 § andra stycket samt rätt till förlängt avtal eller skadestånd som enligt lag tillkommer arrendator eller hyresgäst om han *eller hon* blir uppsagd med anledning av fastighetens försäljning,

2. rätt att bo kvar såsom hyresgäst som enligt lag tillkommer bostadsrättshavare,

3. rätt att bo kvar på fastigheten som Kronofogdemyndigheten enligt 36 § tredje stycket har *medgett* ägaren.

4. *egendomen är försäkrad.*

12 kap.

33 §

Tomträtt som har inskrivits är vid försäljningen skyddad utan särskilt förbehåll. Annan nyttjanderätt samt servitut och rätt till elektrisk kraft är skyddade utan särskilt förbehåll, om rättigheten har bättre rätt än *exekutionsfordringen*.

I andra fall än som avses i första stycket *skall* nyttjanderätt, servitut och rätt till elektrisk kraft särskilt förbehållas, om det saknas anledning *antaga* att rättigheten belastar fastigheten till beaktansvärd skada för innehavare av fordran med bättre rätt. Härvid *skall* rätt till betalning på grund av ägarhypotek *ej* anses som fordran.

Bestämmelser om inskränkningar i rätten att föra talan mot beslut angående förbehåll som avses i andra stycket finns i 18 kap.

Rättighet som *ej* enligt första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll och *ej* heller har förbehållits enligt andra stycket kan

Tomträtt som har inskrivits är vid försäljningen skyddad utan särskilt förbehåll. Annan nyttjanderätt samt servitut och rätt till elektrisk kraft är skyddade utan särskilt förbehåll, om rättigheten har bättre rätt än *utsökningsfordringen*.

I andra fall än som avses i första stycket *ska* nyttjanderätt, servitut och rätt till elektrisk kraft särskilt förbehållas, om det saknas anledning *anta* att rättigheten belastar fastigheten till beaktansvärd skada för innehavare av fordran med bättre rätt. Härvid *ska* rätt till betalning på grund av ägarhypotek *inte* anses som fordran.

Bestämmelser om inskränkningar i rätten att föra talan mot beslut angående förbehåll som avses i andra stycket finns i 18 kap.

Rättighet som *inte* enligt första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll och *inte* heller har förbehållits enligt andra stycket kan

skyddas genom förbehåll vid auktionen enligt 39 §.

skyddas genom förbehåll vid auktionen enligt 39 §.

12 kap.

34 §

I avräkning på köpeskillingen för fastigheten *skall* inestå kapitalbeloppet av sådan fordran inom skyddsbeloppet som är förenad med panträtt och *ej* enligt sakägarförteckningen *skall* betalas med köpeskillning för tillbehör. Detta gäller dock *ej* om,

1. fordringen är förfallen till betalning senast på tillträdesdagen och borgenären har yrkat kontant betalning,

2. fordringen är sådan som avses i 26 § tredje stycket eller

3. fordringen är förenad med panträtt endast i andel i fastigheten.

För ägarhypotek *skall*, även om det faller inom skyddsbeloppet, kontant betalning alltid erläggas.

I den mån avräkning *ej skall* ske enligt första stycket *skall* köpeskillingen för fastigheten betalas kontant, om *ej inroparen* visar att han har avtalat annat med den som enligt sakägarförteckningen är betalningsberättigad. Om det enligt förteckningen är ovisst vem ett belopp tillkommer, får det *ej* avräknas.

I avräkning på köpeskillingen för fastigheten *ska* inestå kapitalbeloppet av sådan fordran inom skyddsbeloppet som är förenad med panträtt och *inte* enligt sakägarförteckningen *ska* betalas med köpeskillning för tillbehör. Detta gäller dock *inte* om,

1. fordringen är förfallen till betalning senast på tillträdesdagen och borgenären har yrkat kontant betalning,

2. fordringen är sådan som avses i 26 § tredje stycket eller

3. fordringen är förenad med panträtt endast i andel i fastigheten.

För ägarhypotek *ska*, även om det faller inom skyddsbeloppet, kontant betalning alltid erläggas.

I den mån avräkning *inte ska* ske enligt första stycket *ska* köpeskillingen för fastigheten betalas kontant, om *inte den som vunnit budgivningen* visar att han *eller hon* har avtalat annat med den som enligt sakägarförteckningen är betalningsberättigad. Om det enligt förteckningen är ovisst vem ett belopp tillkommer, får det *inte* avräknas.

12 kap.

35 §³⁴

Den som *ropar in* fastigheten är skyldig att efter *inropet* lämna handpenning som motsvarar en tiondel av köpeskillingen, dock *ej* mer än som enligt 34 § *skall* betalas kontant eller mindre än de förrättningskostnader som *skall* utgå ur fastigheten.

Den som *vinner budgivningen* är skyldig att efter *auktionen* lämna handpenning som motsvarar en tiondel av köpeskillingen, dock *inte* mer än som enligt 34 § *ska* betalas kontant eller mindre än de förrättningskostnader som *ska* utgå ur fastigheten.

Handpenningen *skall* betalas kontant, om *ej inroparen ställer* säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtas även fordran som är förenad med panträtt i fastigheten, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver *ej* lämna handpenning men blir i fall som avses i 43 § ersättningsskyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *skall* betalas senast vid det sammanträde som enligt 20 § har kungjorts för köpeskillingens fördelning.

Handpenningen *ska* betalas kontant, om *inte säkerhet ställs* för beloppet. Som säkerhet får godtas även fordran som är förenad med panträtt i fastigheten, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver inte lämna handpenning men blir i fall som avses i 43 § ersättningsskyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen *ska* betalas senast vid *den tidpunkt som Kronofogdemyndigheten bestämmer, dock senast på den tillträdesdag som Kronofogdemyndigheten bestämmer enligt 12 kap. 36 §.*

12 kap.

36 §

Som tillträdesdag räknas den dag då enligt kungörelse fördelningssammanträdet skall äga rum. Kronofogdemyndigheten kan dock medge *inroparen att taga* vård om fastigheten eller del *därav* före tillträdesdagen.

Kronofogdemyndigheten får *förordna* att obetald avkastning av fastigheten, som enligt 8 eller 9 § *har skolats betalas* till myndigheten eller syssloman och som har förfallit under tiden till och med den dag köparen har tillträtt fastigheten, *skall* tillkomma denne. Om sådan avkastning i annat fall betalas till köparen, *skall* denne redovisa därför till Kronofogdemyndigheten.

Har förre ägaren *ej* annan bostad, kan Kronofogdemyndigheten tillåta honom att bo kvar på fastigheten högst tre månader efter tillträdesdagen.

Kronofogdemyndigheten ska besluta om tillträdesdag. Kronofogdemyndigheten kan medge *den som vunnit budgivningen* att *ta* vård om fastigheten eller del *av den* före tillträdesdagen.

Kronofogdemyndigheten får *besluta* att obetald avkastning av fastigheten, som enligt 8 eller 9 § *skulle ha betalats* till myndigheten eller syssloman och som har förfallit under tiden till och med den dag köparen har tillträtt fastigheten, *ska* tillkomma denne. Om sådan avkastning i annat fall betalas till köparen, *ska* denne redovisa därför till Kronofogdemyndigheten.

Om förre ägaren *inte har* annan bostad, kan Kronofogdemyndigheten tillåta honom *eller henne* att bo kvar på fastigheten högst tre månader efter tillträdesdagen. *Vid denna bedömning ska Kronofogdemyndigheten särskilt beakta om fastigheten är försäkrad.*

12 kap.

37 §

På begäran av de sakägare *vilkas* rätt beror därav kan försäljningen, såvitt avser annat än erläggande av handpenning och den återstående kontanta köpeskillingen samt tiden för tillträde, ske på andra villkor än som anges i detta kapitel. Skyddsbeloppet får höjas även om borgenär som inte själv har begärt försäljning motsätter sig det.

Begäran som avses i första stycket *skall* framställas senast vid bevakningssammanträdet.

På begäran av de sakägare *vars* rätt beror därav kan försäljningen, såvitt avser annat än erläggande av handpenning och den återstående kontanta köpeskillingen samt tiden för tillträde, ske på andra villkor än som anges i detta kapitel. Skyddsbeloppet får höjas även om borgenär som inte själv har begärt försäljning motsätter sig det.

Begäran som avses i första stycket *ska* framställas senast vid bevakningssammanträdet. *Om bevakningssammanträde inte ska hållas ska begäran framställas innan Kronofogdemyndigheten fastställer sakägarförteckningen.*

12 kap.

38 §

Vid auktionen *skall*, i den mån det är påkallat med hänsyn till värdet av fastighetens tillbehör eller av annan orsak, anges vilken egendom som framstår som tillbehör *ej skall* följa den. Vad sålunda angivits är avgörande för vad försäljningen omfattar i den delen. I övrigt ingår i försäljningen vad som enligt lag utgör tillbehör till fastigheten. Råder tvist om tillbehör, *skall* det anmälas.

Redogörelse *skall* lämnas för innehållet i sakägarförteckningen. Uppllysning *skall* lämnas om att fastigheten *ropas* ut med förbehåll att *inrop skall* prövas enligt 40 §.

Vid auktionen *ska*, i den mån det är påkallat med hänsyn till värdet av fastighetens tillbehör eller av annan orsak, anges vilken egendom som framstår som tillbehör *inte ska* följa den. Vad sålunda angivits är avgörande för vad försäljningen omfattar i den delen. I övrigt ingår i försäljningen vad som enligt lag utgör tillbehör till fastigheten. Råder tvist om tillbehör, *ska* det anmälas.

Redogörelse *ska* lämnas för innehållet i sakägarförteckningen. Uppllysning *ska* lämnas om att fastigheten *bjuds* ut med förbehåll att *bud ska* prövas enligt 40 §.

12 kap.

39 §

Om sakägarförteckningen *upptager* rättighet som *ej* enligt 33 § första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll och *ej* heller har förbehållits enligt 33 § andra stycket, *skall* fastigheten först *ropas* ut utan förbehåll om

Om sakägarförteckningen *upptar* rättighet som *inte* enligt 33 § första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll och *inte* heller har förbehållits enligt 33 § andra stycket, *ska* fastigheten först *bjudas* ut utan förbehåll om

rättighetens bestånd och därefter med sådant förbehåll. Uppnås vid det senare *utropet* bud som täcker fordringar med bättre rätt än rättigheten eller som, utan att täcka dem, är lika högt som eller högre än budet vid det föregående *utropet*, har *budet vid* det senare *utropet* företräde. Att ägarhypotek *ej* täcks utgör *ej* hinder mot att bud med förbehåll för rättigheten godtas.

Upptager sakägarförteckningen två eller flera sådana rättigheter som avses i första stycket, *skall* fastigheten först *ropas* ut utan förbehåll för någon av rättigheterna och därefter med förbehåll först endast för den rättighet som har bästa rätt och efter hand för ökat antal rättigheter enligt deras inbördes ordning. Bud som skyddar flera rättigheter än annat bud har företräde framför detta, om det *ej* leder till sämre täckning av fordran som har bättre rätt än någon av rättigheterna.

När bud med förbehåll för rättighet *ej* täcker fordringar med bättre rätt, kan rättighetshavaren skydda sin rättighet genom att betala skillnaden mellan det budet och bud utan förbehåll för rättigheten eller så stor del av skillnaden som behövs för att täcka fordringar med bättre rätt.

Om rättighetshavare i fall som avses i andra stycket är villig att betala enligt vad som sägs i tredje stycket men det sålunda erbjudna beloppet, till följd av att flera tillskott behövs, *ej* ensamt eller i förening med annat tillskott som bjuds är tillräckligt för att hans rättighet *skall* skyddas, *skall* fastigheten *ropas* ut med förbehåll för rättigheten och den eller de rättigheter som är skyddade genom tidigare bud och annat tillskott som bjuds.

rättighetens bestånd och därefter med sådant förbehåll. Uppnås vid det senare *budgivningsförfarandet* bud som täcker fordringar med bättre rätt än rättigheten eller som, utan att täcka dem, är lika högt som eller högre än budet vid det föregående *budgivningsförfarandet*, har det senare *budet* företräde. Att ägarhypotek *inte* täcks utgör *inte* hinder mot att bud med förbehåll för rättigheten godtas.

Upptar sakägarförteckningen två eller flera sådana rättigheter som avses i första stycket, *ska* fastigheten först *bjudas* ut utan förbehåll för någon av rättigheterna och därefter med förbehåll först endast för den rättighet som har bästa rätt och efter hand för ökat antal rättigheter enligt deras inbördes ordning. Bud som skyddar flera rättigheter än annat bud har företräde framför detta, om det *inte* leder till sämre täckning av fordran som har bättre rätt än någon av rättigheterna.

När bud med förbehåll för rättighet *inte* täcker fordringar med bättre rätt, kan rättighetshavaren skydda sin rättighet genom att betala skillnaden mellan det budet och bud utan förbehåll för rättigheten eller så stor del av skillnaden som behövs för att täcka fordringar med bättre rätt.

Om rättighetshavare i fall som avses i andra stycket är villig att betala enligt vad som sägs i tredje stycket men det sålunda erbjudna beloppet, till följd av att flera tillskott behövs, *inte* ensamt eller i förening med annat tillskott som bjuds är tillräckligt för att hans *eller hennes* rättighet *ska* skyddas, *ska* fastigheten *bjudas* ut med förbehåll för rättigheten och den eller de rättigheter som är skyddade genom tidigare bud och annat tillskott som bjuds.

Om borgenär vars fordran *ej* har blivit täckt genom visst bud *godtager* budet, *skall* fordringen vid tillämpning av första–fjärde styckena anses täckt.

Om rättighetshavare i stället för att betala ställer säkerhet, *skall* det gälla.

Om borgenär vars fordran *inte* har blivit täckt genom visst bud *godtar* budet, *ska* fordringen vid tillämpning av första–fjärde styckena anses täckt.

Om rättighetshavare i stället för att betala ställer säkerhet, *ska* det gälla.

12 kap.

40 §

Innan *inrop* godtas *skall* Kronofogdemyndigheten pröva, om det i 32 § angivna villkoret för försäljning är uppfyllt. Även om detta är förhållandet får *inropet ej godtagas*, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Utan hinder av första stycket *skall inrop godtagas*, om samtliga berörda sakägare medger det. Sökanden kan medge att *inrop* godtas fastän förrättningskostnaderna *ej* har blivit täckta.

Inrop får *ej* mot sökandens bestridande *godtagas*, om *exekutionsfordringen ej* täcks.

Innan *bud* godtas *ska* Kronofogdemyndigheten pröva, om det i 32 § angivna villkoret för försäljning är uppfyllt. Även om detta är förhållandet får *budet inte godtas*, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Utan hinder av första stycket *ska bud godtas*, om samtliga berörda sakägare medger det. Sökanden kan medge att *bud* godtas fastän förrättningskostnaderna *inte* har blivit täckta.

Bud får *inte* mot sökandens bestridande *godtas*, om *utsökningensfordringen inte* täcks.

12 kap.

41 §

Sedan *inrop* har godtagits *skall inroparen* omedelbart lämna föreskriven handpenning. Kronofogdemyndigheten kan dock på begäran göra ett kort uppehåll i handläggningen för att bereda *inroparen* tillfälle att anskaffa handpenning, om uppehållet *ej* kan *antagas* medföra beaktansvärd olägenhet. Lämnas *ej* handpenning, *skall* fastigheten *ropas* ut på nytt.

I fall som avses i 39 § *skall* handpenning lämnas för varje *inrop*, även om fastigheten *skall ropas* ut på nytt. Om *inropet ej skall* bestå, återlämnas handpenningen.

Sedan *bud* har godtagits *ska den som vunnit budgivningen* omedelbart lämna föreskriven handpenning. Kronofogdemyndigheten kan dock på begäran göra ett kort uppehåll i handläggningen för att bereda *den som vunnit budgivningen* tillfälle att anskaffa handpenning, om uppehållet *inte* kan *antas* medföra beaktansvärd olägenhet. Lämnas *inte* handpenning, *ska* fastigheten *bjudas* ut på nytt.

I fall som avses i 39 § *ska* handpenning lämnas för varje *bud*, även om fastigheten *ska bjudas* ut på nytt. Om *budet inte ska* bestå, återlämnas handpenningen.

Fullgör *ej inroparen* sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket, är *inropet* ogiltigt.

Fullgör *inte den som vunnit budgivningen* sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket, är *budet* ogiltigt.

Prop. 2020/21:161
Bilaga 2

12 kap.

42 §

Sker ej inrop som godtas och fullföljs genom att handpenning lämnas, *skall* nytt försäljningsförsök göras, om sökanden begär det inom en vecka från auktionen. Har *inrop* blivit ogiltigt enligt 41 § tredje stycket, *skall* nytt försäljningsförsök göras, om *ej* sökanden avstår därifrån.

Har två auktioner hållits utan att fastigheten har blivit såld och saknas anledning *antaga* att fastigheten kan säljas inom rimlig tid, får Kronofogdemyndigheten avvisa begäran om nytt försäljningsförsök.

Om ny auktion *skall* hållas, gäller vad som sägs i 18–41 §§. Anmälan av fordran eller rättighet som har skett för en auktion gäller även för senare auktion.

Skall nytt försäljningsförsök *ej* göras, *skall* utmätningen hävas. Detta gäller dock *ej medel* som *har inflytt eller inflyter* med anledning av redan vidtagna åtgärder.

Lämnas inte bud som godtas och fullföljs genom att handpenning lämnas, *ska* nytt försäljningsförsök göras, om sökanden begär det inom en vecka från auktionen. Har *bud* blivit ogiltigt enligt 41 § tredje stycket, *ska* nytt försäljningsförsök göras, om *inte* sökanden avstår därifrån.

Har två auktioner hållits utan att fastigheten har blivit såld och saknas anledning *anta* att fastigheten kan säljas inom rimlig tid, får Kronofogdemyndigheten avvisa begäran om nytt försäljningsförsök.

Om ny auktion *ska* hållas, gäller vad som sägs i 18–41 §§. Anmälan av fordran eller rättighet som har skett för en auktion gäller även för senare auktion.

Ska nytt försäljningsförsök *inte* göras, *ska* utmätningen hävas. Detta gäller dock *inte pengar* som *beta-lats in* med anledning av redan vidtagna åtgärder.

12 kap.

43 §

När ny auktion hålls sedan *inrop* har blivit ogiltigt enligt 41 § tredje stycket, *skall* handpenningen *tagas* i anspråk i den mån det behövs för att sammanlagt samma belopp *skall* uppnås som vid den förra auktionen jämte ränta därå, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från tillträdesdagen till och med den nya tillträdesdagen och för att även förrättningskostnaderna med anledning av den nya auktionen *skall* täckas.

När ny auktion hålls sedan *bud* har blivit ogiltigt enligt 41 § tredje stycket, *ska* handpenningen *tas* i anspråk i den mån det behövs för att sammanlagt samma belopp *ska* uppnås som vid den förra auktionen jämte ränta därå, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från tillträdesdagen till och med den nya tillträdesdagen och för att även förrättningskostnaderna med anledning av den nya auktionen *ska* täckas. Detta gäller även om

Detta gäller även om fastigheten säljs med förbehåll för rättighet som *ej* har förbehållits vid den förra auktionen eller ändrade förhållanden har inträtt. Vad som *ej* behöver *tagas* i anspråk *skall* återlämnas när den nye *inroparen* har fullgjort sin betalningsskyldighet. Blir fastigheten *ej* såld vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålls *ej* ny auktion, *skall* handpenningen användas till betalning av förrättningskostnader som har blivit onyttiga. Vad som *ej* behöver *tagas* i anspråk *skall* återlämnas.

fastigheten säljs med förbehåll för rättighet som *inte* har förbehållits vid den förra auktionen eller ändrade förhållanden har inträtt. Vad som *inte* behöver *tas* i anspråk *ska* återlämnas när den nye *vinnaren av budgivningen* har fullgjort sin betalningsskyldighet. Blir fastigheten *inte* såld vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålls *inte* ny auktion, *ska* handpenningen användas till betalning av förrättningskostnader som har blivit onyttiga. Vad som *inte* behöver *tas* i anspråk *ska* återlämnas.

12 kap.

44 §

Sedan auktion som har lett till försäljning av fastigheten har *vunnit* laga kraft och köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket, utfärdar Kronofogdemyndigheten köpebrev.

Visar inroparen att han har bjudit för annans räkning, *skall* köpebrev utfärdas till denne.

Sedan auktion som har lett till försäljning av fastigheten har *vunnit* laga kraft och köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket, utfärdar Kronofogdemyndigheten köpebrev.

Visar den som vunnit budgivningen att han *eller hon* har bjudit för annans räkning, *ska* köpebrev utfärdas till denne.

12 kap.

45 §

Sedan fastigheten har sålts svarar den *ej* för fordran som avses i 25 § första stycket 1.

Borgenär som har pantbrev kan *ej* efter fastighetens försäljning mot köparen göra gällande panträtt i fastigheten för större fordran än som har avräknats på köpeskillingen jämte utfäst ränta därå från tillträdesdagen samt framtida skadestånd och kostnad som föranleds av fordringsförhållandet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats

Sedan fastigheten har sålts svarar den *inte* för fordran som avses i 25 § första stycket 1.

Borgenär som har pantbrev kan *inte* efter fastighetens försäljning mot köparen göra gällande panträtt i fastigheten för större fordran än som har avräknats på köpeskillingen jämte utfäst ränta därå från tillträdesdagen samt framtida skadestånd och kostnad som föranleds av fordringsförhållandet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats

på den kontanta köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför. I fall som avses i 44 § andra stycket blir även den som har *gjort inropet* betalningsskyldig.

på den kontanta köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför. I fall som avses i 44 § andra stycket blir även den som har *vunnit budgivningen* betalningsskyldig.

12 kap.

46 §

Köpare som har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket får tillträda fastigheten på den dag som har bestämts för köpeskillingens fördelning. Han svarar därefter för ägares skyldigheter i den mån de *skall* fullgöras efter tillträdesdagen.

Vill köparen att i sakägarförteckningen upptagen arrende- eller hyresrätt, som *ej* är skyddad enligt 33 § första stycket eller har förbehållits enligt 33 § andra stycket eller vid auktionen, *skall* upphöra, åligger det honom att inom en månad från tillträdesdagen säga upp avtalet. I annat fall gäller avtalet mot honom. Beträffande den tidpunkt vid vilken arrende- eller hyresavtal *skall* upphöra med anledning av uppsägning gäller vad som är föreskrivet i fråga om uppsägning efter frivillig överlåtelse av fastighet.

Om rätt i vissa fall för arrendator eller hyresgäst att begära förlängning av avtalet eller att få ersättning vid uppsägning finns särskilda föreskrifter.

Köpare som har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket får tillträda fastigheten på den dag som har bestämts för köpeskillingens fördelning. Han *eller hon* svarar därefter för ägares skyldigheter i den mån de *ska* fullgöras efter tillträdesdagen.

Vill köparen att i sakägarförteckningen upptagen arrende- eller hyresrätt, som *inte* är skyddad enligt 33 § första stycket eller har förbehållits enligt 33 § andra stycket eller vid auktionen, *ska* upphöra, åligger det honom *eller henne* att inom en månad från tillträdesdagen säga upp avtalet. I annat fall gäller avtalet mot honom *eller henne*. Beträffande den tidpunkt vid vilken arrende- eller hyresavtal *ska* upphöra med anledning av uppsägning gäller vad som är föreskrivet i fråga om uppsägning efter frivillig överlåtelse av fastighet.

Om rätt i vissa fall för arrendator eller hyresgäst att begära förlängning av avtalet eller att få ersättning vid uppsägning finns särskilda föreskrifter.

12 kap.

48 §

Köparen *skall* fullgöra sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket även om auktionen överklagas.

Utan hinder av att auktionen överklagas får köparen tillträda fastigheten på den bestämda dagen, om *ej* dessförinnan annat

Köparen *ska* fullgöra sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket även om auktionen överklagas.

Utan hinder av att auktionen överklagas får köparen tillträda fastigheten på den bestämda dagen, om *inte* dessförinnan annat

har *förordnats* enligt 18 kap. 12 eller 19 §. Får han på grund av sådant *förordnande ej* tillträda fastigheten och är hindret *ej* hävt inom tre månader från den bestämda tillträdesdagen, får han frånträda köpet och återfå vad han har betalat jämte upplupen ränta, om han gör anmälan därom hos Kronofogdemyndigheten medan hindret alltjämt består.

har *beslutats* enligt 18 kap. 12 eller 19 §. Får han *eller hon* på grund av sådant *beslut inte* tillträda fastigheten och är hindret *inte* hävt inom tre månader från den bestämda tillträdesdagen, får han *eller hon* frånträda köpet och återfå vad han *eller hon* har betalat jämte upplupen ränta, om han *eller hon* gör anmälan därom hos Kronofogdemyndigheten medan hindret alltjämt består.

12 kap.

49 §

När någon av flera gemensamt intecknade fastigheter *skall* säljas på auktion har den som har fordran med panträtt på grund av den gemensamma inteckningen rätt att *indraga* annan av de intecknade fastigheterna i försäljningen, om den svarar för det intecknade beloppet eller av detta före den fastighet som skall säljas. *Ska* denna säljas för panträtts-havarens fordran eller för fordran som har lika eller bättre rätt, får han även *indraga* fastighet som svarar för inteckningen först efter den fastighet som *skall* säljas.

Yrkande om indragning *skall* framställas hos Kronofogdemyndigheten senast vid *bevakningssammanträdet*. Fastighetens ägare *skall* beredas tillfälle att yttra sig över yrkandet. *Bevakningssammanträde och auktion skall in-ställas* och *nya tider* sätts ut, om det behövs för att yrkandet ska hinna prövas.

Bifalls yrkandet, anses den indragna fastigheten utmätt när beslutet meddelas. Den får *ej* säljas innan beslutet har *vunnit* laga kraft.

När någon av flera gemensamt intecknade fastigheter *ska* säljas på auktion har den som har fordran med panträtt på grund av den gemensamma inteckningen rätt att *dra in* annan av de intecknade fastigheterna i försäljningen, om den svarar för det intecknade beloppet eller av detta före den fastighet som *ska* säljas. *Ska* denna säljas för panträttshavarens fordran eller för fordran som har lika eller bättre rätt, får han *eller hon* även *dra in* fastighet som svarar för inteckningen först efter den fastighet som *ska* säljas.

Yrkande om indragning *ska* framställas hos Kronofogdemyndigheten senast vid *den tidpunkt Kronofogdemyndigheten bestämmer*. Fastighetens ägare *ska ges* tillfälle att yttra sig över yrkandet. *Auktion och i förekommande fall bevakningssammanträde ska ställas in* och sätts ut *på nytt*, om det behövs för att yrkandet ska hinna prövas.

Bifalls yrkandet, anses den indragna fastigheten utmätt när beslutet meddelas. Den får *inte* säljas innan beslutet har *fått* laga kraft.

12 kap.

51 §

Om samtliga fastigheter som besväras av gemensam inteckning *skall* säljas på auktion och förhållande som anges i 52 § andra stycket *ej* föreligger, upprättas gemensam sakägarförteckning för fastigheterna. Rättighet i någon av fastigheterna *skall* härvid anses upplåten i dem alla. Vid auktionen *ropas* fastigheterna ut gemensamt.

Om samtliga fastigheter som besväras av gemensam inteckning *ska* säljas på auktion och förhållande som anges i 52 § andra stycket *inte* föreligger, upprättas gemensam sakägarförteckning för fastigheterna. Rättighet i någon av fastigheterna *ska* härvid anses upplåten i dem alla. Vid auktionen *bjuds* fastigheterna ut gemensamt.

12 kap.

52 §

Skall flera av gemensamt in-tecknade fastigheter men inte alla säljas på auktion, gäller 53–55 §§.

När samtliga fastigheter som besväras av gemensam inteckning *skall* säljas, gäller likaledes 53–55 §§, om

1. fastigheterna har olika ägare,
2. någon av fastigheterna med stöd av 49 § har *indragits* i försäljningen,
3. någon av fastigheterna endast i andra hand svarar för gemensam in-teckning,
4. någon av fastigheterna be-sväras av särskild in-teckning,
5. någon fastighets ansvar för gemensam in-teckning inte avser in-teckningens hela belopp,
6. det yrkas av innehavare av sådan rättighet i någon av fastig-heterna som *ej skall* bestå oavsett om fastigheten säljs, eller
7. det i annat fall yrkas av ägare eller borgenär vars rätt kan bero därav.

Yrkande som avses i andra stycket 6 eller 7 *skall* framställas senast vid bevakningssamman-trädet.

Ska flera av gemensamt in-tecknade fastigheter men inte alla säljas på auktion, gäller 53–55 §§.

När samtliga fastigheter som besväras av gemensam in-teckning *ska* säljas, gäller likaledes 53–55 §§, om

1. fastigheterna har olika ägare,
2. någon av fastigheterna med stöd av 49 § har *dragits in* i försäljningen,
3. någon av fastigheterna endast i andra hand svarar för gemensam in-teckning,
4. någon av fastigheterna be-sväras av särskild in-teckning,
5. någon fastighets ansvar för gemensam in-teckning inte avser in-teckningens hela belopp,
6. det yrkas av innehavare av sådan rättighet i någon av fastig-heterna som *inte ska* bestå oavsett om fastigheten säljs, eller
7. det i annat fall yrkas av ägare eller borgenär vars rätt kan bero därav.

Yrkande som avses i andra stycket 6 eller 7 *ska* framställas senast vid bevakningssamman-trädet. *Om bevakningssamman-träde inte ska hållas ska yrkandet framställas innan Kronofogde-myndigheten fastställer sakägar-förteckningen.*

12 kap.
53 §

Särskild sakägarförteckning *skall* upprättas för varje fastighet som *skall* säljas. Förteckningen upprättas som om försäljningen hade begärts på grund av den bästa gemensamma inteckningen, om *ej exekutionsfordringen* har bättre rätt. Fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning upptas för varje fastighet med det belopp för vilket fastigheten svarar i förhållande till de andra fastigheterna. Kan ansvaret komma att vid försäljningen vidgas härutöver, *skall* det anmärkas. Beträffande fastighet som svarar endast i andra hand anges om sådant ansvar kan ifrågakomma.

När fastighet har *indragits* i försäljningen enligt 49 §, *skall* vid beräkning av tillägg enligt 6 kap. 3 § jordabalken anses som om fastigheten hade utmätts samtidigt med den ursprungligen utmätta fastigheten.

Särskild sakägarförteckning *ska* upprättas för varje fastighet som *ska* säljas. Förteckningen upprättas som om försäljningen hade begärts på grund av den bästa gemensamma inteckningen, om *inte utsökningsfordringen* har bättre rätt. Fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning upptas för varje fastighet med det belopp för vilket fastigheten svarar i förhållande till de andra fastigheterna. Kan ansvaret komma att vid försäljningen vidgas härutöver, *ska* det anmärkas. Beträffande fastighet som svarar endast i andra hand anges om sådant ansvar kan ifrågakomma.

När fastighet har *dragits in* i försäljningen enligt 49 §, *ska* vid beräkning av tillägg enligt 6 kap. 3 § jordabalken anses som om fastigheten hade utmätts samtidigt med den ursprungligen utmätta fastigheten.

12 kap.
54 §

Vid auktionen *skall* fastigheterna *ropas* ut var för sig. Därefter *skall* de *ropas* ut gemensamt, om de har samma ägare. Efterföljande gemensamt *utrop skall* även *eljest äga rum*, om full betalning *ej* har uppnåtts för fordran för vilken samtliga fastigheter svarar eller fastigheternas ägare är ense om att de *skall ropas* ut gemensamt.

Uppnås vid gemensamt *utrop* högre bud än summan av buden vid de särskilda *utropen*, *skall* budet vid det gemensamma *utropet* ha företräde. Den köpeskilling som har *bjudits* vid det gemensamma *utropet skall* fördelas på fastigheterna efter de värden som har åsatts dem i målet. Fastighets

Vid auktionen *ska* fastigheterna *bjudas* ut var för sig. Därefter *ska* de *bjudas* ut gemensamt, om de har samma ägare. Efterföljande gemensamt *budgivningsförfarande ska* även *annars ske*, om full betalning *inte* har uppnåtts för fordran för vilken samtliga fastigheter svarar eller fastigheternas ägare är ense om att de *ska bjudas* ut gemensamt.

Uppnås vid gemensamt *budgivningsförfarande* högre bud än summan av buden vid de särskilda *budgivningsförfarandena*, *ska* budet vid det gemensamma *budgivningsförfarandet* ha företräde. Den köpeskilling som har *bjudits* vid det gemensamma *budgivningsförfarandet ska* fördelas på fastig-

andel i den gemensamma köpeskillingen utgör dock minst vad som har bjudits för den fastigheten vid särskilt *utrop*. Har någon av fastigheterna *ropats* ut med tillbehör som *ej* ingick i det värde efter vilket dess andel i köpeskillingen *skall* beräknas eller *ropats* ut utan tillbehör som omfattades av nämnda värde, *skall* den fastighetens värde vid tillämpningen av det sagda jämkas efter vad som påkallas av nämnda förhållande. Uppgår i fråga om någon av fastigheterna dess andel i köpeskillingen och andra tillgängliga *medel ej* till skyddsbeloppet och *skall* därför frågan om den fastighetens försäljning förfalla, *skall* de övriga fastigheterna *ropas* ut gemensamt.

Uppnås *ej* bud som förslår till betalning av någon del av *exekutionsfordringen*, får *ej* någon av fastigheterna säljas.

Har fastighet *indragits* i försäljningen med stöd av 49 §, *skall* den ursprungligen utmäta fastigheten *ropas* ut först. Om därvid *ej* uppnås bud som förslår till betalning av någon del av *exekutionsfordringen*, får fastigheten *ej* säljas. Blir den *ej* såld, *skall ej* heller den indragna fastigheten säljas.

Fastighet som endast i andra hand svarar för fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning får *ej* säljas för den fordringen innan det har visat sig att betalning *ej* kan utgå ur den fastighet som svarar i första hand. I andra hand ansvarig fastighet får *ej* heller säljas, om dess ägare eller annan sakägare betalar den brist för vilken fastigheten *skall* svara eller ställer säkerhet för beloppet. Gemensamt *utrop* av fastigheterna behöver *ej* ske annat än om sär-

heterna efter de värden som har åsatts dem i målet. Fastighets andel i den gemensamma köpeskillingen utgör dock minst vad som har bjudits för den fastigheten vid särskilt *budgivningsförfarande*. Har någon av fastigheterna *bjudits* ut med tillbehör som *inte* ingick i det värde efter vilket dess andel i köpeskillingen *ska* beräknas eller *bjudits* ut utan tillbehör som omfattades av nämnda värde, *ska* den fastighetens värde vid tillämpningen av det sagda jämkas efter vad som påkallas av nämnda förhållande. Uppgår i fråga om någon av fastigheterna dess andel i köpeskillingen och andra tillgängliga *pengar inte* till skyddsbeloppet och *ska* därför frågan om den fastighetens försäljning förfalla, *ska* de övriga fastigheterna *bjudas* ut gemensamt.

Uppnås *inte* bud som förslår till betalning av någon del av *utsökningensfordringen*, får *inte* någon av fastigheterna säljas.

Har fastighet *dragits in* i försäljningen med stöd av 49 §, *ska* den ursprungligen utmäta fastigheten *bjudas* ut först. Om därvid *inte* uppnås bud som förslår till betalning av någon del av *utsökningensfordringen*, får fastigheten *inte* säljas. Blir den *inte* såld, *ska inte* heller den indragna fastigheten säljas.

Fastighet som endast i andra hand svarar för fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning får *inte* säljas för den fordringen innan det har visat sig att betalning *inte* kan utgå ur den fastighet som svarar i första hand. I andra hand ansvarig fastighet får *inte* heller säljas, om dess ägare eller annan sakägare betalar den brist för vilken fastigheten *ska* svara eller ställer säkerhet för beloppet. Gemensamt *budgivningsförfarande* av fastigheterna

skilda skäl föreligger.

behöver *inte* ske annat än om särskilda skäl föreligger.

12 kap.

55 §

Om rättighet har förbehållits vid särskilt *utrop*, skall förbehållet gälla även vid efterföljande *gemensamt utrop*. Har rättigheten *ej* förbehållits vid det särskilda *utropet*, tillämpas 39 § även vid det gemensamma *utropet*.

Vid tillämpning av 40 § skall prövningen *hurvida* avsevärt högre köpeskillning kan uppnås avse den sammanlagda köpeskillningen för samtliga fastigheter *som har ropats in vid auktionen*.

Handpenning skall lämnas efter varje *inrop*, även om *inropad* fastighet skall *ropas* ut på nytt. Om *inropet ej* skall bestå, återlämnas handpenningen.

Fordran som på grund av gemensam inteckning är förenad med panträtt i såld fastighet betalas kontant, om *ej* köparen och den som enligt sakägarförteckningen är betalningsberättigad avtalar annat.

Om rättighet har förbehållits vid särskilt *budgetgivningsförfarande*, ska förbehållet gälla även vid efterföljande gemensamt *budgetgivningsförfarande*. Har rättigheten *inte* förbehållits vid det särskilda *budgetgivningsförfarandet*, tillämpas 39 § även vid det gemensamma *budgetgivningsförfarandet*.

Vid tillämpning av 40 § ska prövningen om avsevärt högre köpeskillning kan uppnås avse den sammanlagda köpeskillningen för samtliga fastigheter *där bud har avgetts*.

Handpenning ska lämnas efter varje *vunnet budgetgivningsförfarande*, även om fastighet ska *bjudas* ut på nytt. Om *budget inte* ska bestå, återlämnas handpenningen.

Fordran som på grund av gemensam inteckning är förenad med panträtt i såld fastighet betalas kontant, om *inte* köparen och den som enligt sakägarförteckningen är betalningsberättigad avtalar annat.

12 kap.

56 §³⁵

Sådant förordnande av Kronofogdemyndigheten om fortsatt in-teckningsansvar som avses i 6 kap. 12 § jordabalken får meddelas på begäran av köparen.

Har fastighet sålts i fall som avses i 6 kap. 12 § andra stycket andra eller tredje meningen jordabalken, får *förordnande* om fortsatt in-teckningsansvar meddelas beträffande gemensam in-teckning som besvårar fastigheten endast om fastigheten i förhållande till de

Beslut av Kronofogdemyndigheten om fortsatt in-teckningsansvar som avses i 6 kap. 12 § jordabalken får meddelas på begäran av köparen.

Har fastighet sålts i fall som avses i 6 kap. 12 § andra stycket andra eller tredje meningen jordabalken, får *beslut* om fortsatt in-teckningsansvar meddelas beträffande gemensam in-teckning som besvårar fastigheten endast om fastigheten i förhållande till de

andra gemensamt intecknade fastigheterna svarar för hela in-teckningen och den fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckningen blivit täckt. Om *medel som har influtit genom särskild försäljning* av tillbehör utfaller på pantbrevets belopp, får *förordnande ej* meddelas beträffande motsvarande del av in-teckningen.

Begäran om *förordnande* enligt denna paragraf *skall* framställas senast vid sammanträdet för köpe-skillingens fördelning eller, vid försäljning under hand, innan Kronofogdemyndigheten utfärdar köpebrev. Därvid *skall* pantbrevet ges in, om det inte redan är till-gängligt för Kronofogdemyndig-heten eller om Kronofogdemyndig-heten i annat fall finner skäl att medge undantag.

andra gemensamt intecknade fastigheterna svarar för hela in-teckningen och den fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckningen blivit täckt. Om *inbetalade pengar efter* särskild försäljning av tillbehör utfaller på pantbrevets belopp, får *beslut inte* meddelas beträffande motsvaran-de del av in-teckningen.

Begäran om *beslut* enligt denna paragraf *ska* framställas senast vid sammanträdet för köpeskillingens fördelning eller, vid försäljning under hand, innan Kronofogde-myndigheten utfärdar köpebrev. Därvid *ska* pantbrevet ges in, om det inte redan är tillgängligt för Kronofogdemyndigheten eller om Kronofogdemyndigheten i annat fall finner skäl att medge undan-tag.

12 kap.

62 §

Bestämmelserna i 3–61 §§ gäller i tillämpliga delar även när utmätning av fast egendom har skett medan *gäldenärens* rätt är villkorlig och när utmätning av fast egendom *ej* har avsett hel fastighet, om *ej* annat följer av 63–68 §§.

Bestämmelserna i 3–61 §§ gäller i tillämpliga delar även när utmätning av fast egendom har skett medan *svarandens* rätt är villkorlig och när utmätning av fast egendom *inte* har avsett hel fastighet, om *inte* annat följer av 63–68 §§.

12 kap.

63 §

Har, i fall då överlåtelse av fastighet är beroende av villkor, fastigheten blivit utmätt för fordran hos överlåtaren, får försäljning *ej* ske förrän det visar sig om villkoret uppfylls.

Vad som sägs i första stycket gäller också om del av fastighet genom överlåtelse har kommit i särskild ägares hand och fastig-heten har blivit utmätt för fordran hos överlåtaren innan fastig-hetsbildning som enligt lag utgör

Har, i fall då överlåtelse av fastighet är beroende av villkor, fastigheten blivit utmätt för fordran hos överlåtaren, får försäljning *inte* ske förrän det visar sig om villkoret uppfylls.

Vad som sägs i första stycket gäller också om del av fastighet genom överlåtelse har kommit i särskild ägares hand och fastig-heten har blivit utmätt för fordran hos överlåtaren innan fastig-hetsbildning som enligt lag utgör

villkor för överlåtelsens giltighet har kommit till stånd. Skulle det medföra betydande *tidsutdräkt* att avvakta *huruvida* fastighetsbildningen kommer till stånd, får dock fastigheten säljas med förbehåll för den rätt som tillkommer förvärvaren. Försäljningen omfattar då även *gäldenärens* rätt mot förvärvaren. Köparen svarar för *gäldenärens* skyldigheter mot förvärvaren.

villkor för överlåtelsens giltighet har kommit till stånd. Skulle det medföra betydande *dröjsmål* att avvakta *om* fastighetsbildningen kommer till stånd, får dock fastigheten säljas med förbehåll för den rätt som tillkommer förvärvaren. Försäljningen omfattar då även *svarandens* rätt mot förvärvaren. Köparen svarar för *svarandens* skyldigheter mot förvärvaren.

12 kap.

64 §

Har, i fall då förvärv av fastighet eller del av fastighet är beroende av villkor, egendomen blivit utmätt för fordran hos förvärvaren, *skall* Kronofogdemyndigheten bjuda ut *gäldenärens* rätt till egendomen till försäljning i den ordning som gäller för *exekutiv* försäljning av utmätt rättighet. Kommer försäljning till stånd, svarar köparen för *gäldenärens* skyldigheter mot sin fångesman, Ansökan om inteckning, som har gjorts samma dag som utmätningen eller senare, förfaller genom försäljningen, om *ej* Kronofogdemyndigheten på begäran av köparen *förordnar* annat.

Kan det inte utan betydande *tidsutdräkt* avvaktas om det för förvärvet gällande villkoret uppfylls, kan anstånd med försäljningen medges tills det visar sig om så blir fallet. Uppfylls villkoret, sker försäljning i den ordning som i allmänhet gäller för *exekutiv* försäljning av fast egendom.

När försäljning som har skett enligt första stycket har *vunnit* laga kraft och köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet, utfärdar Kronofogdemyndigheten köpehandling.

Har, i fall då förvärv av fastighet eller del av fastighet är beroende av villkor, egendomen blivit utmätt för fordran hos förvärvaren, *ska* Kronofogdemyndigheten bjuda ut *svarandens* rätt till egendomen till försäljning i den ordning som gäller för *tvångsvis* försäljning av utmätt rättighet. Kommer försäljning till stånd, svarar köparen för *svarandens* skyldigheter mot sin fångesman, Ansökan om inteckning, som har gjorts samma dag som utmätningen eller senare, förfaller genom försäljningen, om *inte* Kronofogdemyndigheten på begäran av köparen *beslutar* annat.

Kan det inte utan betydande *dröjsmål* avvaktas om det för förvärvet gällande villkoret uppfylls, kan anstånd med försäljningen medges tills det visar sig om så blir fallet. Uppfylls villkoret, sker försäljning i den ordning som i allmänhet gäller för *tvångsvis* försäljning av fast egendom.

När försäljning som har skett enligt första stycket har *fått* laga kraft och köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet, utfärdar Kronofogdemyndigheten köpehandling.

12 kap.
66 §

Om villkoret uppfylls i fall som avses i 63 § eller om förvärvet går åter i fall som avses i 64 § andra stycket, *skall* Kronofogdemyndigheten driva in eller bjuda ut till försäljning vad som därefter tillkommer *gäldenären* och omfattas av utmätningen. Härvid tillämpas den ordning som enligt 8 och 9 kap. gäller i fråga om utmätt fordran eller rättighet.

Om villkoret uppfylls i fall som avses i 63 § eller om förvärvet går åter i fall som avses i 64 § andra stycket, *ska* Kronofogdemyndigheten driva in eller bjuda ut till försäljning vad som därefter tillkommer *svaranden* och omfattas av utmätningen. Härvid tillämpas den ordning som enligt 8 och 9 kap. gäller i fråga om utmätt fordran eller rättighet.

12 kap.
67 §

Har endast andel i fastighet blivit utmätt men *skall* enligt 8 kap. 8 § hela fastigheten säljas på auktion, *skall* av sakägarförteckningen framgå vilka fordringar och rättigheter som belastar varje särskild andel. Skyddsbeloppet *skall* bestämmas så att fordringar, som gäller i den först utmätta andelen enbart eller i nämnda andel jämte annan andel och som har bättre rätt än *executionfordringen*, samt förrättningskostnaderna blir fullt täckta.

Är någon av delägarna i konkurs, får borgenär utöva anslutningsrätt enligt 13 § även om han har förmånsrätt endast i andel av fastigheten.

Har endast andel i fastighet blivit utmätt men *ska* enligt 8 kap. 8 § hela fastigheten säljas på auktion, *ska* av sakägarförteckningen framgå vilka fordringar och rättigheter som belastar varje särskild andel. Skyddsbeloppet *ska* bestämmas så att fordringar, som gäller i den först utmätta andelen enbart eller i nämnda andel jämte annan andel och som har bättre rätt än *utsökningsfordringen*, samt förrättningskostnaderna blir fullt täckta.

Är någon av delägarna i konkurs, får borgenär utöva anslutningsrätt enligt 13 § även om han *eller hon* har förmånsrätt endast i andel av fastigheten.

12 kap.
68 §

När andel i fastighet har sålts enligt 8 kap. 9 § andra stycket och försäljningen har *vunnit* laga kraft samt köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet, utfärdar Kronofogdemyndigheten köpebrev.

När andel i fastighet har sålts enligt 8 kap. 9 § andra stycket och försäljningen har *fått* laga kraft samt köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet, utfärdar Kronofogdemyndigheten köpebrev.

Allmänna bestämmelser om redovisning

13 kap.

1 §³⁶

Medel som har flutit in till Kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det antas att ytterligare medel kommer att flyta in i målet, får myndigheten avvakta med redovisningen.

Pengar som ska fördelas ska redovisas så snart som möjligt.

Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 100 kronor ska beloppet bara betalas ut om det finns särskilda skäl.

Pengar som inte kan betalas ut till den betalningsberättigade borgenären ska i första hand fördelas mellan övriga mål där fordringen inte har fått full täckning. Kan betalning inte ske till någon annan borgenär ska pengarna återbetalas till svaranden. Om utbetalning eller återbetalning inte är möjlig inom tio år tillfaller pengarna staten. Om pengar ska tillfalla staten, gäller det även inlåningsräntan.

Vid utmätning för ej förfallet underhållsbidrag enligt 7 kap. 6 § andra stycket får redovisning ske tidigast i nära anslutning till den tidpunkt då bidraget förfaller till betalning.

Om utmätning har skett för underhållsbidrag innan det har förfallit till betalning ska redovisning ske i nära anslutning till den tidpunkt då bidraget förfaller till betalning.

13 kap.

2 §

*Vad som sägs i detta kapitel om *influtna medel* gäller även ränta som utgår på *medlen* till och med den i 6 § angivna fördelningsdagen. *Ränta på belopp som inestår därefter tillkommer den som är berättigad till beloppet.**

*Vad som sägs i detta kapitel om *pengar* som ska fördelas gäller även ränta som enligt *utsökningstiteln* utgår på *pengarna* till och med den i 6 § angivna fördelningsdagen.*

Om fördelat belopp inte kan betalas ut i samband med fördelningssdagen ska utbetalningen innefatta upplupen inlåningsränta från fördelningssdagen fram till dess utbetalning sker.

13 kap.

4 §

För fördelning av influtna medel skall Kronofogdemyndigheten hålla fördelningssammanträde, när det är föreskrivet i balken eller när det i annat fall är oklart hur medlen skall fördelas.

Sammanträde som *ej* har blivit utsatt i samband med kungörande av auktion *skall* kungöras särskilt, om det är *behövligt* med hänsyn till okända sakägare eller av annat skäl. Kungörande *skall* ske i god tid och på lämpligt sätt. Sökanden, *gäldenären* och andra kända sakägare *skall* kallas till sammanträdet.

Kronofogdemyndigheten ska hålla ett fördelningssammanträde när det är oklart hur pengar ska fördelas eller om Kronofogdemyndigheten i annat fall anser att det behövs. Sådant sammanträde får inte hållas senare än tillträdesdag som bestämts enligt 12 kap. 36 §.

Sammanträde som *inte* har blivit utsatt i samband med kungörande av auktion *ska* kungöras särskilt, om det *behövs* med hänsyn till okända sakägare eller av annat skäl. Kungörande *ska* ske i god tid och på lämpligt sätt. Sökanden, *svaranden* och andra kända sakägare *ska* kallas till sammanträdet.

13 kap.

6 §³⁷

En fordran som *skall* beaktas *skall* tas upp med det belopp som den uppgår till på fördelningssdagen.

Vid bedömningen av om en fordran är förenad med särskild förmånsrätt i en fastighet *skall* ett pantbrev vars belopp är bestämt i utländsk valuta räknas om till svenska kronor enligt den kurs som gäller på fördelningssdagen. Pantbrevets belopp får dock inte sättas högre än det belopp som har bestämts vid omräkning enligt 12 kap. 27 § fjärde stycket.

Som fördelningssdag anses den dag till vilken fördelningssammanträde är utsatt, även om det då

En fordran som *ska* beaktas *ska* tas upp med det belopp som den uppgår till på fördelningssdagen.

Vid bedömningen av om en fordran är förenad med särskild förmånsrätt i en fastighet *ska* ett pantbrev vars belopp är bestämt i utländsk valuta räknas om till svenska kronor enligt den kurs som gäller på fördelningssdagen. Pantbrevets belopp får dock inte sättas högre än det belopp som har bestämts vid omräkning enligt 12 kap. 27 § fjärde stycket.

Som fördelningssdag anses den dag till vilken fördelningssammanträde är utsatt, även om det då

³⁷ SFS senaste lydelse 2004:448.

finns något hinder mot att verkställa fördelningen. Om det inte hålls något sammanträde, anses den dag *då Kronofogdemyndighetens* beslut *meddelas* som fördelningsdag.

Vid fördelning räknas som fordran i ett mål även sådan förrättningskostnad som avser endast det målet.

Begär borgenär betalning för fordran som *ej* har anmälts i tid, *skall* utdelning utgå av överskott, om sådant uppkommer.

finns något hinder mot att verkställa fördelningen. Om det inte hålls något sammanträde, anses den dag *Kronofogdemyndigheten* *meddelar* beslut som fördelningsdag.

Vid fördelning räknas som fordran i ett mål även sådan förrättningskostnad som avser endast det målet.

Begär borgenär betalning för fordran som *inte* har anmälts i tid, *ska* utdelning utgå av överskott, om sådant uppkommer.

13 kap.

7 §³⁸

Är fordran eller därmed förenad förmånsrätt beroende av villkor eller tvistig eller är förmånsrätt beroende av att sökt in-teckning beviljas, *skall* Kronofogdemyndigheten avsätta *vad* som belöper på fordringen i avvaktan på att villkoret uppfylls eller förfaller eller att tvisten eller frågan om in-teckning blir slutligt avgjord. Avsättning *skall* dock *ej* ske i *fall* *då* tvist *skall* prövas enligt tredje stycket.

Borgenär vars fordran eller förmånsrätt är tvistig *skall*, om det *ej* av särskilda skäl är obehövt, föreläggas att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan om rätten till *medlen* mot sakägare som *medlen* *skall* tillkomma om borgenärens anspråk faller bort. *Efterkommer* borgenären *ej* föreläggandet, har han förlorat sin rätt till *medlen*, om *ej* motparten inom den angivna tiden har väckt talan mot borgenären.

Kan fördelningen *ej* utan betydande olägenhet för parterna avslutas utan att tvisten har blivit avgjord, *skall* Kronofogdemyndig-

Är fordran eller därmed förenad förmånsrätt beroende av villkor eller tvistig eller är förmånsrätt beroende av att sökt in-teckning beviljas, *ska* Kronofogdemyndigheten avsätta *det* som belöper på fordringen i avvaktan på att villkoret uppfylls eller förfaller eller att tvisten eller frågan om in-teckning blir slutligt avgjord. Avsättning *ska* dock *inte* ske om tvist *ska* prövas enligt tredje stycket.

Borgenär vars fordran eller förmånsrätt är tvistig *ska*, om det *inte* av särskilda skäl är obehövt, föreläggas att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom *eller henne* väcka talan om rätten till *pengarna* mot sakägare som *pengarna* *ska* tillkomma om borgenärens anspråk faller bort. *Följer* *inte* borgenären föreläggandet, har han *eller hon* förlorat sin rätt till *pengarna*, om *inte* motparten inom den angivna tiden har väckt talan mot borgenären.

Kan fördelningen *inte* utan betydande olägenhet för parterna avslutas utan att tvisten har blivit avgjord, *ska* Kronofogdemyndig-

heten själv pröva tvisten, om det är ändamålsenligt. *Därvid* gäller vad som sägs i 2 kap. 22 och 23 §§.

heten själv pröva tvisten, om det är ändamålsenligt. *Då* gäller vad som sägs i 3 kap. 23 och 24 §§.

Prop. 2020/21:161
Bilaga 2

13 kap.

8 §

När *medel* avsätts enligt 7 §, *skall* Kronofogdemyndigheten ange hur *det skall förfaras* med dem om fordringen faller bort helt eller delvis.

När *pengar* avsätts enligt 7 §, *ska* Kronofogdemyndigheten ange hur *de ska fördelas* om fordringen helt eller delvis faller bort.

13 kap.

9 §

Om alla berörda sakägare är *ense* om hur *medlen skall* fördelas, *skall* fördelningen *ske i enlighet därmed*.

Om alla berörda sakägare är *överens* om hur *pengarna ska* fördelas, *ska* fördelningen *göras enligt överenskommelsen*.

**Särskilda bestämmelser
beträffande registrerat skepp,
registrerat luftfartyg m.m. och
fast egendom**

**Särskilda bestämmelser för
registrerat skepp, registrerat
luftfartyg m.m. och fast
egendom**

13 kap.

10 §

När registrerat skepp, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fastighet har sålts på auktion, *skall* behållen avkastning av egendomen, ersättning som har *influtit* med anledning av misslyckat försök att sälja egendomen och tillskott som någon har betalat för att bevara sin rätt vid försäljningen fördelas tillsammans med köpeskillingen för egendomen. *Medel som har influtit genom särskild försäljning av tillbehör till fastighet skall* fördelas samtidigt som köpeskillingen för fastigheten.

Fördelningen *skall* ske i enlighet med sakägarförteckningen, om det *ej* framgår att fordran understiger *vad* som anges i förteckningen. Angående begränsning av inteckningshavares rätt vid försäljning av intecknade reservdelar till luftfartyg finns föreskrift i 11 kap. 3 § tredje stycket.

När registrerat skepp, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fastighet har sålts på auktion, *ska* behållen avkastning av egendomen, ersättning som har *betalats in* med anledning av misslyckat försök att sälja egendomen och tillskott som någon har betalat för att bevara sin rätt vid försäljningen fördelas tillsammans med köpeskillingen för egendomen. *Pengar från särskild försäljning av tillbehör till fastighet ska* fördelas samtidigt som köpeskillingen för fastigheten.

Fördelningen *ska* ske i enlighet med sakägarförteckningen, om det *inte* framgår att fordran understiger *det* som anges i förteckningen. Angående begränsning av inteckningshavares rätt vid försäljning av intecknade reservdelar till luftfartyg finns föreskrift i 11 kap. 3 § tredje stycket.

Utdelning för fordran som *ej* har tagits upp i förteckningen utgår endast av överskott, om sådant uppkommer.

Utdelning för fordran som *inte* har tagits upp i förteckningen utgår endast av överskott, om sådant uppkommer.

13 kap.

11 §

Bestämmelserna i 10 § första stycket gäller också när fastighet har sålts under hand. *Medlen skall* fördelas i första hand enligt köpevillkoren och i övrigt enligt de grunder som gäller för upprättande av sakägarförteckning.

Bestämmelserna i 10 § första stycket gäller också när fastighet har sålts under hand. *Pengarna ska* fördelas i första hand enligt köpevillkoren och i övrigt enligt de grunder som gäller för upprättande av sakägarförteckning.

13 kap.

12 §

Avbryts förfarandet i fråga om egendom som avses i 10 § utan att egendomen har blivit såld, *skall influtna medel* fördelas enligt vad som sägs där, om sakägarförteckning har upprättats, och i annat fall enligt de grunder som gäller för upprättande av sådan förteckning. Annan borgenär än sökanden har dock *ej* rätt att få betalning *ur medlen* för annat än ränta och kostnader, om hans fordran är förenad med panträtt på grund av inteckning.

Avbryts förfarandet i fråga om egendom som avses i 10 § utan att egendomen har blivit såld, *ska pengarna* fördelas enligt vad som sägs där, om sakägarförteckning har upprättats, och i annat fall enligt de grunder som gäller för upprättande av sådan förteckning. Annan borgenär än sökanden har dock *inte* rätt att få betalning för annat än ränta och kostnader, om hans *eller hennes* fordran är förenad med panträtt på grund av inteckning.

När tillbehör till fastighet har sålts för sig, *skall* borgenär, som *ej* har avstått från betalning, få utdelning med tillämpning av 12 kap. 16 §, även om fastigheten *ej* säljs.

När tillbehör till fastighet har sålts för sig, *ska* borgenär, som *inte* har avstått från betalning, få utdelning med tillämpning av 12 kap. 16 §, även om fastigheten *inte* säljs.

13 kap.

13 §

Medel som *tillkommer* borgenär *skall* avräknas på ränta och annan biförpliktelse före fordrans kapitalbelopp, om *ej* borgenären har yrkat annat före fördelningen eller, om fördelning *ej äger rum*, före utbetalningen.

Pengar som *en* borgenär *har rätt till ska* avräknas på ränta och annan biförpliktelse före fordrans kapitalbelopp, om *inte* borgenären har yrkat annat före fördelningen eller, om fördelning *inte sker*, före utbetalningen.

Om ordningen mellan fordrans kapitalbelopp och biförpliktelser när registrerat skepp, registrerat

Om ordningen mellan fordrans kapitalbelopp och biförpliktelser när registrerat skepp, registrerat

luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fastighet har utmätts finns bestämmelser i 10 kap. 11 § första stycket, 11 kap. 1 § och 12 kap. 26 § första stycket.

luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fastighet har utmätts finns bestämmelser i 10 kap. 11 § första stycket, 11 kap. 1 § och 12 kap. 26 § första stycket.

13 kap.

14 §³⁹

Medel får *ej* betalas ut utan att säkerhet ställs, om

1. utmätning har skett med stöd av 3 kap. 5 § 1 eller 6 § och *executionstiteln ej har vunnit* laga kraft eller utmätning har skett på grund av utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning och *gäldenären* har sökt återvinning eller överklagat,

2. utmätning har skett hos dödsbo för fordran som *ej* var förenad med särskild förmånsrätt i egendomen och den tid som anges i 8 kap. 6 § första stycket *ej* har gått till ända,

3. rätten till *medlen* är beroende av ett överklagande av utmätningen eller den utmätta egendomens försäljning eller av talan som avses i 4 kap. 20–22 eller 26 §,

4. fördelning som har skett vid fördelningssammanträde *ej* har vunnit laga kraft,

5. i annat fall tvist råder om vem som är betalningsberättigad.

Pengar får *inte* betalas ut utan att säkerhet ställs, om

1. utmätning har skett med stöd av 2 kap. 4 § och *utsökningstiteln inte har fått* laga kraft eller utmätning har skett på grund av utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning och *svaranden* har sökt återvinning eller överklagat,

2. utmätning har skett hos dödsbo för fordran som *inte* var förenad med särskild förmånsrätt i egendomen och den tid som anges i 8 kap. 6 § första stycket *inte* har löpt ut,

3. rätten till *pengarna* är beroende av ett överklagande av utmätningen eller den utmätta egendomens försäljning eller av talan som avses i 4 kap. 20–22 eller 26 §,

4. fördelning som har skett vid fördelningssammanträde *inte* har fått laga kraft,

5. i annat fall tvist råder om vem som är betalningsberättigad.

13 kap.

15 §

Har *medel* avsatts enligt 7 § första stycket på grund av tvist och har tvisten prövats av domstol, får den vinnande parten *mot säkerhet lyfta medlen utan hinder av att avgörandet ej har vunnit* laga kraft. I annat fall får *medel* som har avsatts enligt 7 § första stycket, om skäl föreligger, mot säkerhet betalas ut till den borge-

Har *pengar* avsatts enligt 7 § första stycket på grund av tvist och har tvisten prövats av domstol, får *pengarna betalas ut till* den vinnande parten *även om avgörandet inte har fått* laga kraft *om säkerhet ställs*. I annat fall får *pengar* som har avsatts enligt 7 § första stycket, om skäl föreligger, mot säkerhet betalas ut till den

³⁹ SFS senaste lydelse 1994:1038.

när för vilken de har avsatts eller, om denne *ej vill lyfta medlen*, till den som i andra hand är berättigad till dem.

borgenär för vilken de har avsatts eller, om denne *inte vill ha pengarna utbetalda*, till den som i andra hand har rätt till dem.

13 kap.

16 §⁴⁰

Att en verkställd fördelning överklagas *hindrar inte* att belopp som inte berörs av överklagandet betalas ut.

Om en verkställd fördelning överklagas *får* belopp som inte berörs av överklagandet betalas ut.

13 kap.

17 §⁴¹

När *medel* betalas ut, *skall iakttagas* vad som i allmänhet gäller om skyldighet för borgenär att *förete* eller *återställa* fordringsbevis eller säkerhet som har lämnats för fordran.

Pantbrev i skepp eller fastighet eller företagsinteckningsbrev, vilket utgör säkerhet för fordran på vilken betalning har utfallit, *skall företes* även om borgenären *ej* är skyldig att *återställa* handlingen, om *ej* Kronofogdemyndigheten *finner* skäl att medge undantag. Detsamma gäller skuldebrev som är intecknat i annan egendom, när skyldighet att *förete* eller *återställa* skuldebrevet *ej* följer redan av första stycket.

När köparen åberopar att den som enligt sakägarförteckning är berättigad till betalning har *medgivit* honom avräkning på köpeskillingen, gäller vid Kronofogdemyndighetens prövning av överenskommelsen vad som föreskrivs i första och andra styckena.

När *pengar* betalas ut, *ska iakttas* vad som i allmänhet gäller om skyldighet för borgenär att *uppvisa* eller *lämna tillbaka* fordringsbevis eller säkerhet som har lämnats för fordran.

Pantbrev i skepp eller fastighet eller företagsinteckningsbrev, vilket utgör säkerhet för fordran på vilken betalning har utfallit, *ska uppvisas* även om borgenären *inte* är skyldig att *lämna tillbaka* handlingen, om *inte* Kronofogdemyndigheten *anser att det finns* skäl att medge undantag. Detsamma gäller skuldebrev som är intecknat i annan egendom, när skyldighet att *uppvisa* eller *lämna tillbaka* skuldebrevet *inte* följer redan av första stycket.

När köparen åberopar att den som enligt sakägarförteckning *har rätt till* betalning har *medgett* honom eller *henne* avräkning på köpeskillingen, gäller vid Kronofogdemyndighetens prövning av överenskommelsen vad som föreskrivs i första och andra styckena.

13 kap.

18 §

Om borgenär för vilken utdelning har beräknats *ej* inom ett

Om borgenär för vilken utdelning har beräknats *inte* inom ett

⁴⁰ SFS senaste lydelse 1994:1038.

⁴¹ SFS senaste lydelse 2003:531.

år från det att fördelningen har vunnit laga kraft förete fordringsbevis eller i övrigt fullgör vad som krävs enligt 17 § för att han skall få lyfta medlen, får dessa mot säkerhet betalas ut till den som i andra hand är berättigad till dem, om ej särskilda skäl föreligger.

år från det att fördelningen har fått laga kraft uppvisar fordringsbevis eller i övrigt fullgör vad som krävs enligt 17 § för att han eller hon ska få pengarna utbetalda, får dessa betalas ut mot säkerhet till den som i andra hand har rätt till dem, om det inte finns särskilda skäl.

13 kap.

19 §

Om alla berörda sakägare medger att belopp betalas ut utan säkerhet när sådan annars krävs, skall det ske.

Om säkerhet krävs får belopp betalas ut utan säkerhet om alla berörda sakägare medger det.

13 kap.

20 §

Ändras beslut om fördelning eller utbetalning, skall Kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad som skall betalas tillbaka. Härvid får ställd säkerhet tagas i anspråk. Motsvarande gäller, om medel som någon har fått lyfta enligt 14 eller 15 § skall tillkomma annan sakägare eller om borgenär har fått lyfta medel enligt 18 § och den som har bättre rätt till medlen anmäler sig och fullgör vad som krävs för betalning till honom.

Ändras beslut om fördelning eller utbetalning, ska Kronofogdemyndigheten på begäran utmäta vad som ska betalas tillbaka. I sådana fall får ställd säkerhet tas i anspråk. Motsvarande gäller, om pengar som någon har fått utbetalda enligt 14 eller 15 § ska tillkomma annan sakägare eller om borgenär har fått pengar utbetalda enligt 18 § och den som har bättre rätt till pengarna anmäler sig och fullgör vad som krävs för betalning till honom eller henne.

Om återbetalningsskyldigheten avser en fordran som handläggs enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ska den myndighet för vilken utmätning skett omedelbart betala tillbaka pengarna till Kronofogdemyndigheten.

**Särskilda bestämmelser
beträffande allmänna mål**

**Särskilda bestämmelser för mål
som ska handläggas enligt lagen
(1993:891) om indrivning av
statliga fordringar m.m.**

13 kap.

21 §

Bestämmelserna i 1, 13, 14 och 20 §§ gäller ej i fråga om sökan-

Bestämmelserna i 1 § första och fjärde stycket, 13 och 14 §§ och

den i allmänt mål. I sådant mål gäller ej heller 4–6 §§, 7 § första–tredje styckena, 8 och 9 §§ annat än om fördelning skall ske med enskild borgenär eller om det är särskilt föreskrivet att fördelningssammanträde skall hållas. Bestämmelsen i 7 § tredje stycket får ej tillämpas i allmänt mål, om sökandens fordran berörs av tvisten.

20 § första stycket gäller inte sökanden i mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. För sådana mål gäller inte heller 4–9 §§ annat än om fördelning ska ske med enskild borgenär eller om det hålls ett fördelningssammanträde. Bestämmelsen i 7 § tredje stycket får inte tillämpas för mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m., om sökandens fordran berörs av tvisten.

14 kap. Verkan av exekutiv försäljning m.m.

14 kap. Verkan av försäljning m.m.

14 kap.

1 §

Exekutiv försäljning ger köparen samma rätt till den sålda egendomen som frivillig försäljning, om ej annat följer av vad som sägs i detta kapitel.

Tvångsvis försäljning ger köparen samma rätt till den sålda egendomen som frivillig försäljning, om inte annat följer av vad som sägs i detta kapitel.

14 kap.

2 §

När utmätning av viss egendom ger företräde framför överlåtelse av egendomen, gäller det till förmån även för den som förvärvar egendomen vid exekutiv försäljning. Detsamma gäller, när tredje man efter föreläggande enligt 4 kap. 20 § eller 26 § jämförd med 20 § har förlorat sin rätt mot sökanden.

När utmätning av viss egendom ger företräde framför överlåtelse av egendomen, gäller det till förmån även för den som förvärvar egendomen vid tvångsvis försäljning. Detsamma gäller, när tredje man efter föreläggande enligt 4 kap. 20 § eller 26 § jämförd med 20 § har förlorat sin rätt mot sökanden.

14 kap.

3 §⁴²

Har exekutiv försäljning av registrerat skepp eller luftfartyg som registrerats i luftfartygsregistret vunnit laga kraft och köpeskillingen betalats skall, om gäldenären inte var rätt ägare, köparens förvärv dock gälla, om

Har tvångsvis försäljning av registrerat skepp eller luftfartyg som registrerats i luftfartygsregistret fått laga kraft och köpeskillingen betalats ska, om svaranden inte var rätt ägare, köparens förvärv dock gälla, om

gäldenärens åtkomst var inskriven när försäljningen *ägde rum*.

När *exekutiv* försäljning av fast egendom har *vunnit* laga kraft och köpeskillingen har erlagts, har den som åberopar annat förvärv av egendomen från *gäldenären* eller någon hans företrädare förlorat sin rätt mot köparen. Även den som åberopar att *gäldenärens* eller någon hans företrädares åtkomst var ogiltig eller av annat skäl *ej* gällde mot rätte ägaren har förlorat sin rätt mot köparen, om lagfart var beviljad för *gäldenären* när den *exekutiva* försäljningen *ägde rum*.

svarandens åtkomst var inskriven när försäljningen *skedde*.

När *tvångsvis* försäljning av fast egendom har *fått* laga kraft och köpeskillingen har erlagts, har den som åberopar annat förvärv av egendomen från *svaranden* eller någon hans *eller hennes* företrädare förlorat sin rätt mot köparen. Även den som åberopar att *svarandens* eller någon hans *eller hennes* företrädares åtkomst var ogiltig eller av annat skäl *inte* gällde mot rätte ägaren har förlorat sin rätt mot köparen, om lagfart var beviljad för *svaranden* när den *tvångsvisa* försäljningen *skedde*.

14 kap.

4 §

Om *exekutivt såld egendom* frångår köparen därför att *gäldenären ej* var rätt ägare, är *gäldenären* skyldig att ersätta köparen dennes skada med sammanlagda beloppet av vad som har gått till betalning av fordran mot *gäldenären* och har betalats ut till denne. Har *gäldenären* uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat köparens skada, är han skyldig att ersätta skadan utan sådan begränsning.

Borgenär, som *ej* var i god tro när han mottog betalning, är skyldig att solidariskt med *gäldenären* ersätta köparen dennes skada med det belopp som han har erhållit i betalning. Har borgenären uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat köparens skada, är han skyldig att ersätta skadan utan sådan begränsning.

Om *den av Kronofogdemyndigheten sålda egendomen* frångår köparen därför att *svaranden inte* var rätt ägare, är *svaranden* skyldig att ersätta köparen dennes skada med sammanlagda beloppet av vad som har gått till betalning av fordran mot *svaranden* och har betalats ut till denne. Har *svaranden* uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat köparens skada, är han *eller hon* skyldig att ersätta skadan utan sådan begränsning.

Borgenär, som *inte* var i god tro när han *eller hon* mottog betalning, är skyldig att solidariskt med *svaranden* ersätta köparen dennes skada med det belopp som han *eller hon* har erhållit i betalning. Har borgenären uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat köparens skada, är han *eller hon* skyldig att ersätta skadan utan sådan begränsning.

14 kap.

5 §

När *tvångsvis* försäljning medför att tredje man förlorar sin ägande-

När *tvångsvis* försäljning medför att tredje man förlorar sin ägande-

rätt till den sålda egendomen, gäller i fråga om tredje mans rätt till ersättning för liden skada vad som sägs i 4 § om köparens rätt till ersättning av *svaranden* och borgenär. Motsvarande gäller, när indrivning av utmätt fordran medför att tredje man förlorar sin rätt till fordringen.

rätt till den sålda egendomen, gäller i fråga om tredje mans rätt till ersättning för liden skada vad som sägs i 4 § om köparens rätt till ersättning av *svaranden* och borgenär. Motsvarande gäller, när indrivning av utmätt fordran medför att tredje man förlorar sin rätt till fordringen.

15 kap. Avhysning

15 kap. 1 §

Avhysning ska genomföras så att skälig hänsyn tas till såväl sökandens intresse som svarandens situation.

Innan avhysning sker ska svaranden ges tillfälle att yttra sig. Om svaranden saknar känd hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig, får avhysning ske även om svaranden inte har fått tillfälle att yttra sig.

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden har fått tillfälle att yttra sig gäller delgivningslagen (2010:1932). Om delgivningsmottagaren har känd hemvist inom riket men varken denne eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 34–37 §§ delgivningslagen påträffas och det inte kan klarläggas var delgivningsmottagaren uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas eller handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till dennes hemvist. Om svaranden är bosatt utomlands får handlingen sändas till honom eller henne med posten under svarandens utländska adress.

15 kap. 2 §

Om det är möjligt ska avhysning ske inom fyra veckor från det att de handlingar som behövs har kommit in till Kronofogdemyndigheten.

Avhysning får ske tidigast en vecka från det att svaranden fick tillfälle att yttra sig eller, om svaranden är bosatt utomlands, två veckor från det att underrättelse skickades till honom eller henne.

15 kap. 3 §

Om det behövs av hänsyn till svaranden eller för att Kronofogdemyndigheten ska kunna verka för att parterna träffar en frivillig överenskommelse får Kronofogdemyndigheten medge anstånd med avhysningen under högst sex veckor från det att de handlingar som behövs kom in till myndigheten. Om det finns synnerliga skäl får anståndet förlängas till högst åtta veckor, om skälig ersättning betalas för hela den anståndstid som har medgetts av myndigheten. När en begäran om anstånd prövas ska Kronofogdemyndigheten särskilt beakta om svaranden eller tredje man ska avhysas från sitt hem.

Om det på grund av 2 § andra stycket finns hinder mot att genomföra avhysningen inom den tid som anges i 2 § första stycket, ska anståndstiden räknas från den dag då förrättningen tidigast hade kunnat ske.

15 kap. 4 §

Om sökanden medger uppskov med avhysningen och uppskovet varar över sex månader från dagen för ansökan, är ansökan förfallen, om det inte finns särskilda skäl att godta ytterligare uppskov.

15 kap. 5 §

Kronofogdemyndigheten ska vid behov ordna transport av egendom som ska bortföras, hyra utrymme för förvaring av egendomen och vidta andra liknande åtgärder som föranleds av avhysningen.

Egendom som uppenbart saknar värde eller av annat skäl inte bör förvaras får kastas i samband med avhysningsförrättningen.

Innan åtgärd enligt första eller andra stycket vidtas, ska parterna underättas, om det kan ha betydelse för dem.

Den som har mottagit egendom för förvaring i fall som avses i första stycket har rätt till skälig ersättning av svaranden för förvaringen. Har egendomen inte hämtats tre månader efter avhysningen, får den som har mottagit egendomen sälja den och ta ut sin fordran ur köpeskillingen eller, om egendomen uppenbarligen saknar försäljningsvärde, kasta den. Innan egendomen säljs eller kastas ska svaranden uppmanas att hämta egendomen genom rekommenderat brev till svarandens kända adress. I övrigt tillämpas 5–7 §§ samt 10 § första och andra styckena lagen (1985:982) om näringsidkares rätt att sälja saker som inte har hämtats. Vid tillämpningen av dessa bestämmelser ska vad som sägs om beställaren avse svaranden och vad som sägs om näringsidkaren avse den som har mottagit egendomen för förvaring.

15 kap. 6 §

Om avhysning ska ske från annat än bostad och svaranden underlåter att ta hand om egendomen, får Kronofogdemyndigheten besluta att egendomen ska säljas om lämpligt förvaringsutrymme inte kan ordnas. Om egendomen kan antas sakna försäljningsvärde, får det i stället beslutas att egendomen ska förstöras. Egendom som tillhör tredje man får säljas eller förstöras endast om denne underlåter att själv ta hand om egendomen.

Innan ett beslut enligt första stycket meddelas ska svaranden och, om egendomen tillhör tredje man, denne få tillfälle att yttra sig enligt vad som föreskrivs i 2 §.

Försäljning ska ske i den ordning som gäller för utmätt lös egendom i allmänhet. Bestämmelsen i 9 kap. 4 § första stycket gäller dock inte.

15 kap. 7 §

Avhysning får genomföras även mot inneboende eller annan tredje man som hindrar sökanden i utövningen av dennes rätt, om det är uppenbart att tredje mannen saknar fog att motsätta sig verkställigheten. När det finns anledning ska Kronofogdemyndigheten om möjligt i förväg underrätta tredje mannen om avhysningen.

Anstånd får meddelas enligt 3 §, om det behövs av hänsyn till tredje mannen.

15 kap. 8 §

Kronofogdemyndigheten får förelägga svaranden att själv fullgöra sin skyldighet att flytta om det anses lämpligt och sökanden medger det. Då tillämpas 1 §, 2 § andra stycket samt 4 och 7 §§.

16 kap. Handräckning samt kvarstad och andra säkerhetsåtgärder

Verkställighet av handräckning och andra säkerhetsåtgärder än kvarstad

16 kap. 1 §

Innan verkställighet av handräckning sker ska svaranden underrättas. Kronofogdemyndigheten får dock genast vidta behövlig åtgärd om saken är brådskande. Kronofogdemyndigheten ska så snart som möjligt pröva om åtgärden ska bestå.

16 kap. 2 §

Verkställighet av handräckning eller annan säkerhetsåtgärd än kvarstad sker genom att Kronofogdemyndigheten förelägger svaranden att fullgöra vad han eller hon är skyldig att göra eller att iakttä förbud eller annan föreskrift eller genom att myndigheten själv vidtar behövlig åtgärd. Om sökanden begär det och det är lämpligt kan Kronofogdemyndigheten överlämna åt sökanden att efter myndighetens anvisning utföra behövlig åtgärd.

Beträffande genomförandet av verkställigheten tillämpas 15 kap. 5 och 6 §§.

En föreskrift i utsökningstiteln som avser verkställigheten hindrar inte att verkställigheten genomförs på annat sätt, om det behövs.

16 kap. 3 §

Om sökanden medger uppskov med verkställighet och varar uppskovet över sex månader från dagen för ansökan, är ansökan förfallen. Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger.

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med handräckning för återtagande av en vara, om det finns särskilda skäl med hänsyn till köparens förhållanden och övriga omständigheter. Anstånd får dock inte beviljas för mer än fyra månader från dagen för ansökan om handräckning.

Kronofogdemyndigheten får besluta om villkor för anståndet och förklara att anståndet ska upphöra att gälla om det finns anledning till det.

Verkställighet av beslut om kvarstad

16 kap. 4 §

Vid verkställighet av beslut om kvarstad för fordran tillämpas vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 2–7, 9 och 13–19 §§, 22 § första och tredje styckena, 24, 25 och 33–35 §§, 5 och 6 kap. samt 12 kap. 3–5 §§.

Kvarstad för fordran får inte läggas på lön eller annan förmån som avses i 7 kap. innan den har betalats ut och kan utmätas.

16 kap. 5 §

När egendom har belagts med kvarstad för fordran, får svaranden inte överlåta egendomen eller till skada för sökanden förfoga över den på annat sätt, om inte Kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl.

I fråga om verkan av kvarstaden i övrigt gäller vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 29 § andra stycket och 31 § samt 12 kap. 6–10 §§.

Om lös egendom, som har belagts med kvarstad för fordran, hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård, får den på begäran av part säljas i den ordning som gäller för utmätt egendom.

16 kap. 6 §

Kvarstad för fordran hindrar inte att egendomen utmäts eller beläggs med kvarstad för annan fordran. Finns annan egendom att tillgå, ska dock denna tas i anspråk i första hand, om inte den fordran för vilken utmätning eller kvarstad söks är förenad med särskild förmånsrätt i den kvarstadsbelagda egendomen.

Om egendom som har belagts med kvarstad för fordran utmäts för annan fordran vilken inte är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen, ska egendomen anses samtidigt utmätt för kvarstadsborgenärens fordran. Sådan utmätningssverkan förfaller, om den sökta utmätningen hävs.

16 kap. 7 §

Beträffande verkställighet av beslut om kvarstad till säkerhet för bättre rätt tillämpas 6 kap. och 12 kap. 5 §.

I fråga om verkan av sådan kvarstad gäller 5 §. Pantbrev som gäller i egendomen får dock inte pantsättas, om inte Kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl. Detsamma gäller skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg.

Tredje avdelningen – Bestämmelser om kostnader och överklagande

17 kap. Kostnader

17 kap.

2 §⁴³

Sökanden ansvarar mot staten för förrättningskostnaderna i målet, om inte något annat följer av 3 eller 4 § eller av särskild föreskrift. Betalar sökanden inte en grundavgift inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten avskriva målet.

Sökanden ansvarar mot staten för förrättningskostnaderna i målet, om inte något annat följer av 3 eller 4 § eller av särskild föreskrift. Betalar sökanden inte en grundavgift inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten avskriva målet.

⁴³ SFS senaste lydelse 2007:277.

I fråga om kostnader för en åtgärd som har begärts av någon annan än sökanden i målet *skall* den som har begärt åtgärden anses som sökande. När en fastighet enligt 12 kap. 49 § har *indragits* i försäljning av en gemensamt in-tecknad fastighet, *skall* dock sökanden i målet ansvara även för kostnader som föranleds av in-dragningen, om han har sämre rätt än den som har begärt indragning.

I fråga om kostnader för en åtgärd som har begärts av någon annan än sökanden i målet *ska* den som har begärt åtgärden anses som sökande. När en fastighet enligt 12 kap. 49 § har *dragits in* i försäljning av en gemensamt in-tecknad fastighet, *ska* dock sökanden i målet ansvara även för kostnader som föranleds av indragningen, om han *eller hon* har sämre rätt än den som har begärt indragning.

17 kap.

3 §⁴⁴

Sökanden ansvarar inte för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. 21 § eller för sådan handräckning enligt 8 kap. 18 § som behövs för att komma i besittning av lös egendom eller bostad.

Sökanden ansvarar inte heller för förrättningskostnaderna i mål om utmätning för fordran som vid utmätning av lön har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 §.

Vid avhysning ansvarar sökanden inte för kostnader för förvaring av svarandens egendom eller för andra åtgärder som väsentligen avser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller kostnader för försäljning enligt 16 kap. 7 §.

Sökanden ansvarar inte för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. 21 § eller för sådan handräckning enligt 8 kap. 18 § som behövs för att komma i besittning av lös egendom eller bostad.

Sökanden ansvarar inte heller för förrättningskostnaderna i mål om utmätning för fordran som vid utmätning av lön har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 §.

Vid avhysning ansvarar sökanden inte för kostnader för förvaring av svarandens egendom eller för andra åtgärder som väsentligen avser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller kostnader för försäljning enligt 15 kap. 6 §.

Undantag från skyldigheten att betala förrättningskostnader

17 kap.

4 §⁴⁵

Kronofogdemyndigheten får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala förrättningskostnaderna, om det finns särskilda skäl.

Om det finns särskilda skäl får Kronofogdemyndigheten besluta att sökanden eller svaranden inte ska betala förrättningskostnaderna eller bara en del av dessa.

⁴⁴ SFS senaste lydelse 2007:277.

⁴⁵ SFS senaste lydelse 2008:216.

Återstår endast ett obetydligt belopp att betala i ett *allmänt eller enskilt* mål om utmätning, får Kronofogdemyndigheten betala beloppet till sökanden genom att jämka förrättningskostnaderna i motsvarande mån.

Återstår endast ett obetydligt belopp att betala i ett mål om utmätning, får Kronofogdemyndigheten betala beloppet till sökanden genom att jämka förrättningskostnaderna i motsvarande mån.

Sökandens skyldighet att betala förrättningskostnader i förskott

17 kap.

5 §⁴⁶

Förrättningskostnader för vilka sökanden ansvarar skall förskottas av honom, om Kronofogdemyndigheten begär det. Staten, kommun, landsting och kommunalförbund är dock inte skyldiga att lämna sådant förskott.

Betalas inte förskott inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten *inställa* verkställigheten och häva vidtagna åtgärder. Om förskottet avser en grundavgift, får myndigheten i stället *avskriva* målet.

Om Kronofogdemyndigheten begär det ska förrättningskostnader för vilka sökanden ansvarar, betalas i förskott. Staten, kommun, landsting och kommunalförbund är dock inte skyldiga att lämna sådant förskott.

Betalas inte förskott inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten *ställa in* verkställigheten och häva vidtagna åtgärder. Om förskottet avser en grundavgift, får myndigheten i stället *skriva av* målet.

17 kap.

7 §⁴⁷

Förrättningskostnader i mål om utmätning tas ut ur köpeskillingen för såld egendom, behållen avkastning och andra tillgängliga *medel*. De får vid behov genast utsökas hos *gäldenären*.

Förrättningskostnader som är gemensamma för flera mål har företrädare framför kostnader som endast avser ett mål.

Förrättningskostnad för handräkning enligt 8 kap. 18 § får genast utsökas hos den mot vilken åtgärden har vidtagits.

Förrättningskostnader i mål om utmätning tas ut ur köpeskillingen för såld egendom, behållen avkastning och andra tillgängliga *pengar*. De får vid behov genast utsökas hos *svaranden*.

Förrättningskostnader som är gemensamma för flera mål har företrädare framför kostnader som endast avser ett mål.

Förrättningskostnad för handräkning enligt 8 kap. 18 § får genast utsökas hos den mot vilken åtgärden har vidtagits.

⁴⁶ SFS senaste lydelse 2007:277.

⁴⁷ SFS senaste lydelse 1996:130.

17 kap.
8 §⁴⁸

Förrättningskostnader i mål om verkställighet enligt 16 kap. får genast utsökas hos svaranden, om *ej* annat följer av *exekutionstiteln*. Detta gäller dock *ej* verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd.

Om egendom i samband med avhysning säljs enligt 16 kap. 7 §, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

När förrättningskostnader för avhysning tas ut hos svaranden, har kostnad som avses i 3 § tredje stycket företräde framför annan förrättningskostnad.

Förrättningskostnader i mål om verkställighet enligt 15 och 16 kap. får genast utsökas hos svaranden, om *inte* annat följer av *utsökningstiteln*. Detta gäller dock *inte* verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd.

Om egendom i samband med avhysning säljs enligt 15 kap. 6 §, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

När förrättningskostnader för avhysning tas ut hos svaranden, har kostnad som avses i 3 § tredje stycket företräde framför annan förrättningskostnad.

17 kap.
10 §

Om lös egendom som har belagts med kvarstad säljs enligt 16 kap. 14 § tredje stycket eller 16 § andra stycket, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

Har Kronofogdemyndigheten med anledning av kvarstad på fast egendom *förordnat* om åtgärd som avses i 12 kap. 8 eller 9 §, tas kostnad för åtgärden ut ur behållen avkastning.

Om lös egendom som har belagts med kvarstad säljs enligt 16 kap. 5 § tredje stycket eller 7 § andra stycket, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

Har Kronofogdemyndigheten med anledning av kvarstad på fast egendom *beslutat* om åtgärd som avses i 12 kap. 8 eller 9 §, tas kostnad för åtgärden ut ur behållen avkastning.

17 kap.
11 §

Vad som sägs i 7–10 §§ om uttagande av förrättningskostnad hos svaranden gäller *ej* kostnad som till följd av *exekutionstiteln*s upphävande, ansökningens återkallande eller annan särskild anledning bör betalas av sökanden.

Om sökanden *ej* har förskotterat förrättningskostnad för vilken han ansvarar och kostnaden *ej* får eller har kunnat i målet *tagas* ut hos

Vad som sägs i 7–10 §§ om uttagande av förrättningskostnad hos svaranden gäller *inte* kostnad som till följd av *utsökningstiteln*s upphävande, ansökningens återkallande eller annan särskild anledning bör betalas av sökanden.

Om sökanden *inte* har förskotterat förrättningskostnad för vilken han ansvarar och kostnaden *inte* får eller har kunnat i målet *tas*

svaranden, får den genast utsökas hos sökanden.

ut hos svaranden, får den genast utsökas hos sökanden.

Prop. 2020/21:161
Bilaga 2

17 kap.

12 §

I fråga om kostnader i tvist vid fördelning av *medel* som enligt 13 kap. 7 § tredje stycket prövas av Kronofogdemyndigheten tillämpas 18 kap. rättegångsbalken.

Beslut, varigenom Kronofogdemyndigheten har ålagt ersättningskyldighet enligt första stycket, verkställs såsom dom som avses i 3 kap. 6 §.

Särskild bestämmelse beträffande allmänna mål

I fråga om kostnader i tvist vid fördelning av *pengar* som enligt 13 kap. 7 § tredje stycket prövas av Kronofogdemyndigheten tillämpas 18 kap. rättegångsbalken.

Beslut, varigenom Kronofogdemyndigheten har ålagt ersättningskyldighet enligt första stycket, verkställs såsom dom som avses i 2 kap. 4 §.

Särskilda bestämmelser för mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

17 kap.

13 §⁴⁹

Bestämmelserna i 2 och 3 §§, 4 § första stycket och 5 § om sökandens ansvar för förrättningskostnader *gäller inte* i allmänt mål.

Bestämmelserna i 2 och 3 §§ samt 4 § första stycket *gäller inte för* sökandens ansvar för förrättningskostnader i *mål som ska handläggas enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.*

18 kap. Överklagande

18 kap.

1 §⁵⁰

Kronofogdemyndighetens beslut överklagas skriftligen hos en tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var svaranden har *sitt* hemvist.

Med svarandens hemvist förstås den ort där svaranden är bosatt. Beträffande dödsbo förstås den ort där den döde senast var bosatt och beträffande annan juridisk person

Kronofogdemyndighetens beslut överklagas skriftligen hos en tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var svaranden har *sin* hemvist.

Med svarandens hemvist förstås den ort där svaranden är bosatt. Beträffande dödsbo förstås den ort där den döde senast var bosatt och beträffande annan juridisk person

⁴⁹ SFS senaste lydelse 2008:216.

⁵⁰ SFS senaste lydelse 2006:672.

förstås den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.

I den mån det inte föreskrivs något annat i detta kapitel gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden vid överklagande i utökningensmål. Kronofogdemyndigheten *skall* dock inte vara part i domstolen.

förstås den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.

I den mån det inte föreskrivs något annat i detta kapitel gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden vid överklagande i utökningensmål. Kronofogdemyndigheten *ska* dock inte vara part i domstolen *utom i den del överklagandet avser förrättningskostnaderna*.

18 kap.

2 §⁵¹

Kronofogdemyndighetens beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot. Sökanden eller svaranden får klaga även över att beslut gör intrång i tredje mans rätt.

Ett beslut, genom vilket en rättighet har förbehållits enligt 12 kap. 33 § andra stycket, får överklagas endast av den som har bestritt att sådant förbehåll görs.

Kronofogdemyndighetens beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom *eller henne* emot. Sökanden eller svaranden får klaga även över att beslut gör intrång i tredje mans rätt.

Ett beslut, genom vilket en rättighet har förbehållits enligt 12 kap. 33 § andra stycket, får överklagas endast av den som har bestritt att sådant förbehåll görs.

18 kap.

5 §⁵²

Följande beslut får inte överklagas:

1. ett beslut genom vilket begäran om rättelse av utmätning enligt 4 kap. 33 eller 34 § eller av kvarstad för fordran enligt 16 kap. 13 § har lämnats utan bifall,
2. ett beslut genom vilket en rättighet inte har förbehållits enligt 12 kap. 33 § andra stycket,
3. ett beslut genom vilket en *förrättningsman* har förklarats jävig,
4. ett beslut i en fråga som avses i 17 kap. 4 § första stycket,

Följande beslut får inte överklagas:

1. ett beslut genom vilket begäran om rättelse av utmätning enligt 4 kap. 33 eller 34 § eller av kvarstad för fordran enligt 16 kap. 4 § har lämnats utan bifall,
2. ett beslut genom vilket en rättighet inte har förbehållits enligt 12 kap. 33 § andra stycket,
3. ett beslut genom vilket en *handläggare* har förklarats jävig,
4. ett beslut i en fråga som avses i 17 kap. 4 § första stycket,

⁵¹ SFS senaste lydelse 1993:516.

⁵² SFS senaste lydelse 1999:118.

5. ett beslut i en sådan fråga om verkställighet av en skiljedom som avses i 3 kap. 16 §.

5. ett beslut i en sådan fråga om verkställighet av en skiljedom som avses i 2 kap. 16 §.

18 kap.

6 §⁵³

Ett beslut i en fråga som avses i 2 kap. 10 eller 11 § får inte överklagas. I samband med att ett beslut överklagas, genom vilket föreläggande av vite eller annan påföljd har tillämpats, får dock prövning av föreläggandets giltighet påkallas.

Ett beslut som innefattar endast förberedelse till senare beslut och inte rör tredje man får överklagas endast i samband med överklagande av det senare beslutet. Beslutet får dock överklagas särskilt på den grund att målet onödigt uppehålls genom beslutet.

En sakägarförteckning får överklagas endast i samband med att *den exekutiva försäljningen* eller beslutet om fördelningen av *influtna medel* överklagas.

Ett beslut i en fråga som avses i 3 kap. 11 eller 12 § får inte överklagas. I samband med att ett beslut överklagas, genom vilket föreläggande av vite eller annan påföljd har tillämpats, får dock prövning av föreläggandets giltighet påkallas.

Ett beslut som innefattar endast förberedelse till senare beslut och inte rör tredje man *eller som innebär att Kronofogdemyndigheten avvaktar med verkställighetsåtgärder enligt 2 kap. 20 § tredje stycket* får överklagas endast i samband med överklagande av det senare beslutet. Beslutet får dock överklagas särskilt på den grund att målet onödigt uppehålls genom beslutet.

En sakägarförteckning får överklagas endast i samband med att *Kronofogdemyndighetens försäljning* eller beslutet om fördelningen av *pengar* överklagas.

18 kap.

7 §⁵⁴

Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. får överklagas utan inskränkning till viss tid.

Ett beslut om annan utmätning ska överklagas av sökanden eller svaranden inom tre veckor från det att beslutet delgavs den klagande. Tredje man får överklaga en sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Ett beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket ska dock överklagas inom tre veckor

Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. får överklagas utan inskränkning till viss tid.

Ett beslut om annan utmätning ska överklagas av sökanden eller svaranden inom tre veckor från det att beslutet delgavs den klagande. Tredje man får överklaga en sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Ett beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket ska dock överklagas inom tre veckor

⁵³ SFS senaste lydelse 1994:444.

⁵⁴ SFS senaste lydelse 2015:683.

från det att beslutet delgavs den klagande.

En *exekutiv* försäljning ska överklagas inom tre veckor från försäljningen. Ett beslut om fördelning eller utbetalning av *medel* ska överklagas inom tre veckor från beslutet. Svaranden får dock överklaga ett sådant beslut inom den tid inom vilken utmätningensbeslutet enligt andra stycket första meningen ska överklagas, om den tiden löper ut senare.

Ett sådant överklagande som avses i 6 § andra stycket andra meningen får göras utan inskränkning till viss tid.

Kronofogdemyndighetens beslut i andra fall ska överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs den klagande.

från det att beslutet delgavs den klagande.

En *tvångsvis* försäljning ska överklagas inom tre veckor från försäljningen. Ett beslut om fördelning eller utbetalning av *pengar* ska överklagas inom tre veckor från beslutet. Svaranden får dock överklaga ett sådant beslut inom den tid inom vilken utmätningensbeslutet enligt andra stycket första meningen ska överklagas, om den tiden löper ut senare.

Ett sådant överklagande som avses i 6 § andra stycket andra meningen får göras utan inskränkning till viss tid.

Ett beslut enligt 1 kap. 5 § andra stycket första meningen eller tredje stycket får överklagas inom tre veckor från beslutet.

Kronofogdemyndighetens beslut i andra fall ska överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs den klagande.

18 kap.

12 §⁵⁵

Tingsrätten får, utan att motparten dessförinnan har getts tillfälle att yttra sig över överklagandet, *förordna* att någon åtgärd för verkställighet tills vidare inte *skall* vidtas eller, om det finns synnerliga skäl, att en redan vidtagen åtgärd *skall* hävas. Vid utmätning av lön för underhållsbidrag får *förordnandet* inskränkas till att avse att *influtna medel* inte *skall* betalas ut.

Tingsrätten får också omedelbart *förordna* att åtgärd för verkställighet *skall* genomföras och bestå till dess annat *förordnas*.

Tingsrätten får, utan att motparten dessförinnan har getts tillfälle att yttra sig över överklagandet, *besluta* att någon åtgärd för verkställighet tills vidare inte *ska* vidtas eller, om det finns synnerliga skäl, att en redan vidtagen åtgärd *ska* hävas. Vid utmätning av lön för underhållsbidrag får *beslutet* inskränkas till att avse att *utmätta pengar* inte *ska* betalas ut.

Tingsrätten får också omedelbart *besluta* att åtgärd för verkställighet *ska* genomföras och bestå till dess annat *beslutas*.

18 kap.
13 §⁵⁶

Den omständigheten att ett beslut har meddelats av en jävig *förrättningsman* skall inte föranleda att beslutet hävs, om jävet uppenbarligen inte har inverkat på beslutet.

Den omständigheten att ett beslut har meddelats av en jävig *handläggare* ska inte föranleda att beslutet hävs, om jävet uppenbarligen inte har inverkat på beslutet.

18 kap.
14 §⁵⁷

Vid bifall till ett överklagande av ett visst beslut får även ett senare beslut i målet hävas när det kan ske, om detta beslut har samband med det förra beslutet och inte hade *vunnit* laga kraft mot klaganden när han överklagade det första beslutet.

Vid bifall till ett överklagande av ett visst beslut får även ett senare beslut i målet hävas när det kan ske, om detta beslut har samband med det förra beslutet och inte hade *fått* laga kraft mot klaganden när han *eller hon* överklagade det första beslutet.

18 kap.
15 §⁵⁸

Om ett överklagande av ett beslut om fördelning av *medel* bifalls, gäller det till förmån även för den som inte själv har överklagat beslutet.

Om ett överklagande av ett beslut om fördelning av *pengar* bifalls, gäller det till förmån även för den som inte själv har överklagat beslutet.

18 kap.
16 §⁵⁹

Tingsrättens beslut i en fråga som överklagats dit gäller på det sätt som i 2 kap. 19 § sägs om Kronofogdemyndighetens beslut.

I mål om utmätning skall dock en vidtagen åtgärd inte utan särskilt *förordnande* återgå innan tingsrättens beslut har *vunnit* laga kraft.

Tingsrättens beslut i en fråga som överklagats dit gäller på det sätt som i 3 kap. 20 § sägs om Kronofogdemyndighetens beslut.

I mål om utmätning *ska* dock en vidtagen åtgärd inte utan särskilt *beslut* återgå innan tingsrättens beslut har *fått* laga kraft.

18 kap.
20 §⁶⁰

Bestämmelserna om särskilda rättsmedel i 58 och 59 kap. rättegångsbalken tillämpas i fråga om

Bestämmelserna om särskilda rättsmedel i 58 och 59 kap. rättegångsbalken tillämpas i fråga om

⁵⁶ SFS senaste lydelse 1993:516.

⁵⁷ SFS senaste lydelse 1993:516.

⁵⁸ SFS senaste lydelse 1993:516.

⁵⁹ SFS senaste lydelse 1995:298.

⁶⁰ SFS senaste lydelse 1988:1454.

Kronofogdemyndighetens beslut i
utsökningsmål.

Vad som sägs i 58 kap. 13 §
rättegångsbalken om återställande
av försutten tid gäller även när
föreläggande har meddelats enligt
4 kap. 20, 21 eller 26 § eller
13 kap. 7 § andra stycket i denna
balk.

Användning av särskilt rätts-
medel får *ej* utan synnerliga skäl
föranleda att *exekutiv* försäljning
hävs.

Kronofogdemyndighetens beslut i
utsökningsmål.

Vad som sägs i 58 kap. 13 §
rättegångsbalken om återställande
av försutten tid gäller även när
föreläggande har meddelats enligt
4 kap. 20, 21 eller 26 § eller
13 kap. 7 § andra stycket i denna
balk.

Användning av särskilt rätts-
medel får *inte* utan synnerliga skäl
föranleda att *tvångsvis* försäljning
hävs.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelse

1. Denna lag träder i kraft vid det årsskifte som regeringen bestämmer.
2. För det som i annan lag eller förordning benämns exekutionstitel ska det som i denna balk föreskrivs om utsökningstitel gälla.

Förteckning över remissinstanserna (SOU 2016:81)

Prop. 2020/21:161
Bilaga 3

Remissyttranden över betänkandet Ett modernare utskökningsförfarande (SOU 2016:81) har lämnats av Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Nacka tingsrätt, Växjö tingsrätt, Örebro tingsrätt, Malmö tingsrätt, Östersunds tingsrätt, Umeå tingsrätt, Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Luleå, Förvaltningsrätten i Jönköping, Justitiekanslern, Hyres- och arrendenämnden i Göteborg, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten, Brottsoffermyndigheten, Datainspektionen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Barnombudsmanen, Inspektionen för socialförsäkringen, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Kammarkollegiet, Statens servicecenter, Konsumentverket, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholm universitet, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Centrala studiestödsnämnden, Transportstyrelsen, Tillväxtverket, Statens jordbruksverk, Boverket, Lantmäteriet, Arbetslöshetskassornas Samorganisation, Fastighetsmäklarförbundet, Fastighetsägarna, Finansbolagens Förening, Föreningen Sveriges kronofogdar, HSB Riksförbund, Landsorganisationen i Sverige, Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare, Rädda Barnen, Småföretagarnas Riksförbund, Svenska Bankföreningen, Svensk Försäkring, Svensk Inkasso, Sveriges advokatsamfund, Sveriges allmännyttiga bostadsföretag, Sveriges Kommuner och Regioner, Tjänstemännens centralorganisation och Yrkesföreningen för budget- och skuldrådgivare i kommunal tjänst.

Yttrande har också inkommit från Riksförbundet Enskilda Vägar, Småföretagarnas Arbetslöshetskassa, Stockholms kommun och Villaägarnas Riksförbund.

Arbetsgivarverket, Regelrådet, Barnens Rätt i Samhället, Föreningen Sveriges Socialchefer, Företagarna, Insolvens Väst, Hyresgästföreningen, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Lantbrukarnas Riksförbund, Riksorganisationen Sveriges Makalösa Föräldrar, Stockholms stadsmission, Svenska Kreditföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges akademikers centralorganisation och Upplysningscentralen AB har avstått från att yttra sig.

Sammanfattning av departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31)

I promemorian lämnas förslag om ett mer effektivt och ändamålsenligt konkursförfarande. Många av förfarandets olika delar ses över och moderniseras.

En del i översynen rör ansvarsfördelningen mellan domstolen, Kronofogdemyndigheten (tillsynsmyndigheten i konkurser) och konkursförvaltaren. Domstolens verksamhet renodlas och tillsynsmyndighetens och förvaltarens ansvar för hanteringen utökas. Domstolens uppgift ska framför allt vara att hantera ingripande frågor, lösa tvister och överpröva beslut av tillsynsmyndigheten och förvaltaren.

Tingsrätten ska alltså fatta beslut om konkurs och utse konkursförvaltare. Tillsynsmyndigheten ska i stället för tingsrätten besluta i vissa frågor under förfarandet, bl.a. beviljande av anstånd för förvaltaren att inge förvaltarberättelsen samt förordnande och entledigande av vissa uppdragstagare i en konkurs. Tillsynsmyndigheten ska vidare överta uppgiften att i flertalet fall besluta om avslutande av konkursen och om förvaltararvode.

Det föreslås att det obligatoriska edgångssammanträdet i tingsrätt ersätts med en ordning där gäldenären skriftligen ska bekräfta bouppteckningen vid ett sammanträde hos konkursförvaltaren. Förvaltaren föreslås vidare få ett större ansvar för bevakningsförfarandet och den inledande delen av ackordsförfarandet samt ges beslutsbefogenheter för vissa ytterligare frågor under konkursförfarandet, t.ex. att besluta om att medge gäldenären undantag från reseförbud.

En annan del i översynen syftar till att i större utsträckning kunna använda elektronisk kommunikation under konkursförfarandet. Exempelvis ska kungörelser fortsättningsvis i regel endast ske på internet och handlingar ska kunna sändas elektroniskt.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)¹

dels att 2 kap. 26 §, 7 kap. 7, 14 a och 29 §§, 9 kap. 14, 17 och 18 §§, 11 kap. 17 §, 12 kap. 9, 12, 16 och 18 §§, 14 kap. 10 och 15 §§ och 16 kap. ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 26 §, 6 kap. 3 § och 7 kap. 7 § ska utgå,

dels att 1 kap. 3 och 6 §§, 2 kap. 1–4, 23 och 24 §§, 3 kap. 2, 4 och 6 §§, 4 kap. 20 §, 6 kap. 2–7, 9–11 och 14 §§, 7 kap. 3, 5, 9, 10, 12–15, 19–22, 27, 28 och 30 §§, 8 kap. 2, 7, 9 och 10 §§, 9 kap. 1–11, 13, 15, 16 och 19–21 §§, 10 kap. 1–4 §§, 11 kap. 2, 5–9, 12, 13 a, 15, 18, 20 och 21 §§, 12 kap. 1, 3, 4, 6–8, 10, 17, 20, 26 och 27 §§, 13 kap. 3–7 §§, 14 kap. 1, 3, 4, 6–9, 11, 12, 14, 17 och 18 §§, 15 kap. 1, 2 och 4 §§, 17 kap. 3 och 6 §§ och rubrikerna närmast före 6 kap. 2 § och 13 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 6 kap. ska lyda ”Gäldenärens skyldigheter under boutredningen”,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 16 kap., tolv nya paragrafer, 6 kap. 2 a, 2 b, 5 a, och 6 a §§, 7 kap. 13 a, 15 a och 31 §§, 9 kap. 6 a och 6 b §§, 11 kap. 7 a §, 12 kap. 26 a § och 14 kap. 9 a §, och närmast före 6 kap. 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §²

För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning *hos kronofogdemyndigheten begära* utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.

För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning *ansöka om* utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.

Att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 19 § andra stycket utsökningsbalken.

¹ Senaste lydelse av
7 kap. 14 a § 1995:308
9 kap. 14 § 1995:793
12 kap. 16 § 1990:1072
14 kap. 10 § 2005:190
16 kap. 8 § 2006:706
16 kap. 9 § 1994:1050.

² Senaste lydelse 1995:308.

Twister mellan förvaltaren och gäldenären eller annan i frågor som avses i 4 och 5 §§ skall prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad. Myndigheten skall inhämta yttranden i den omfattning som behövs för prövningen. Myndighetens beslut gäller omedelbart, även om det överklagas. Beslutet skall efter ansökan ändras, om senare upplysta omständigheter eller ändrade förhållanden motiverar det.

Tillsynsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i första stycket får överklagas av den vars rätt berörs av beslutet. I fråga om ett sådant överklagande tillämpas bestämmelserna i utskökningsbalken om överklagande av beslut om utmätning av lön.

En tvist mellan förvaltaren och gäldenären eller någon annan i en fråga som avses i 5 § ska prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt första stycket ska efter ansökan ändras, om det är motiverat med hänsyn till senare anförda omständigheter eller ändrade förhållanden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
  2. Bestämmelserna i 2 kap. 23 och 24 §§, 6 kap. 2–5 §§, 11 kap. 12, 13 a och 21 §§, 14 kap. 3 § och 17 kap. 3 § gäller i deras äldre lydelse, om konkursen har beslutats före ikraftträdandet.
  3. Bestämmelserna i 9 kap. gäller i deras äldre lydelse, om ett bevakningsförfarande har inletts före ikraftträdandet.
  4. Äldre bestämmelserna i 7 kap. 7 § samt 14 kap. 1 och 15 §§ gäller, om en rådgivare eller förlikningsman har utsetts före ikraftträdandet.
  5. Äldre bestämmelser gäller om en framställan om en åtgärd har getts in till tingsrätten före ikraftträdandet.
  6. Om tingsrätten vid ikraftträdandet inte handlägger någon fråga som avses i 2–5, ska konkursärendet avskrivras från vidare handläggning. Detsamma gäller när tingsrätten efter ikraftträdandet avslutat handläggningen av de frågor som avses i 2–5.
  7. När en fråga i en konkurs som har inletts före ikraftträdandet ska anhängiggöras i tingsrätten, ska den tingsrätt som skulle ha beslutat om konkursen enligt de nya bestämmelserna vara behörig.

Förteckning över remissinstanserna (Ds 2019:31)

Prop. 2020/21:161
Bilaga 6

Remissyttranden över departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31) har lämnats av Almi Företagspartner AB, Bokföringsnämnden, Bolagsverket, Datainspektionen, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Finansbolagens Förening, Finansinspektionen, Företagarna, Försäkringskassan, Gotlands tingsrätt, Göta hovrätt, Göteborgs tingsrätt, Handelshögskolan vid Karlstads universitet (Akademin för insolvensrätt), Helsingborgs tingsrätt, Hovrätten för Västra Sverige, Hudiksvalls tingsrätt, Justitiekanslern, Kammarrätten i Göteborg, Konkursverket, Kronofogdemyndigheten, Landsorganisationen i Sverige, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö tingsrätt, Näringslivets Regelnämnd, Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige, Riksarkivet, Riksgäldskontoret, Skaraborgs tingsrätt, Skatteverket, Skellefteå tingsrätt, Småföretagarnas riksförbund, Sparbankernas Riksförbund, Stiftelsen Ackordscentralen, Stockholms tingsrätt, Stockholms universitet (juridiska fakulteten), Svea hovrätt, Svensk Inkasso, Svensk Försäkring, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Tillväxtverket, Tjänstemännens Centralorganisation, Transportstyrelsen, TU Medier i Sverige, UC AB, Umeå tingsrätt, Uppsala tingsrätt, Uppsala universitet (juridiska fakulteten), Vänersborgs tingsrätt, Åklagarmyndigheten och Östersunds tingsrätt.

Yttrande har också inkommit från Eksjö tingsrätt, Jönköpings tingsrätt, Mora tingsrätt och Norrtälje tingsrätt.

Arbetsgivarverket, FAR, Föreningen Sveriges kronofogdar, Institutet för Näringslivsforskning, Norrköpings tingsrätt, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän, Svenska Bankföreningen, Sveriges akademikers centralorganisation, Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Sveriges Domareförbund, Sveriges Kommuner och Regioner och Tillväxtanalys har avstått från att yttra sig.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2021-03-10

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Lennart Hamberg
samt justitierådet Stefan Johansson

Löneutmätning och digitala ansökningar i utsökningsförfarandet

Enligt en lagrådsremiss den 4 mars 2021 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i utsökningsbalken,
2. lag om ändring i konkurslagen (1987:672).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Anton Freszals, biträdd av rättssakkunniga Christina Wejlander.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 24 mars 2021

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Bolund, Johansson, Hultqvist, Andersson, Damberg, Shekarabi, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Nilsson, Ernkrans, Lind, Hallberg, Nordmark, Micko, Stenevi

Föredragande: statsrådet Johansson

Regeringen beslutar proposition 2020/21:161 Löneutmätning och digitala ansökningar i utsökningsförfarandet